

SPMS

stichting pensioenfonds
medisch specialisten

Jaarverslag 2024

Uw pensioen.
Ons specialisme.

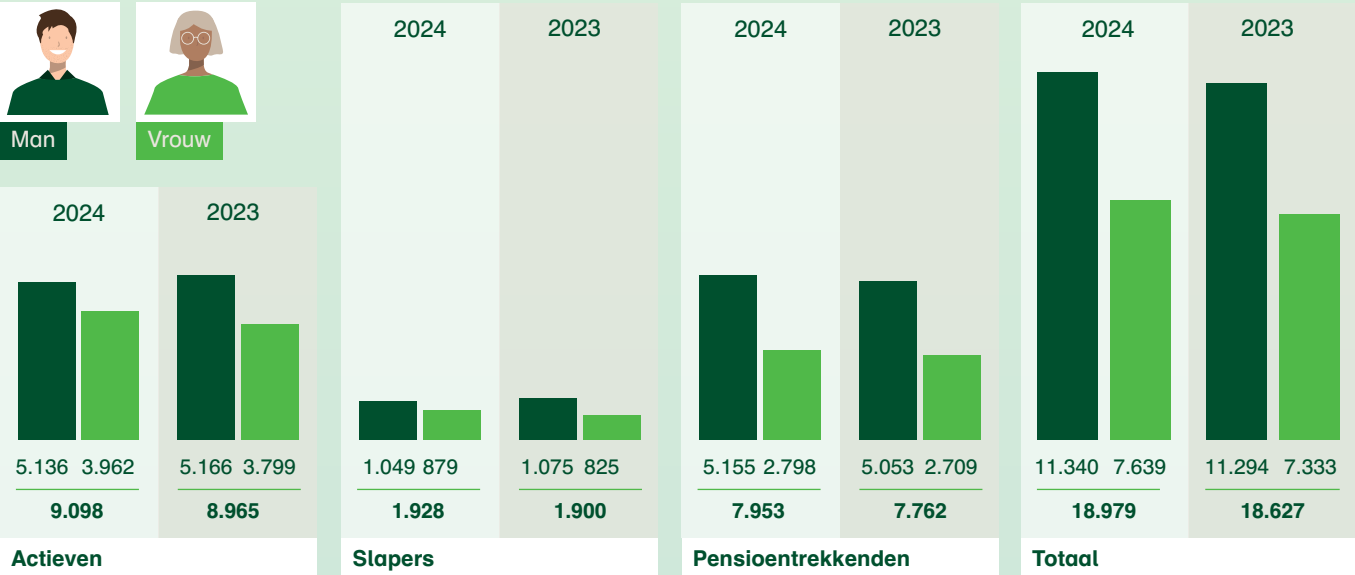
Inhoudsopgave

Samenvatting: Het jaar 2024 in beeld	4
Kerncijfers	6
Belangrijke ontwikkelingen en besluiten in 2024	8
1. Karakteristieken van het pensioenfonds	11
1.1 Personalia	11
1.2 Missie en visie, beleid en organisatie	16
2. Bestuursverslag	23
2.1 Goed pensioenfondsbestuur	23
2.2 Pensioenregeling	29
2.3 Beleggingen	35
2.4 Financieel verslag	42
2.5 Actuarieel verslag	43
2.6 Risicomanagement	44
2.7 Verklaring Naleving Gedraglijn (AVG)	51
2.8 Kosten	53
2.9 Toekomst	60
2.10 Tot slot	64
3. Verslag Raad van Toezicht	65
3.1 Inleiding	65
3.2 Werkwijze	65
3.3 Toezicht en raadgeving	65
3.4 Verantwoording	67
3.5 Permanente educatie	68
3.6 Zelfevaluatie	68
3.7 Gedragcode	68
3.8 Tot slot	69
4. Verslag Verantwoordingsorgaan	70
Speerpunten 2024	70
Overige punten	71
Conclusie	71
Speerpunten 2025	72
Tot slot	72
Reactie bestuur	72
5. Jaarrekening	73
5.1 Balans per 31 december	74
5.2 Staat van baten en lasten	75
5.3 Kasstroomoverzicht	76
5.4 Toelichting op de jaarrekening	77
5.5 Toelichting op de balans	84
5.6 Toelichting op staat van baten en lasten	104

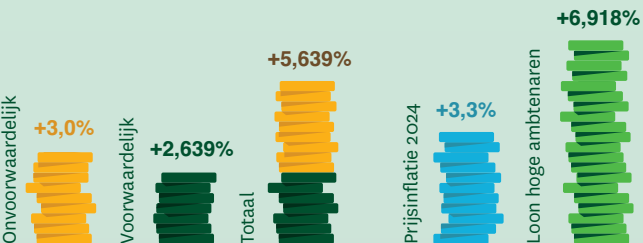
6. Overige gegevens	111
6.1 Statutaire regeling over bestemming saldo van baten en lasten	111
6.2 Actuariële verklaring	112
6.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	114
 Bijlagen	 124
I - Nevenfuncties in 2024	124
II- Begrippenlijst	127
III- SFDR	137

2024 in beeld

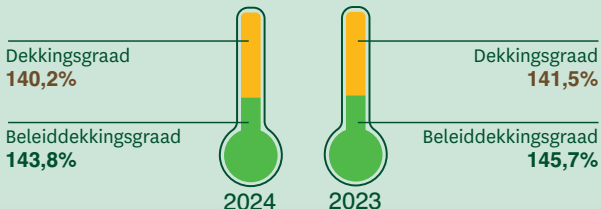
Populatie

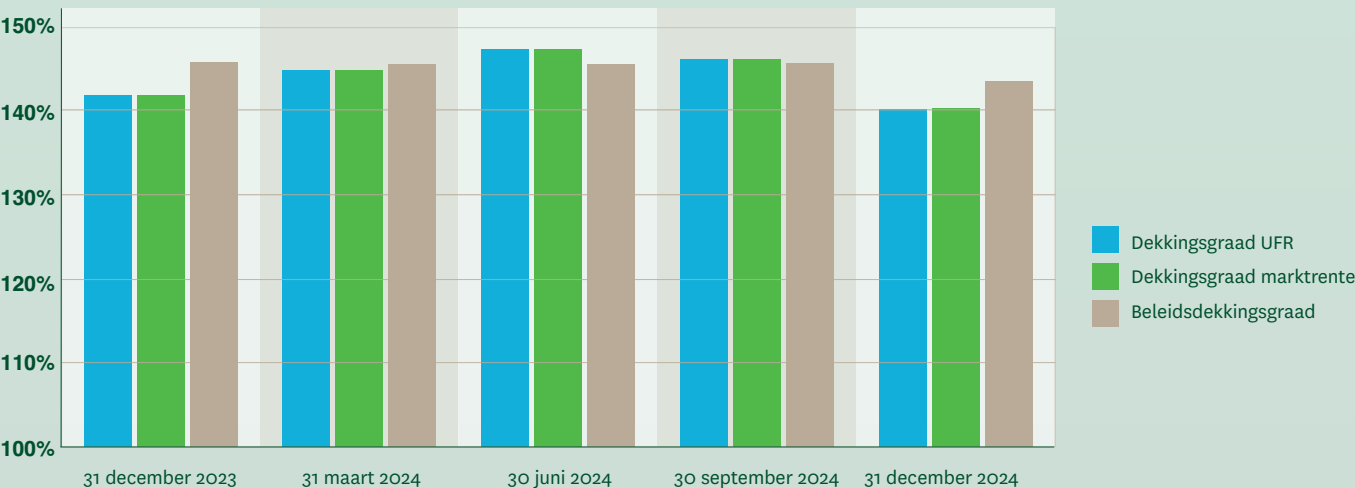
Toeslag

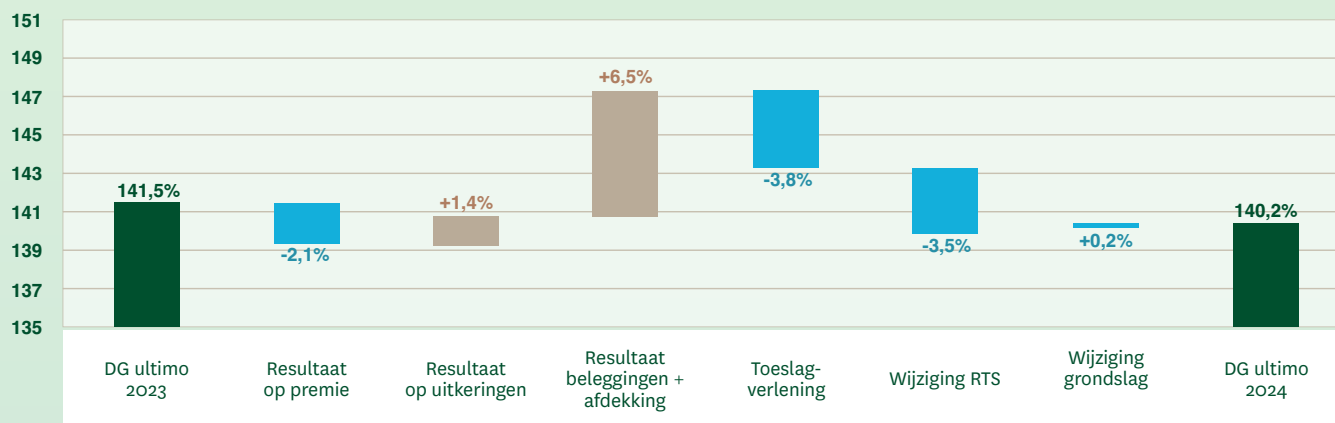
Financiële positie

Ontwikkeling dekkingsgraden

Ontwikkeling dekkingsgraad 2024

Belegd vermogen in 2024 is gestegen van **11,6 miljard** naar **12,5 miljard**

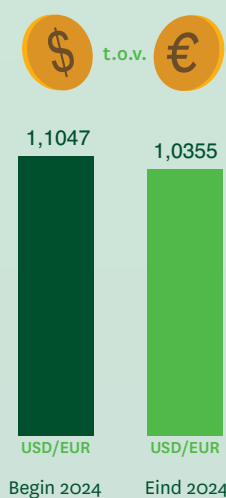

Beleggingsresultaat

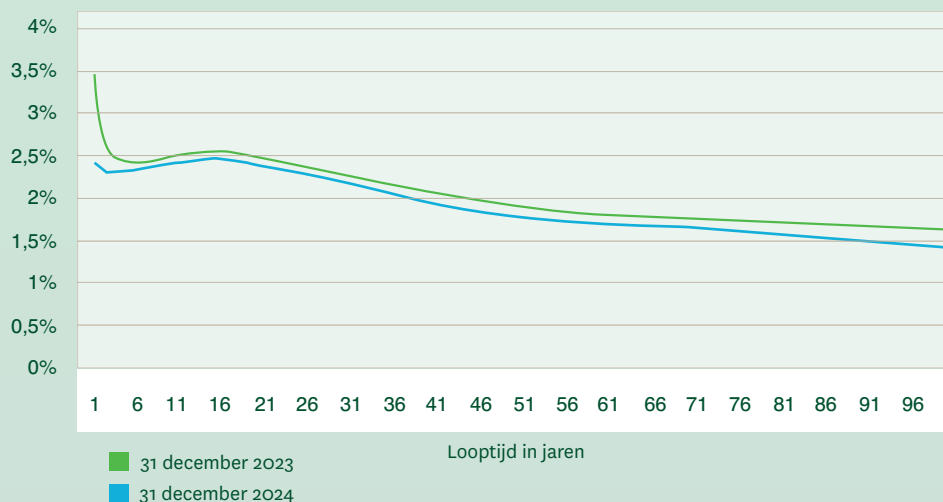
2024 +8,4%

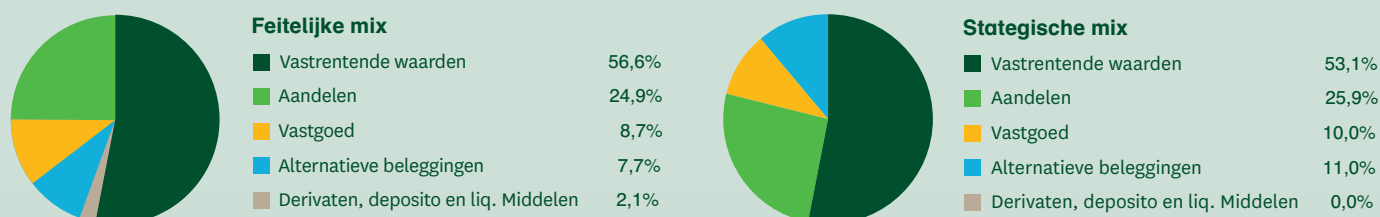
Dollar en beleggingsmix

Rentetermijnstructuur

Beleggingsmix

Kerncijfers

	2025	2024	2023	2022	2021	2020
Aantal deelnemers						
Actieve deelnemers man		5.136	5.166	5.177	5.211	5.256
Actieve deelnemers vrouw		3.962	3.799	3.642	3.460	3.282
Actieve deelnemers totaal		9.098	8.965	8.819	8.671	8.538
Premievrije rechten (slapers - gewezen deelnemers) totaal		1.928	1.900	1.847	1.812	1.777
Pensioentrekkenden		7.953	7.762	7.639	7.565	7.439
Totaal		18.979	18.627	18.305	18.048	17.754
Toeslagverlening (in %)						
Actieven en inactieven per 1 januari	5,639	5,404	4,250	3,700	3,000	3,000
Wijziging aanpassingscoëfficiënt	6,918	5,977	4,121	1,537	2,809	2,336
3% onvoorwaardelijk minus wijziging aanpassingscoëfficiënt	-3,918	-2,977	-1,121	1,463	0,191	0,664
Voorwaardelijke extra verhoging	2,639	2,404	1,250	0,700		
Pensioenuitvoering (* € 1.000)						
Feitelijke premie		233.965	243.120	236.975	232.103	207.831
Premiedekkingsgraad (%) ¹		81	96	72	66	64
Uitkeringen		269.477	256.633	249.324	243.405	238.027
Vermogenssituatie en solvabiliteit						
Pensioenvermogen (*€1 mln)		12.459	11.536	10.627	14.536	14.206
Pensioenverplichtingen (*€1 mln)		8.885	8.153	7.445	10.304	10.922
Beleidsdekkingsgraad (%)		144	146	142	136	122
Dekkingsgraad (%)		140	142	143	141	130
Vereiste dekkingsgraad (%)		119	119	119	119	118
Marktwaarde dekkingsgraad (%)		140	142	142	137	121
Beleggingsportefeuille (in %)						
Vastrentende waarden		56	47	44	46	45
Aandelen		25	25	22	26	28
Vastgoedbeleggingen		9	9	11	13	8
Derivaten ²		-6	-5	-5	3	9
Alternatieve beleggingen (Hedgefondsen / Alpha-mandaat)		8	7	7	5	4
Deposito's / Liquide middelen		8	17	21	7	6

	2025	2024	2023	2022	2021	2020
Beleggingsrendement (in %)						
Bruto-beleggingsrendement		8,7	9,0	-26,6	2,9	16,0
Netto-beleggingsrendement		8,4	8,8	-26,9	2,6	15,6
Benchmark ³		9,6	10,8	-27,5	0,3	14,2
Kostenratio's						
Kosten pensioenuitvoering (in €1.000)		12.026	11.002	8.838	8.094	7.594
Kosten pensioenuitvoering per deelnemer (in €) ⁴		705	658	537	499	475
Kosten vermogensbeheer (in €1.000)		53.400	35.400	49.900	65.700	60.400
Kosten vermogensbeheer in % van gem. belegd vermogen		0,45	0,33	0,42	0,47	0,47
Transactiekosten (in €1.000)		18.100	15.200	25.200	21.800	30.500
Transactiekosten in % van gem. belegd vermogen		0,15	0,14	0,21	0,16	0,24
Totale kosten (in €1.000, excl. transactiekosten)		65.425	46.402	58.738	-	-
Totale kosten in % van gem. belegd vermogen		0,55	0,43	0,49	-	-
BPMS representativiteit (in %)						
Leden		76	76	78	79	79
Buitengewone leden		85	86	86	86	86

Indien een begrip met kerncijfer niet in de jaarrekening staat, is in Bijlage II uitgelegd hoe het bepaald of berekend is.

¹ Gebaseerd op de rente van vorig boekjaar. Voor boekjaar 2024 is uitgegaan van de rente per 31 december 2023.

² Door de renteontwikkeling hebben de derivaten ultimo 2024 een negatieve waarde.

³ Benchmark rendement is inclusief de benchmark voor de hedging portefeuille. De benchmark voor de verplichtingen wordt bepaald door de kasstromen (pensioenuitkeringen) "om te zetten" naar SWAPS aan de hand van de rentegevoeligheid van die kasstromen.

⁴ O.b.v. definitie Pensioenfederatie

Belangrijke ontwikkelingen en besluiten in 2024

Financieel resultaat 2024

- De actuele UFR-dekkingsgraad daalde van 141,5% naar 140,2%.
- De beleidsdekkingsgraad (over twaalf maanden gemiddelde) daalde van 145,7% naar 143,8%.
- De dekkingsgraad op marktwaardebasis daalde van 142,5% naar 140,2%.
- De gewogen UFR-rente daalde van 2,29% naar 2,10%.
- Het Vereiste Eigen Vermogen (VEV) daalde van 119,0% naar 118,9% (18,9% buffer-eis).
- De verplichtingen op basis van de UFR-curve stegen van 8,1 naar 8,8 miljard euro.
- Het belegd vermogen steeg met 0,9 miljard euro naar 12,5 miljard euro.

Pensioenen

- De toeslagverlening per 1 januari 2025 is 5,639%, bestaand uit 3% onvoorwaardelijke toeslag en 2,639% voorwaardelijke extra toeslag.
- De inflatie in 2024 bedroeg 3,3%.
- De ambtenarenlonen stegen met 6,918% in 2024.
- De premie voor 2025 is gedaald ten opzichte van de premie voor 2024, te weten 11,4% voor opbouw inclusief partnerpensioen.
- De opbouw is per 1 januari 2025 gestegen met 6,9%.
- Het aantal actieve deelnemers steeg met 133 deelnemers (1,5%) naar 9.098.
- SPMS en BPMS werken samen in een project om het fonds voor te bereiden op de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel.
- De Vergadering van Afgevaardigden (VvA) van BPMS heeft in juni 2024 het transitieplan vastgesteld en heeft daarmee besloten om SPMS het verzoek te doen in te varen in het nieuwe stelsel. In het transitieplan is weergegeven hoe de pensioenregeling (solidair) er uit komt te zien, wat er gebeurt met de opgebouwde en ingegane pensioenen en hoe het fonds overgaat naar de vernieuwde pensioenregeling. De beoogde transitiedatum is 1 januari 2027.

Communicatie

- Er zijn 211 financiële scans gemaakt en 201 deelnemers hebben gebruikgemaakt van de QuickScan. Daarnaast hebben er 255 adviesgesprekken en 372 startgesprekken plaatsgevonden met nieuwe deelnemers. Afgezet tegen het aantal toegetreden nieuwe deelnemers in 2024 (542) betekent dat bijna 70% van deze deelnemers gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid tot een startgesprek. Verder zijn er nog 50 gesprekken gevoerd over (inkomende) waardeoverdracht.
- In 2024 zijn er naast 1 fysieke bijeenkomst ook 2 digitale bijeenkomsten georganiseerd voor deelnemers die bijna met pensioen gaan. Verder zijn er nog 3 digitale bijeenkomsten georganiseerd voor starters, 50-plussers en om uitleg te geven wat deelnemers krijgen voor hun premie.
- Het Jaarverslag Maatschappelijk Verantwoord Beleggen 2023-2024 werd gepubliceerd.
- Er is verdiepend kwalitatief onderzoek gedaan naar factoren die het vertrouwen in SPMS vergroten. De resultaten hiervan zijn vertaald naar verbeteracties.
- Naar aanleiding van het QuickScan-gebruikersonderzoek is gestart met het optimaliseren van de tool.
- De gepensioneerdendag trok 212 bezoekers.
- Er zijn 2 klankbordsessies georganiseerd.

- SPMS heeft de IPE Award ontvangen voor het beste pensioenfonds van Nederland. Het fonds kreeg deze prijs voor de manier waarop onderzoek is gedaan hoe deelnemers het beste benaderd kunnen worden om inzicht te krijgen in hun financiële situatie.

Communicatie vernieuwde pensioenregeling

- Er zijn 4 regiobijeenkomsten (fysiek), 4 digitale bijeenkomsten en 16 bijeenkomsten in ziekenhuizen georganiseerd om deelnemers te informeren over de vernieuwde pensioenregeling.
- Er is doorlopend onderzoek gedaan naar de kennis, houding en het vertrouwen van SPMS-deelnemers rondom het vernieuwde pensioenstelsel (de Pensioenbarometer).
- Er is een Wettelijk Communicatieplan opgesteld. Hierin staat beschreven hoe en wanneer SPMS met (gewezen) deelnemers en gepensioneerden communiceert over de gevolgen van de transitie.
- In het kader van het ontzorgen van deelnemers en het vergroten van het onderscheidend vermogen en relevantie van SPMS, is een aantal pilots gestart:
 - Samenwerking Netwerk Notarissen: gericht op kennisdeling. In 2024 nam SPMS samen met Netwerk Notarissen een podcast op over het thema schenken en lenen.
 - Samenwerking HalloSlaap: onder leiding van een gecertificeerde slaapexpert kunnen deelnemers op basis van een wetenschappelijke en effectief bewezen methode hun slaap verbeteren. In 2024 werd een eerste succesvolle pilot afgerond. Het slaapprogramma wordt daarom in 2025 breder onder de aandacht gebracht.

Beleggingen

- Het beleggingsrendement bedroeg 8,41%.
- Er was sprake van een underperformance. De performance van het fonds was -1,21% ten opzichte van de samengestelde benchmark. Dit wordt uitsluitend veroorzaakt door niet-beursgenoteerd vastgoed. Hier wordt gewerkt met een op de lange termijn verwacht rendement. Daar wordt het jaarrendement tegen afgezet. Op een 5-jaarshorizon is de underperformance minimaal.
- Aandelen in Noord-Amerika behaalden het hoogste rendement, te weten 31,4%.
- Het ESG-beleid is verder uitgewerkt met onder meer:
 - De opname van een CO₂-reductiedoelstelling in het Europese aandelenmandaat.
 - De formulering van een olie- en gasbeleid.
 - De allocatie naar ESG-obligaties binnen het beleggingsmandaat voor renterisico-afdekking is verhoogd van 10% naar 15%.
 - De start van een selectietraject naar een beleggingsmanager in de energietransitie-infrastructuur.
 - De kosten van ESG zowel direct als de impact op het rendement te analyseren.

Enquete duurzaamheidsvoorkeuren

In 2024 heeft er een onderzoek plaatsgevonden naar de duurzaamheidsvoorkeuren van de deelnemers; 10% van de achterban heeft gereageerd op de enquête met als belangrijkste uitkomsten:

- Voor 69% is duurzaamheid (zeer) belangrijk; 62% wenst dat het pensioen duurzaam wordt belegd. Beide percentages verschillen nauwelijks tussen groepen;
- 56% verwacht dat MVB een (zeer) negatief rendementseffect heeft. Toch is 75% hiervoor bereid rendement op te geven; een rendementsverlies tussen 0,15% en 0,25% per jaar is voor de meesten acceptabel met een geringe spreiding tussen de groepen, al zijn slapers iets minder bereid om rendement op te geven (32%).
- Bij wijze van controle is gevraagd of prioriteit aan rendement of duurzaamheid gegeven moet worden. 43% geeft prioriteit aan duurzaamheid en 31% aan rendement. Actieve deelnemers geven vaker prioriteit aan duurzaamheid dan gepensioneerden (47% versus 39%); gepensioneerden zijn echter minder uitgesproken in hun mening.
- Alle groepen verwachten een proactieve rol van SPMS bij duurzaam beleggen; bij actieve deelnemers wordt daarbij een voortrekkersrol verwacht, terwijl dit bij pensioengerechtigden niet het geval is.

- 61% wenst zowel het tegengaan van negatieve impact als het bevorderen van positieve impact; 20% ziet hierbij geen rol voor het pensioenfonds weggelegd. De maatschappelijke bijdrage is voor 51% tot 65% de belangrijkste reden om duurzaam te beleggen; het financiële of persoonlijke motief speelt minder.
- Klimaatverandering, duurzame energie, biodiversiteit, gezondheidszorg en onderwijs zijn achtereenvolgens de belangrijkste thema's waarop SPMS zich zou moeten richten; op onderwijs na richt SPMS zich al op deze thema's. Hierbij bestaan verschillen tussen groepen; pensioengerechtigden geven prioriteit aan gezondheidszorg en onderwijs boven de andere 3 voorgenoemde thema's.
- Qua uitsluiting kwalificeren vooral de tabaksindustrie en bedrijven betrokken bij controversiële wapens, mensenrechten- en arbeidsrechtenschendingen en corruptie; meer dan de helft van de respondenten wenst uitsluiting hiervan. De animo voor uitsluiting van oliebedrijven en conventionele militaire wapens is met respectievelijk 22% en 15% gering.
- De verschillen tussen groepen zijn beperkt; gepensioneerden zijn wel kritischer over gok- en seksbedrijven en bedrijven betrokken bij corruptie, maar beduidend minder kritisch over bedrijven betrokken bij zowel controversiële als conventionele wapens.

Risicomanagement en Compliance

- Het Beleid Integraal Risicomanagement is geactualiseerd dan wel verder aangescherpt (o.a. procesmodel, risicotaxonomie, integratie SIRA/ ESG, eventsregister en verbetermodule).
- Processen en beleidsdocumenten zijn zo veel mogelijk in lijn gebracht met de DORA-vereisten, die per 17 januari 2025 van kracht zijn geworden (informatieregister, incidentmanagementproces).
- Op het gebied van compliance zijn beleidsdocumenten geactualiseerd (compliance charter, integriteitsbeleid, incidentenregeling, gedragscode) en beoordeeld op naleving (sanctiebeleid).

Interne audit

- Het audit jaarplan 2024 is opgesteld, besproken met de Audit & Risk Committee en goedgekeurd door het bestuur.
- In 2024 heeft Interne Audit drie audits uitgevoerd en de tijdige opvolging van de aanbevelingen uit eerdere audits gemonitord.
- Het Interne Audit charter is geactualiseerd, besproken met de Audit & Risk Committee en goedgekeurd door het bestuur.

Governance

- Er zijn 4 toetsingsaanvragen en meldingen voor benoemingen bij DNB succesvol afgerond, waaronder de benoeming van een nieuwe bestuurder en een nieuw lid van de Raad van Toezicht.
- Vanwege ziekte heeft de voorzitter van de Raad van Toezicht zijn taken moeten neerleggen.
- Het bestuur heeft zowel individuele- als collectieve zelfevaluaties gehouden.
- Het Verantwoordingsorgaan is per 1 januari 2024 in de nieuwe samenstelling gestart.

1. Karakteristieken van het pensioenfonds

1.1 Personalia

Bestuur

Naam	Functie	Lid sinds	Einde zittingsduur	Herkiesbaar
drs. S.J. Huisman	voorzitter (vanaf 7-10-2024)	1-3-2019	31-12-2027	nee
	vice-voorzitter (tot 7-10-2024)			
dr. A.Y. Goedkoop MBA	voorzitter (tot 7-10-2024)	18-7-2017	18-7-2025	nee
	vice-voorzitter (vanaf 7-10-2024)			
drs. K. Fasbender	lid	3-3-2025	2-3-2029	ja
dr. M. Gamala	lid	1-5-2022	30-4-2026	ja
dr. P.M.N.Y.H. Go	lid	16-12-2022	15-12-2026	ja
drs. I.O. Lede Msc MBA	lid	5-11-2024	5-11-2028	ja
dr. ir. M.J. Stoutjesdijk MBA	lid	1-2-2021	31-1-2029	nee
dr. C.G. Vermeij	lid	13-2-2017	12-2-2025	nee
drs. M.H.B. Vonk	lid (tot 22-12-2024)	22-12-2016	21-12-2024	nee
dr. R. Wagenmakers MBA	lid	1-3-2019	28-2-2027	nee

Directie

mr. J.P. van Dijken

Actuaris

Mercer

Accountant

EY Accountants B.V.

ALM-consultant

Ortec

Uitvoerders

APG voor pensioenbeheer

BlackRock voor fiduciair vermogensbeheer

JPMorgan Chase Bank voor bewaarneming (custody)

Beleidsadviescommissies

Investment committee

dr. R. Wagenmakers MBA, voorzitter, namens het bestuur
dr. ir. M.J. Stoutjesdijk MBA, lid, namens het bestuur
C. van Ewijk, lid
R. Schreur, lid, senior adviseur Aviva Londen
E.E. Hagen, lid, zelfstandig adviseur
drs. M.J.E. Roberts, CIO en ambtelijk secretaris, namens het bestuursbureau SPMS
drs. F. Wouters CFA FRM, namens het bestuursbureau SPMS

Pensioencommissie

drs. M.H.B. Vonk, voorzitter, namens het bestuur (t/m 22-12-2024)
drs. K. Fasbender, lid, namens het bestuur (vanaf 3-3-2025)
dr. M. Gamala, lid, namens het bestuur
dr. P.M.N.Y.H. Go, lid, namens het bestuur (voorzitter vanaf 22-12-2024)
drs. E. Smeets, lid, hoofd actuariële zaken bij Shell Pensioenbureau Nederland
prof. dr. L. Brüggen, lid, hoogleraar financiële dienstverlening
mr. M. Minnaard, lid, advocaat pensioenrecht
mr. J.B. Linnebank, ambtelijk secretaris, namens het bestuursbureau SPMS
E.H. Pijpers, manager financiële planning en communicatie, namens het bestuursbureau SPMS

Audit & Risk commissie

drs. S.J. Huisman, voorzitter, namens het bestuur (tot 7-10-2024)
dr. A.Y. Goedkoop MBA, voorzitter, namens het bestuur (vanaf 7-10-2024)
dr. C.G. Vermeij, lid, namens het bestuur
drs. I. Lede Msc MBA, lid namens het bestuur (vanaf 5-11-2024)
E. Thieme, lid, directeur Risk & Internal Audit bij AZL
drs. C.A.J. Hilhorst RA, lid, manager Finance & Control bij Pensioenfonds Rail & OV
drs. J.A.C. Luijks RA FRM, ambtelijk secretaris, namens het bestuursbureau SPMS (tot 1-5-2024)
N. van Barneveld, controller, ambtelijk secretaris audit, namens het bestuursbureau SPMS (vanaf 3-7-2024)
drs. Q.V. Ho RBA, Chief Risk Officer, ambtelijk secretaris risk, namens het bestuursbureau SPMS (vanaf 3-7-2024)

Riskmanagement

drs. Q.V. Ho RBA, Chief Risk Officer, sleutelfunctiehouder risicobeheer en -vervuller – financiële risico's
drs. B.B. van Tongeren, sleutelfunctievervuller risicobeheer – niet-financiële risico's
drs. R. Jongkind RA, sleutelfunctievervuller risicobeheer – niet-financiële risico's
Zijn aanwezig bij commissie(vergaderingen) die zij opportuun achten of waarbij hun expertise gewenst is.

Actuariële functie

ir. M. Heemskerk AAG, sleutelfunctiehouder en -vervuller actuarieel.
Is aanwezig bij commissie(vergaderingen) waarbij zijn expertise gewenst is.

Internal audit

drs. A.J.G. Driessen RO CIA, sleutelfunctiehouder internal audit
PwC, sleutelfunctievervuller internal audit.

Raad van Toezicht

prof. mr. R.H. Maatman, voorzitter (tot 30-09-2024)

dr. J.M.G. Frijns, lid (vanaf 1-10-2024 waarnemend voorzitter, voorzitter vanaf 20-1-2025)

drs. A.P. Mijer-Nienhuis AAG RBA, lid

prof. mr. drs. M. Heemskerk, lid (vanaf 1-2-2025)

Verantwoordingsorgaan

dr. C.H.R. Bosman, voorzitter

K. Albrecht, lid

drs. W.A. Van Dijk, MHA, lid

drs. E.P. Stuijzand, lid

dr. S. Zweers, lid

Samenstelling Bestuur, Raad van Toezicht en Verantwoordingsorgaan SPMS in 2024

Bas Huisman (1973)
Voorzitter bestuur SPMS

Amber Goedkoop (1973)
Bestuur SPMS

Mihaela Gamala (1975)
Bestuur SPMS

Peter Go (1956)
Bestuur SPMS

Ivar Lede (1978)
Bestuur SPMS

Mark Stoutjesdijk (1969)
Bestuur SPMS

Kees Vermeij (1962)
Bestuur SPMS

Marcel Vonk (1958)
Bestuur SPMS

Robert Wagenmakers (1968)
Bestuur SPMS

René Maatman (1960)
Voorzitter Raad van Toezicht

Jean Frijns (1947)
Lid Raad van Toezicht

Annemarie Mijer (1970)
Lid Raad van Toezicht

Jacques van Dijken (1962)
Directeur SPMS

Coks Bosman (1947)
Voorzitter Verantwoordingsorgaan

Karin Albrechts (1954)
Lid Verantwoordingsorgaan

William van Dijk (1980)
Lid Verantwoordingsorgaan

Eelco Stuijzand (1963)
Lid Verantwoordingsorgaan

Serge Zweers (1984)
Lid Verantwoordingsorgaan

1.2 Missie en visie, beleid en organisatie

1.2.1 Missie en visie

SPMS voert namens de beroepspensioenvereniging BPMS de pensioenregeling voor de vrijgevestigd medisch specialisten uit. Leidend voor die uitvoering zijn de hieronder omschreven missie, visie en strategische doelstellingen.

Visie

De visie van SPMS is te streven naar een onbezorgde en gezonde financiële toekomst voor alle vrijgevestigd medisch specialisten.

Missie

SPMS is het beroepspensioenfonds van vrijgevestigd medisch specialisten. Door het aanbieden van een solide pensioen en aanvullende (financiële) dienstverlening, aansluitend op de behoeften en wensen van de deelnemer, kan SPMS hen ontzorgen.

Welvaartsvastheid

De eerste doelstelling van SPMS is het nakomen van de nominale pensioenbeloftes. De tweede doelstelling is het laten meegroeien van het pensioen met de ontwikkeling van de cao-lonen bij de overheid, mits die in lijn ligt met de honorariumontwikkeling van medisch specialisten (welvaartsvastheid). SPMS kent hiervoor als een van de laatste fondsen in de gehele sector een onvoorwaardelijke toeslag van 3% per jaar (zie paragraaf 5.5.6). SPMS streeft ernaar om ook in de toekomst het pensioen voor haar deelnemers zoveel mogelijk te laten meegroeien met de loonontwikkeling.

Daarnaast wil het fonds extra toeslagen op het basispensioen mogelijk maken. Om dit te realiseren, neemt het fonds beheerste maar verantwoorde beleggingsrisico's. Deze duale doelstelling gaat onder andere over het waarmaken van de pensioentoezegging die met BPMS is overeengekomen, waaronder het ouderdoms- en nabestaandenpensioen en premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid.

Draagvlak voor het delen van risico's en opbrengsten

Het blijft van groot belang dat er een breed (risico)draagvlak is voor de pensioenregeling onder de beroepsgenoten, dit zorgt mede voor borging van de wettelijke verplichtstelling. Het draagvlak dient op basis van een representativiteitstoets boven de 60% te liggen. Het percentage bij de actieve vrijgevestigd medisch specialisten ligt al jarenlang iets onder de 80%. Dit draagvlak wordt gemeten aan de hand van het lidmaatschap van de beroepsvereniging BPMS.

Om ook in de toekomst het draagvlak te behouden, is het noodzakelijk om de afgevaardigden uit de ziekenhuizen via de Vergadering van Afgevaardigden (VvA) zo vroeg mogelijk te betrekken bij de plannen van SPMS. Op deze manier wordt de relatie van de afgevaardigden met hun achterban versterkt. Het delen van risico's door collectiviteit en onderlinge solidariteit is nodig voor de continuïteit van het pensioenfonds en voor het behoud van de extra opbrengsten voor de hiervoor genoemde doelstellingen. De doelgroep van SPMS zal naar verwachting ook in de toekomst niet kleiner worden door het wegvallen of het verschuiven van de vraag naar medisch specialistische diensten. Wel is de verschuiving naar dienstverbanden in loondienst in de medische zorg een terugkerend politiek discussiepunt dat op termijn van invloed kan zijn op het deelnemersaantal van SPMS.

Ambities en strategie

Om de genoemde missie en visie te realiseren, heeft SPMS de volgende strategische doelstellingen geformuleerd:

1. **Transitie naar een nieuwe pensioenregeling onder de Wet toekomst pensioenen (Wtp)**, passend bij de wensen van de vrijgevestigd medisch specialisten. BPMS ontwerpt een nieuwe regeling die naar verwachting door SPMS zal

worden uitgevoerd. Gezamenlijk bereiden de beide besturen, ondersteund door een brede projectorganisatie, de transitie voor. Speerpunten van deze nieuwe regeling zijn evenwicht, solidariteit, eenvoud en stabiliteit.

2. **Persoonlijke communicatie.** SPMS is een fonds van en voor vrijgevestigd medisch specialisten. Om deelnemers bij SPMS en hun pensioen te betrekken zet SPMS in op uitlegbaarheid en communicatie passend bij hun wensen. Die wensen en de tevredenheid van de deelnemers worden dan ook doorlopend onderzocht. Het fonds hecht groot belang aan tevreden deelnemers. De communicatiestrategie is verder uitgewerkt in een communicatiebeleid en jaarplan. De onafhankelijk financieel planners geven het fonds letterlijk een gezicht en ontzorgen de deelnemers, onder meer door het bieden van keuzebegeleiding.
3. **Vergroten van toegevoegde waarde.** SPMS wil dat de deelnemers de toegevoegde waarde van het fonds ervaren. Niet alleen in de vorm van een solide pensioenregeling en verantwoord beleggingsbeleid, maar juist ook door het bieden van aanvullende diensten. Concrete voorbeelden zijn bijdragen in notariële dienstverlening en hypothecaire- en arbeidsongeschiktheidsproducten. Daarnaast verkent SPMS continu de mogelijkheden om de deelnemers verder te ontzorgen. Bij het leveren van toegevoegde waarde hoort ook een hoge mate van kostenbewustzijn.
4. **Verkennen mogelijkheden tot samenwerking met andere (beroeps)pensioenfondsen.** Dergelijke samenwerking kan leiden tot een toename van kwaliteit, kennis en kostenbesparingen. SPMS staat open voor dergelijke samenwerkingen als dit van toegevoegde waarde is voor de deelnemers.
5. **ESG-strategie passend bij de wensen van de deelnemers.** De wensen van de deelnemers lopen uiteen en worden regelmatig door SPMS onderzocht. Mede op basis van die wensen heeft het fonds een ESG-strategie, uitgewerkt in een separaat beleid, die doorlopend wordt doorontwikkeld.

Het bestuur bespreekt het strategiedocument regelmatig met de Raad van Toezicht en het Verantwoordingsorgaan. Ook treedt het bestuur in contact met belanghebbenden, bijvoorbeeld via BPMS en de VvA, maar over specifieke onderwerpen ook met klankbordgroepen van deelnemers. De input uit deze contacten wordt meegenomen in het bepalen van de strategische doelstellingen en beleidsuitgangspunten. Daar waar nodig wordt de strategie herzien of bijgesteld. Het BPMS-bestuur en de VvA worden geïnformeerd over de strategie en de implementatie hiervan.

1.2.2. Beleid

Communicatiebeleid

Het communicatiebeleid van SPMS (2023-2027) beschrijft de strategische doelen en klantbeloften van het fonds. Dit beleid vormt de basis voor het communicatiejaarplan, waarin concreet wordt uitgewerkt hoe deze doelen tactisch worden gerealiseerd.

Daarbij is flexibiliteit essentieel, gezien de snelle veranderingen in de wereld. Een vooruitkijkende aanpak zorgt ervoor dat strategieën daar waar nodig worden bijgesteld. Om ervoor te zorgen dat SPMS blijft voldoen aan haar beloften aan de deelnemers en aan de doelen van het fonds, evalueert het bestuur jaarlijks de communicatieaanpak.

De communicatie richt zich op drie klantbeloften:

1. Een solide basispensioen.
2. Inkomensregie nu en straks.
3. Speciaal voor vrijgevestigd medisch specialisten.

Deze beloften benadrukken de meerwaarde van SPMS. Ze versterken de positie van het fonds onder deelnemers en dragen bij aan het opbouwen van duurzaam vertrouwen. Met de communicatie richt SPMS zich op (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en hun partners of wezen.

Premiebeleid

SPMS streeft naar een stabiel premiebeleid, omdat dat bijdraagt aan de houdbaarheid van en het draagvlak voor de pensioenregeling. Daarbij hanteert SPMS een (gedempte) kostendekkende premie en een feitelijke doorsneepremie. De kracht van het premiestuur is zeer beperkt. Een Asset Liability Management (ALM)-studie, die SPMS in 2024 heeft uitgevoerd, vormt een belangrijk middel voor de vaststelling van het premiebeleid. Het premiebeleid van SPMS is voor 2024 gebaseerd op een verwacht rendement van 3,5%. Bij het vaststellen van het verwacht rendement is voor zakelijke waarden uitgegaan van het verwacht rendement zoals dat is vastgesteld door de commissie parameters in 2022. Voor het verwachte rendement op vastrentende waarden is, zoals voor 2024 voorgeschreven, uitgegaan van de rentetermijnstructuur van 30 september 2020. Hiermee maakt het fonds expliciet de keuze om af te wijken van een premie die gelijk is aan de (ongedempte) kostendekkende premie op basis van de rentetermijnstructuur. Het fonds meent dat de premie op basis van het verwacht rendement voor de lange termijn, beheerst is en bijdraagt aan de wens van premiestabiliteit. Op de korte termijn kunnen er echter onevenwichtigheden ontstaan. Als een onevenwichtigheid te lang blijft bestaan, kan aanvullend premiebeleid nodig zijn.

Door de lage rentestand in de afgelopen jaren was de pensioenopbouw relatief laag. In de periode 2019-2021 is de pensioenopbouw verlaagd, terwijl deze in 2022 stabiel bleef. Ook de premiedekkingsgraad – de verhouding tussen de premie (exclusief kostencomponent) en de waarde van de pensioenopbouw in een bepaald jaar – was deze jaren relatief laag. Door de sterke rentestijging in 2022 en 2023 is dit beeld gekanteld. In 2024 is de pensioenopbouw met circa 11% verhoogd ten opzichte van 2023, naar het maximale opbouwniveau, terwijl het premieniveau met 4% is verlaagd. De premiedekkingsgraad is 81% in boekjaar 2024 (tegenover 96% in 2023). Voor 2025 is de pensioenopbouw met circa 6,9% verhoogd tot het maximum normpensioen en tegelijkertijd is de premie met circa 11% verlaagd.

Indexatiebeleid

Mogelijke pensioenverhogingen zijn gebaseerd op de indexatierichtlijnen, zoals die zijn vastgesteld door het bestuur en zijn opgenomen in de actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN). Het onvoorwaardelijk deel van de toeslag bedraagt 3%. Het bestuur kan jaarlijks besluiten dat de indexatie meer dan 3% zal bedragen. Het meerdere boven dit percentage is een voorwaardelijke toezegging en afhankelijk van de financiële positie van het fonds. Wanneer in het verleden een voorwaardelijke toeslag niet is toegekend, wordt die niet gecompenseerd. SPMS biedt daarmee een pensioenregeling met een combinatie van onvoorwaardelijke en voorwaardelijke toeslagverlening.

Beleggingsbeleid

Het strategische beleggingsbeleid is afgestemd op de verplichtingen, ambitie en risicobereidheid van SPMS. Dit risicobudget is gebruikt om te komen tot een strategische asset-allocatie over de beleggingscategorieën. In 2022 is een nieuw risicopreferentieonderzoek uitgevoerd door IPSOS. De resultaten hiervan zijn in 2023 en 2024 meegenomen bij de verdere invulling van de portefeuille. Daarnaast wordt jaarlijks een beleggingsplan opgesteld waarin de strategische normportefeuille met bepaalde kaders voor het betreffende jaar is vastgesteld. Het fonds heeft bovendien ESG- en Investment Beliefs geformuleerd waaraan de beleggingen van SPMS moeten voldoen. De mandaten en de voorgestelde managers worden hieraan getoetst. Deze ESG- en Investment Beliefs worden periodiek herzien.

Het doel van het beleggingsbeleid is een goede welvaartsvaste basispensioenvoorziening te verzorgen in verhouding tot het inkomen van de doelgroep, voor een betaalbare premie en tegen acceptabele risico's. Naast de financiële doelstellingen heeft SPMS ook een Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (MVB)-beleid. Dit beleid richt op het bijdragen aan een leefbare wereld nu en in de toekomst. Hierbij houdt het fonds rekening met duurzaamheidsrisico's en -kansen, die materieel zijn voor risico en rendement van de beleggingen, en met de impact van de beleggingen op duurzame ontwikkeling. Stemmen, engagement en uitsluiting zijn, naast integratie van ESG-factoren in de beleggingsmandaten en impact van de beleggingen, de instrumenten die SPMS gebruikt om het MVB-beleid te implementeren. SPMS voert een

actief beleggingsbeleid waar dit mogelijk tot een beter resultaat leidt. Het doel is om outperformance te realiseren na kosten.

Risicobeleid

SPMS streeft ernaar om de risico's, die een bedreiging (kunnen) vormen voor het realiseren van de missie en doelstellingen van het fonds, te identificeren en vervolgens te beheersen of te mitigeren. Het risicobeleid is vastgelegd in het Beleid Integraal Risicomanagement en is ingericht volgens het 'Three Lines'-model.

Binnen de risico-governance vervullen de verbonden personen ieder hun eigen rol. Verder wordt een Governance, Risk & Compliance (GRC)-systeem gebruikt om het proces van integraal risicomanagement bij het fonds te ondersteunen en te verankeren. Hierbij voeren de verbonden personen periodiek risicoanalyses uit, beoordelen zij de effectiviteit van de beheersmaatregelen en leggen zij de resultaten vast. Met het GRC-dashboard krijgt het bestuur inzicht in relevante stuurinformatie met betrekking tot overschrijdingen van risicogrenzen, de effectiviteit van beheersmaatregelen en eventuele incidenten. Hiermee waarborgt het bestuur een beheerste en integere bedrijfsvoering bij het realiseren van de missie en doelstellingen van het fonds.

Integriteitsbeleid

Een van de niet-financiële risico's is het integriteitsrisico, een risico dat gaat over de integriteit en het imago van SPMS. Door een ontoereikende naleving van de wettelijke voorschriften of een schending van de ethische gedragsnormen door SPMS, aan haar verbonden personen of aan SPMS verbonden derden, kunnen de integriteit en het imago in het geding zijn of komen. Om dit zoveel als mogelijk te beperken heeft SPMS beleid geformuleerd over hoe het fonds omgaat met integriteitsrisico's. Daartoe neemt het fonds onder andere de volgende beheersingsmaatregelen ten aanzien van het integriteitsrisico:

- Een gedragscode die verbonden personen ondertekenen en waarvan jaarlijks de naleving wordt getoetst
- Een compliance officer die zich doorlopend focust op integriteit.
- Openheid over nevenfuncties in het jaarverslag.
- Een insiderregeling.
- Een ESG-beleid.
- Een jaarlijkse actualisatie van de Systematische Integriteitsrisicoanalyse (SIRA).

In 2023 is besloten om de compliancefunctie op basis van inhuur te beleggen bij een specifiek voor compliance aangewezen persoon. In 2024 is de volwassenheid van compliance verder vergroot, onder meer door uitgebreidere compliance rapportages aan het bestuur van SPMS.

Uitbestedingsbeleid

Een zorgvuldig uitbestedingsbeleid draagt bij aan een betrouwbare pensioenuitvoering, nu en in de toekomst. Door het voeren van een dergelijk beleid waarborgt SPMS de continuïteit en constante kwaliteit van de dienstverlening. Bovendien bewaakt het ook de reputatie en integriteit van het fonds.

De strategie van SPMS is om professionaliteit, flexibiliteit en schaalvoordelen te realiseren door kernactiviteiten uit te besteden. Dit betreft vermogensbeheer, mid-office, pensioenbeheer en financiële administratie. Twee kernactiviteiten worden echter bewust niet uitbesteed, namelijk bestuursondersteuning en financiële planning. Bij een uitbesteding houdt SPMS contractueel rekening met de mogelijkheid om van uitvoerder te wisselen.

SPMS is tevreden over de huidige uitbestedingsstructuur en ziet in 2024 geen aanleiding om deze strategie te wijzigen. Wel heeft het fonds in 2024 haar uitbestedingsbeleid aangescherpt, waarbij ook diverse DORA-verplichtingen zijn

geïmplementeerd. Uitbesteden vraagt immers om permanent onderhoud en alertheid, omdat externe partijen zich blijven ontwikkelen en/of de wensen van SPMS kunnen veranderen. Door het uitbestedingsrisico voortdurend te monitoren en eventueel aanvullende beheersmaatregelen te treffen, streeft het fonds naar een verantwoorde uitbesteding.

Uitkomsten van het gevoerde (financiële) beleid

Per 1 januari 2025 zijn de pensioenen met 5,639% verhoogd, terwijl over 2024 de stijging van het indexcijfer van de cao-lonen (brutolonen van werknemers bij de overheid) 6,918% bedraagt. Doordat er toekomstbestendig moet worden geïndexeerd is het voor 2025 niet mogelijk om de stijging van de cao-lonen van de werknemers van de overheid geheel bij te houden. De stijging van de beroepsinkomens van de deelnemers, in dit geval de toeslag die in het macrokader is afgesproken, is over 2024 lager dan de cao-lonen bij de overheid.

Voor 2025 is de premie verlaagd waarbij de premiedekkingsgraad ongeveer 70% bedraagt. De opbouw van het normpensioen bereikt in 2025 het in het beleid vastgelegde maximale niveau als gevolg van het geformuleerde premiebeleid, waarbij voor de periode 2021 tot en met uiterlijk 2028 geldt dat de premiedekkingsgraad minimaal 70% dient te bedragen. Het fonds maakt de ambitie grotendeels waar om de loontrend van de cao-lonen bij te houden. Het pensioenfonds kent verder geen indexatie-achterstanden en hoefde de nominale rechten ook niet te korten.

Op basis van de in 2024 uitgevoerde ALM-studie en haalbaarheidstoets zijn de verwachtingen getoetst. De financiële opzet voldoet om ook in de toekomst de verwachtingen te kunnen waarmaken.

1.2.3 Organisatie

Organisatie bestuur

Het bestuur van SPMS is eindverantwoordelijk voor de uitvoering van de pensioenregeling en stelt het beleid vast, waarbij het zich laat bijstaan door een directeur en een bestuursbureau. Zij zorgen voor de beleidsvoorbereiding en assisteren het bestuur bij het monitoren van de pensioenuitvoering. SPMS maakt waar nodig ook gebruik van externe adviseurs.

De beleidsadviescommissies Pensioenen, Audit & Risk en Investments adviseren het bestuur en het bestuursbureau over bestuursbesluiten en/of beleid. In deze commissies hebben ook externe deskundigen zitting. Verder heeft het fonds op grond van IORP II een drietal sleutelfunctiehouders.

Rol BPMS

BPMS treedt op als opdrachtgever van het fonds en vervult een belangrijke rol bij het bepalen van de inhoud van de pensioenregeling. Het bestuur van BPMS overlegt enkele keren per jaar met een delegatie van het bestuur van SPMS. Het bestuur van BPMS benoemt de SPMS-bestuursleden, voor zover deze de actieven vertegenwoordigen, en kan hen eventueel ook weer ontslaan. Het lid uit de geleding van de buitengewone leden wordt benoemd door de gekozen vertegenwoordigers van de buitengewone leden in de VvA, op voordracht van het bestuur van SPMS.

Rol Verantwoordingsorgaan

Het bestuur van SPMS legt verantwoording af aan het Verantwoordingsorgaan(VO). Ook heeft het VO adviesrecht op een aantal bij wet vastgestelde onderwerpen. Het verslag van het VO, inclusief het oordeel en de bevindingen van het VO, is opgenomen als hoofdstuk 4 van dit jaarverslag.

Rol Raad van Toezicht

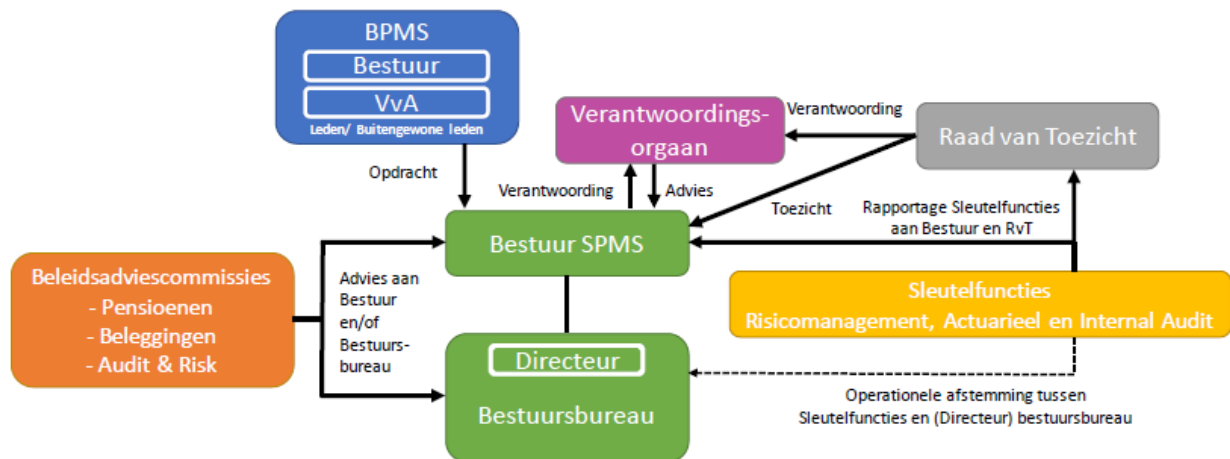
Het bestuur van SPMS benoemt de leden van de Raad van Toezicht (RvT) op voordracht van het bestuur van BPMS. Tot de toezichtstaken behoren:

- Toezicht houden op een beheerste en integere bedrijfsvoering en een evenwichtige belangenafweging door het bestuur.

- Het bestuur met raad terzijde staan.

Voor een meer volledige opsomming, zie hoofdstuk 3, Verslag RvT.

De organisatie van BPMS, SPMS en de onderlinge samenhang is als volgt:

Uitbestede taken

SPMS heeft het pensioenbeheer ondergebracht bij APG en het vermogensbeheer bij BlackRock. Het fonds is en blijft volgens de eisen van de Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb) verantwoordelijk voor de juiste uitvoering van de uitbestede taken.

Profiel

SPMS is een verplicht gesteld beroepspensioenfonds voor vrijgevestigd medisch specialisten. Onder het motto ‘Uw pensioen, ons specialisme’, wil SPMS op pensioengebied toegevoegde waarde en hoogwaardige dienstverlening leveren aan de deelnemers. Het pensioenfonds onderscheidt zich door de onvoorwaardelijke toeslagverlening. Hierdoor is de kans klein dat (over langere tijd) de inflatie niet kan worden gevolgd. Daarnaast is de persoonlijke dienstverlening onderscheidend, zoals de ondersteuning bij pensioenplanning door financiële planners. Per 31 december 2024 zijn er 9.098 premiebetalende deelnemers, 1.928 voormalige deelnemers die nog niet gepensioneerd zijn (slapers) en 7.953 pensioengerechtigden.

Met een belegd vermogen van ongeveer 12,5 miljard euro per 31 december 2024 behoort SPMS tot de top 20 van pensioenfondsen in Nederland. Gemeten naar de omvang van het vermogen is SPMS het grootste beroepspensioenfonds. SPMS wil de beloftes aan en de verwachtingen van de deelnemers waarmaken en hanteert daarom een degelijke financiële opzet die past bij het karakter van het fonds. Twee aspecten zijn kenmerkend voor dat karakter: een streven naar zekerheid en een streven naar invulling van welvaartsvastheidsbescherming. Hiervoor is het noodzakelijk om beheerste beleggingsrisico's te nemen en een voldoende grote buffer te hebben.

SPMS is gevestigd in Zeist. Een voorloper van het fonds werd al opgericht op 16 januari 1968. De pensioenregeling ging formeel van start op 1 januari 1973. De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41177485. Het fonds is aangesloten bij de koepelorganisatie Pensioenfederatie en per 1 januari 2024 bij de Geschilleninstantie Pensioenfondsen (GIP).

2. Bestuursverslag

2.1 *Goed pensioenfondsbestuur*

2.1.1 Governance en de Code

Goed pensioenfondsbestuur wordt gewaarborgd door een juiste balans en effectieve checks and balances tussen het bestuur, de verantwoording en het intern toezicht. Goed bestuur versterkt de effectiviteit, legitimeert het fonds richting de belanghebbenden en draagt bij aan het behalen van de doelstellingen. Voor beroepspensioenfondsen is wettelijk geregeld dat het bestuur moet bestaan uit vertegenwoordigers van de beroepspensioenvereniging die de verplichtstelling heeft aangevraagd. Het bestuursmodel van SPMS functioneert op die wijze en past bij de beroepsgroep.

Code Pensioenfondsen

Vanuit het maatschappelijk belang van een pensioenfonds is het essentieel dat er voldoende aandacht is voor het functioneren van het bestuur. Binnen de pensioensector is hiervoor een Code opgesteld met normen voor goed pensioenfondsbestuur. Deze gedragscode bevat normen die de sector zichzelf oplegt. SPMS volgt de Code pensioenfondsen 2024 en in dit jaarverslag besteden we aandacht aan de rapportage over de naleving van de Code Pensioenfondsen. Deze code gaat er volgens het principe ‘pas toe of leg uit’ vanuit dat de pensioenfondsen de normen naleven.

Op een punt wijkt SPMS af van de normen van de Code. Deze afwijking heeft te maken met de structuur van het beroepspensioenfonds. Zo worden bestuursleden, na selectie door het fondsbestuur, benoemd door het bestuur van de beroepspensioenvereniging. Eén bestuurslid wordt benoemd door de buitengewone VvA-leden. Ook bij de RvT gelden afwijkende benoemingsprocedures. De RvT wordt benoemd door het bestuur van SPMS, na een voordracht door het bestuur van BPMS. VO-leden worden bij verkiezing gekozen. In paragraaf 2.1.3 wordt de afwijking van de norm met betrekking tot diversiteit en inclusie nader toegelicht.

Het fonds rapporteert daarnaast op de website (www.spms.nl) over de naleving van alle principes van de Code Pensioenfondsen. Eventuele afwijkingen worden gemotiveerd volgens het ‘pas-toe-of-leg-uit’-principe. Hiermee draagt de Code bij aan meer transparantie binnen het fonds en aan een betere communicatie met belanghebbenden.

Zowel voor het SPMS-bestuur als voor het intern toezicht is het eigen functioneren een continu aandachtspunt. Jaarlijks organiseert het bestuur een zelfevaluatie. Conform de Code Pensioenfondsen wordt deze evaluatie tenminste eens in de drie jaar begeleid door een externe partij om het functioneren onafhankelijk te beoordelen. Tijdens deze evaluatie wordt gekeken naar de geschiktheid en diversiteit van het bestuur en het intern toezicht, evenals naar gedrag en cultuur. Voor de evaluatie over 2024 is een externe begeleider ingezet. Alle bestuurders hebben individuele evaluatiegesprekken gevoerd met de externe begeleider, de voorzitter en de directeur. De evaluatie is afgerond met een gezamenlijke sessie onder begeleiding van de externe begeleider.

2.1.2 Externe toezichthouders

In 2024 heeft DNB verschillende onderzoeken en enquêtes uitgevoerd bij SPMS. Deze onderzoeken zijn goed verlopen en hebben niet geleid tot interventies of risico-mitigerende maatregelen. Daarnaast hebben DNB en AFM in 2024 geen dwangsommen of boetes opgelegd aan SPMS. DNB heeft geen aanwijzingen gegeven, geen bewindvoerder aangesteld en geen beperkingen opgelegd aan de bevoegdheidsuitoefening van de organen van het fonds. Het bestuur hecht veel waarde aan het onderhouden van een goede relatie met de toezichthouders.

2.1.3 Samenstelling bestuur

Het bestuur bestond eind 2024 uit acht bestuursleden.

Beleid diversiteit en inclusie SPMS

SPMS hecht veel waarde aan een zorgvuldige samenstelling van haar organen (bestuur, Raad van Toezicht (RvT) en het Verantwoordingsorgaan (VO)), omdat dit essentieel is voor de kwaliteit van besluitvorming. Het fonds vindt het belangrijk dat de organen in staat zijn om op verschillende manieren naar hetzelfde vraagstuk te kijken. Dit voorkomt een tunnelvisie en verbreedt en verdiept de discussies. Diversiteit en inclusie hebben een duidelijke meerwaarde en komen de besluitvorming ten goede. Daarnaast streeft SPMS diversiteit binnen haar organen na, omdat het belangrijk is dat de belanghebbenden van SPMS adequaat in de fondsorganen zijn vertegenwoordigd en vanuit verschillende denkbeelden een bijdrage kunnen leveren. In dat kader is in 2024 door het bestuur het nieuwe beleid diversiteit en inclusie vastgesteld, inclusief bijbehorend stappenplan voor het bereiken van de in het beleid gestelde doelen. Dit beleid wordt periodiek geëvalueerd.

Het bestuur realiseert zich dat de situatie bij een beroepspensioenfonds anders is dan bij een bedrijfstak- of ondernemingspensioenfonds. In een beroepsfonds is de samenstelling van het deelnemersbestand immers per definitie tamelijk uniform. Alle deelnemers en gepensioneerden hebben dezelfde achtergrond, vergelijkbaar opleidingsniveau en – binnen bepaalde marges – hetzelfde inkomensniveau. Hierdoor is de samenstelling minder divers dan bij andere fondsen.

Het bestuur

• Leeftijd

Het bestuur streeft naar een evenwichtige leeftijdsverdeling binnen de fondsorganen. Een van de normen uit de Code Pensioenfondsen vereist dat het bestuur ten minste één lid onder de 40 jaar heeft. Hierbij wordt opgemerkt dat een jonge deelnemer bij SPMS doorgaans een stuk ouder is dan bij andere fondsen. Gemiddeld genomen stroomt een nieuwe deelnemer op 35-jarige leeftijd in de SPMS-regeling in. Desondanks streeft SPMS naar naleving van de norm zoals vastgelegd in de Code Pensioenfondsen. Bij de vervulling van een vacature binnen het bestuur wordt actief gezocht naar kandidaten uit deze leeftijdsgroep, voor zover deze nog niet vertegenwoordigd is. In 2024 was er geen bestuurslid jonger dan 40 jaar, hiermee wordt afgeweken van norm 35 uit de Code Pensioenfondsen 2024. Per 3 maart 2025 is er een bestuurder tot het bestuur toegetreden die jonger is dan 40 jaar. Daarmee wordt aan de genoemde doelstellingen voldaan.

Ook met betrekking tot de hogere leeftijden streeft het bestuur naar een evenwichtige samenstelling. Dit betekent concreet dat het bestuur, dat uit minimaal zeven leden bestaat, naast één jonger lid (<40 jaar), ten minste twee leden uit de leeftijdsgroep 40-65-jaar en een lid ouder dan 65 jaar wil vertegenwoordigen. Bij de vervulling van vacatures wordt hier echter niet expliciet op geworven. Bij gelijke geschiktheid zullen kandidaten uit deze groep echter wel de voorkeur krijgen, voor zover de bestuurssamenstelling daar om vraagt. Aan de norm met betrekking tot hogere leeftijden wordt wel voldaan in 2025.

Geslacht/Gender

Het bestuur vindt het, mede gezien de toename van vrouwelijke deelnemers binnen SPMS, van groot belang dat de zetelverdeling tussen mannen en vrouwen in het bestuur evenwichtig is. Het bestuur beschouwt het als de meest wenselijke situatie dat ten minste twee vrouwen in het bestuur zitting hebben, evenals ten minste twee mannen.

Bovendien staat het bestuur open voor kandidaten met een genderidentiteit anders dan man of vrouw.

Aan deze doelstelling is in 2024 voldaan.

• Sociaal-culturele achtergrond

Het bestuur streeft ernaar dat de fondsorganen bestaan uit deelnemers met een breed scala aan vaardigheden, culturen en zienswijzen, zodat de samenstelling een zo goed mogelijke afspiegeling vormt van de deelnemers van het fonds.

• Overige kenmerken

Bij de samenstelling van het bestuur wordt ook gekeken naar diverse beroepsmatige specialismen en een spreiding over verschillende ziekenhuizen, evenals niet aan ziekenhuis gebonden medisch specialisten, om zo goed mogelijk een evenwichtige weergave van de doelgroep te waarborgen. Daarnaast behoort ten minste één van de bestuurders tot het cohort van gepensioneerden.

Aan deze doelstelling is in 2024 voldaan.

Het Verantwoordingsorgaan

De leden van het Verantwoordingsorgaan (VO) worden gekozen via verkiezingen onder alle actieve en gepensioneerde deelnemers. Drie leden komen voort uit de actieve deelnemers en twee uit de gepensioneerde deelnemers. Hierdoor is er weinig invloed op de beoogde diversiteit. Bij de communicatie over de verkiezingen kan de tekst echter zodanig wervend worden opgesteld dat vooral vrouwelijke of jonge potentiële kandidaten worden aangemoedigd zich kandidaat te stellen. Er wordt gestreefd naar ten minste één lid van het VO jonger dan 40 jaar, evenals variatie in geslacht of genderidentiteit.

De Raad van Toezicht

Het bestuur benoemt de leden van de Raad van Toezicht (RvT) op voordracht van het bestuur van BPMS. Beide besturen streven naar een evenwichtige samenstelling van de RvT. Als doel is gesteld dat er ten minste één vrouw en één man zitting hebben in de RvT. Deze doelstelling is gerealiseerd. Daarnaast hechten beide besturen waarde aan een evenwichtige leeftijdssamenstelling binnen de RvT.

2.1.4 Bestuursvergaderingen

Het bestuur van SPMS vergaderde in 2024 zeventien keer, waaronder zeven reguliere vergaderingen en tien extra vergaderingen, waarvan acht in het kader van de Wtp. Daarnaast werden er twee strategiedagen georganiseerd. De educatieve sessies voorafgaand aan de reguliere bestuursvergaderingen zijn in 2024 voortgezet, waardoor onderwerpen tijdens de vergadering efficiënter konden worden besproken. Naast de jaarlijks terugkerende zaken, zoals de rapportages van de sleutelfunctiehouders, de jaaropdracht aan het bestuursbureau, ABTN, haalbaarheidstoets, vaststelling van de premie en opbouw, toeslagverlening en de aanpassingscoëfficiënt (AC), het beleggingsplan, de asset class review, de afdekking van risico's, naleving van de Code Pensioenfondsen en het jaarverslag, kwamen de volgende onderwerpen aan bod:

- Integraal Risicomanagement-beleid
- Risicotaxonomie en proceshuis
- ALM studie licht 2023-2024
- Interne Audits (Fiscale bovenmatigheid en keuzeverzekeraars)
- Audit jaarplan EY
- Wtp-onderwerpen, waaronder de risicohouding, datakwaliteit en de pensioenregeling
- Risicoanalyse Environment, Social, Governance (ESG) en deelnemersonderzoek
- Implementatie van de Digital Operational Resilience Act (DORA)
- IT- en Informatiebeveiligingsbeleid
- Update strategie
- Uitkomsten en aanbevelingen IBI Benchmark
- Communicatie jaarplan
- Governance beleidsdocument
- Instellen van een klachtencommissie
- Beleid diversiteit en inclusie
- Dienstverleningsovereenkomst BPMS-SPMS.

Tijdens de eerste strategiedag in maart werd onder andere aandacht besteed aan het updaten van de missie en visie van SPMS en is het concept transitieplan besproken. Op de tweede strategiedag in oktober lag de focus op pensioenen in een veranderende omgeving en wat implicaties daarvan zijn voor zowel SPMS als BPMS.

2.1.5 Deskundigheid

Het bestuur hecht groot belang aan het bevorderen van de geschiktheid van haar leden. Voordat iemand bestuurslid van SPMS wordt, doorloopt de kandidaat als aspirant-bestuurslid een introductieprogramma. Dit programma, verzorgd door het bestuursbureau, biedt de kandidaat inzicht in de specifieke kenmerken van SPMS, de pensioenregeling, het vermogensbeheer, het risicobeheer en de overige taken van het fonds en bestuursbureau. Daarnaast volgt het aspirant-bestuurslid cursussen bij erkende opleidingsinstituten, zoals SPO, waaronder in ieder geval de basispensioencursus (niveau A). Ook volgt de kandidaat de cursus op niveau B van het aandachtsgebied van de commissie waarin hij of zij als bestuurslid zitting zal nemen. Een nieuwe bestuurder moet vanaf dag één geschikt zijn. Het bestuur anticipeert via een constante aanwas van aspirant-bestuursleden op het risico dat bestuurszetels openvallen die snel opgevuld moeten worden.

De ambitie is verder dat de bestuursleden cursussen volgen op andere gebieden waar zij nog niet op niveau B zitten.

Er is sprake van doorlopende geschiktheidsbevordering. Zo geven experts tijdens de VvA-vergaderingen nadere uitleg over actuele onderwerpen. De beleidsadviescommissies vervullen ook een belangrijke rol bij de deskundigheidsbevordering. Dit biedt bestuursleden de kans om kennis op te doen over specifieke aandachtsgebieden. Iedere commissie bestaat uit minimaal twee bestuursleden, ten minste twee externe deskundigen en minimaal één interne deskundige. Dit bevordert de onderlinge kennisoverdracht en waarborgt de benodigde kennis. Een aantal bestuurders heeft bovendien het programma 'Certified Pension Executive' gevolgd en afgerond. Kennisoverdracht vindt dus deels 'on the job' plaats en deels via opleidingen. Ook de eerder genoemde educatiesessies voorafgaand aan de reguliere bestuursvergaderingen dragen bij aan de voortdurende kennisbevordering. In het kader van de overgang naar de Wtp werden in 2024 bovendien kennissessies gehouden over specifieke onderwerpen zoals risicohouding en risicomaatstaven.

Om deskundigheid verder te bevorderen, acht het bestuur het wenselijk dat bestuursleden na verloop van tijd rouleren tussen de commissies. Dit zorgt ervoor dat zij op termijn de verschillende aspecten van de besluitvorming beter kunnen afwegen.

2.1.6 Integriteit

Alle bestuursleden, medewerkers van het bestuursbureau, adviseurs van de adviescommissies en RvT-leden hebben in 2024 de gedragscode van SPMS ondertekend. Bij SPMS zijn bestuursleden, de directeur, een aantal medewerkers van het bestuursbureau en de adviseurs van de adviescommissies IC en ARC aangemerkt als insiders. Zij moeten alle privébeleggingen melden aan de externe compliance adviseur (KPMG), die de compliance officer van SPMS ondersteunt.

De externe compliance adviseur heeft in 2024 geen bijzonderheden gerapporteerd. De gedragscode en bijbehorende regelingen worden regelmatig geactualiseerd.

2.1.7 Uitbesteding

De uitvoering van de pensioenregeling is uitbesteed aan APG (pensioenbeheer). BlackRock verzorgt voor SPMS het vermogensbeheer in haar rol als fiduciër, en Columbia Threadneedle Investments is verantwoordelijk voor de uitvoering van het ESG-beleid. Met al deze uitvoerders zijn Service Level Agreements (SLA's) afgesproken. De naleving van de afspraken in de SLA's wordt jaarlijks getoetst.

De partijen waaraan is uitbesteed hebben assurance rapportages (zoals ISAE 3402) opgeleverd over 2024. Deze rapportages bevatten geen assurance oordeel beperkende bevindingen voor SPMS, met uitzondering van APG. Deze bevindingen zijn door SPMS besproken met APG die opvolgend met KPMG heeft afgestemd. Gegeven de aard van de bevindingen (formele monitoring en maandelijkse aansluitingen) is geconcludeerd dat de kans dat deze bevindingen leiden tot een materiële afwijking in de jaarrekening voldoende laag is.

2.1.8 Communicatie

Communicatiestrategie en speerpunten

In 2024 zijn vijf speerpunten geformuleerd die richting geven aan de communicatieactiviteiten en bijdragen aan de (strategische) doelstellingen:

1. Transitie naar vernieuwd pensioenstelsel: vergoten van draagvlak en gevoel van mede-eigenaarschap.
2. Vertrouwen en binding met het fonds: het versterken van de positionering van SPMS en BPMS.
3. Persoonlijke hulp en service: promotie van financieel planners.
4. Rendement en verantwoord beleggen: proactief en frequent communiceren over prestaties en beleid.
5. Toegankelijkheid en gemak: motiveren van deelnemers om actief met hun pensioen aan de slag te gaan.

De financieel planners van SPMS

SPMS kijkt verder dan alleen het pensioen dat wordt/is opgebouwd bij SPMS. Inkomen voor later heeft immers alles te maken met keuzes die nu worden gemaakt. Daarom wordt pensioen in een breder perspectief geplaatst en wordt onafhankelijke financiële planning aangeboden, uitgevoerd door eigen financieel planners.

De activiteiten van de financieel planners in 2024 waren onder andere:

- 211 financiële scans
- 255 adviesgesprekken
- 201 QuickScans
- 372 startgesprekken
- Quinto-P onderzoek
- 7 (digitale) bijeenkomsten
- Contacten onderhouden met de afgevaardigden van BPMS.

Communicatie vernieuwd pensioenstelsel

De communicatieactiviteiten over het vernieuwde pensioenstelsel zijn in 2024 verder uitgebreid, met als centraal doel het vergroten van draagvlak en het gevoel van mede-eigenaarschap. Deelnemers zijn geïnformeerd over de te nemen stappen en de mogelijkheden voor invloed en inspraak via de Vergadering van Afgevaardigden.

Uitgevoerde activiteiten in 2024:

- Uitbreiding van het 'Online Dossier Vernieuwd pensioenstelsel' op SPMS.nl, met hapklare informatie.
- 24 Bijeenkomsten: 4 fysieke regiobijeenkomsten, 4 digitale bijeenkomsten en 16 bijeenkomsten in ziekenhuizen.
- Pensioenbarometer: onderzoek naar kennis, houding en vertrouwen van SPMS-deelnemers rondom het vernieuwde pensioenstelsel.
- Publiceren van het transitieplan op de website, inclusief samenvatting.
- Doorlopende aandacht in nieuwsbrieven, magazine PensioenInzicht, nieuwsberichten op de website en op LinkedIn.
- Opstellen van het wettelijk communicatieplan.

Vanaf 2025 geeft het wettelijk communicatieplan richting aan de communicatieactiviteiten rondom het vernieuwde pensioenstelsel. In het communicatiejaarplan worden de reguliere activiteiten beschreven.

2.1.9 Klachten en procedures

In 2024 is een nieuw wettelijk kader geïntroduceerd voor de definitie en behandeling van klachten. De klachtenregeling van SPMS is volgens deze nieuwe wettelijke regeling. In 2024 ontving SPMS 59 klachten, waarvan 0 geëscaleerde klachten. Gesplitst naar onderwerp betrof het klachten over:

	Aantal
Service en klantgerichtheid	10
Behandelingsduur	2
Informatieverstrekking	15
Deelnemersportaal	2
Keuzebegeleiding	1
Pensioenberekening en - betaling	5
Registratie gegevens/datakwaliteit	2
Toepassing wet- en regelgeving: algemeen	8
Toepassing wet- en regelgeving: invaren, transitie	3
Financiële situatie	4
Duurzaamheid	1
Overig	6

Enkele klachten betroffen het gebrek aan informatie in gevallen waarin de oplevering van een financieel rapport van de afdeling financiële planning langer duurde dan verwacht. Naar aanleiding hiervan heeft het fonds wijzigingen doorgevoerd zodat deelnemers eerder op de hoogte worden gesteld wanneer een financieel rapport waarschijnlijk later dan verwacht wordt opgeleverd.

In 2024 is één geschil aanhangig gemaakt bij de Geschilleninstantie Pensioenfondsen. Er zijn dit verslagjaar geen procedures tegen het fonds gevoerd bij de rechter.

2.2 Pensioenregeling

De Beroepspensioenvereniging Medisch Specialisten (BPMS) is verantwoordelijk voor de inhoud van de pensioenregeling op hoofdlijnen. SPMS voert de regeling uit in opdracht van BPMS, zoals vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst tussen BPMS en SPMS.

De deelnemer bouwt jaarlijks ouderdomspensioen op en, indien van toepassing, partner- en wezenpensioen. De regeling kwalificeert daarmee als een uitkeringsregeling volgens de Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb). De som van de jaarlijkse pensioenaanspraken, inclusief alle toeslagen, vormt het te bereiken pensioen op de ingangsdatum. Naast de opbouw van pensioen kent de regeling een aantal andere voorzieningen, zoals een premievrije opbouw bij arbeidsongeschiktheid en een tijdelijk partnerpensioen. Verder biedt de regeling flexibiliteit in de vorm van uitruil tussen partnerpensioen en ouderdomspensioen, het vervroegen of uitstellen van pensioen en conversie.

Inhoud van de pensioenregeling

Het in 2024 op te bouwen ouderdomspensioen bedraagt jaarlijks 1.017,69 euro. Bij opting out is dat 820,72 euro per jaar. Het partnerpensioen bedraagt 70% van het ouderdomspensioen tot 2018. Vanaf 2018 is het percentage ongeveer 75% voor deelnemers die kiezen voor opting in. Voor deelnemers die opting out hebben gekozen, blijft het partnerpensioen 70%.

Het wezenpensioen bedraagt 14% van het normpensioen van de deelnemer/gepensioneerde en wordt verdubbeld als beide ouders zijn overleden. Bij overlijden van de deelnemer vóór de ingang van het ouderdomspensioen berekent SPMS de nabestaandenpensioenen alsof de deelnemer de premie is blijven betalen tot de leeftijd van 65 jaar. In dat geval wordt ook aanvullend een tijdelijk partnerpensioen uitgekeerd, tot de partner de leeftijd van 65 jaar bereikt. Voor deelnemers die op of na 1 januari 2013 zijn overleden, wordt het tijdelijk partnerpensioen uitgekeerd tot en met de kalendermaand waarin de partner de AOW-leeftijd bereikt.

Mutatieoverzicht deelnemers

In 2024 steeg het aantal actieve deelnemers tot 9.098, dat zijn er 133 meer dan in 2023. Het aantal actieven bestond eind 2024 voor 56% uit mannen (2023: 58%) en voor 44% uit vrouwen (2023: 42%). Het aantal gewezen deelnemers is toegenomen met 28 tot 1.928 personen aan het einde van 2024. Deze groep bestond eind 2024 voor 54% uit mannen (2023: 57%) en voor 46% uit vrouwen (2023: 43%). Het aantal pensioengerechtigden nam in 2024 toe met 191 tot een totaal van 7.953. Van de deelnemers die in 2024 ouderdomspensioen ontvingen, was 87% man (2023: 88%) en 13% vrouw (2023: 12%). In 2024 keerde het fonds een nabestaandenpensioen uit aan 58 mannen (2023: 54) en 2.008 vrouwen (2023: 1.962).

Het percentage vrouwen onder de pensioengerechtigden is de afgelopen vijf jaar stabiel gebleven. Binnen de groep actieve deelnemers is het percentage vrouwen echter gestegen. In 2007 was dit 20%, in 2024 is dit opgelopen naar 44%. Van de nieuwe instroom in 2024 is 55% vrouw (2023: 52%).

De mutaties in 2024 per deelnemersgroep

	Deelnemers	Gewezen deelnemers	Ouderdoms- pensioen	Nabestaanden- pensioen	Wezenpensioen
	2024	2024	2024	2024	2024
Aantal per 01-01-2024	8.965	1.900	5.639	2.016	107
Bij:					
Toetredingen vanuit:					
- Deelnemers	542	281	140		
- Gewezen deelnemers	38		224		
- Pensioengerechtigden				164	11
Af:					
- naar deelnemers		-38			
- naar gewezen deelnemers	-281				
- naar pensioengerechtigden	-140	-224			
Overleden	-7	-2	-208	-114	
Afloop rechten					-20
Waardeoverdrachten	-5	-8			
Beëindiging deelname / overige oorzaken ¹	-14	19	-6		
Aantal per 31-12-2024	9.098	1.928	5.789	2.066	98

¹ Overige oorzaken betreffen deelnemers die slapers zijn geworden zonder aanspraken

Premies

SPMS is verantwoordelijk voor de uitvoering van de pensioenregeling, waaronder het berekenen en innen van de premie en het verzorgen van de pensioenuitkering. In 2024 bedroegen de premieopbrengsten van SPMS 234,0 miljoen euro, wat een daling van ongeveer 9,1 miljoen euro betekent ten opzichte van 2023. Deze opbrengsten bestaan uitsluitend uit de premies die door de deelnemers zijn betaald.

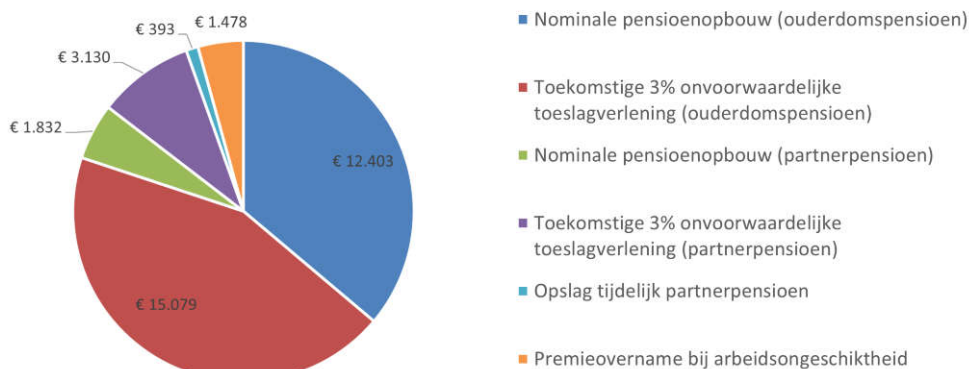
SPMS hanteert een doorsneepremie, wat inhoudt dat er bij de bepaling van de premiehoogte geen onderscheid wordt gemaakt naar leeftijd en geslacht. De pensioenpremie van een deelnemer bestaat uit de volgende bestanddelen:

- Nominale pensioenopbouw (ouderdomspensioen)
- Toekomstige 3% onvoorwaardelijke toeslagverlening (ouderdomspensioen)
- Nominale pensioenopbouw (partnerpensioen)
- Toekomstige 3% onvoorwaardelijke toeslagverlening (partnerpensioen)
- Opslag tijdelijk partnerpensioen
- Premieovername bij arbeidsongeschiktheid

Voor deelnemers met een partner wordt daarnaast ook premie geïnd voor het nominale partnerpensioen en het tijdelijk partnerpensioen.

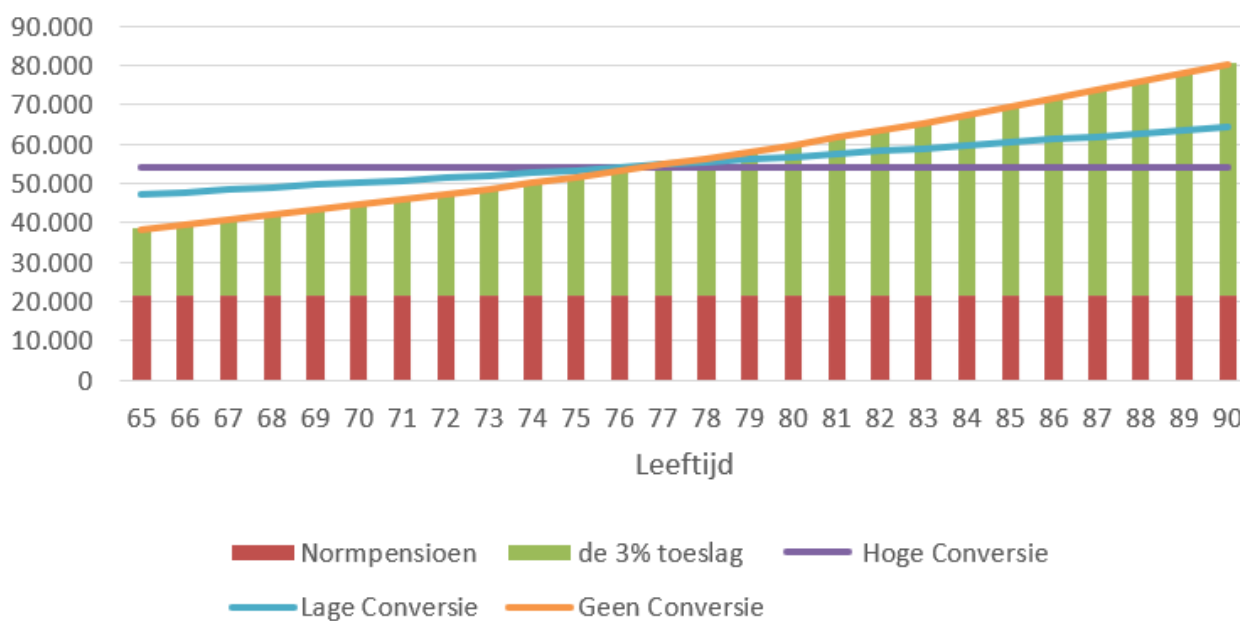
De opbouw van de totale premie staat in de volgende figuur. Voor een deelnemer met partner bestaat het jaarlijkse premiebedrag van 34.315 euro (opting in) bij een volledige pensioenopbouw uit de volgende deelbedragen:

Opbouw totale premie opting-in

Hieronder wordt de uitkeringsstroom (het nominale deel en de 3% onvoorwaardelijke toeslag) weergegeven van een 65-jarige deelnemer die na 30 jaar pensioenopbouw in 2024 met pensioen is gegaan. De grafiek laat zien hoe de premie voor de 3% onvoorwaardelijke toeslag uiteindelijk wordt uitgekeerd, mits er geen sprake is van conversie, lage conversie of hoge conversie.

Uitkeringen op jaarbasis

Bij de premiebedragen kan een onderscheid worden gemaakt naar:

- feitelijke premie;
- zuivere kostendeekkende premie en
- gedempte kostendeekkende premie.

De feitelijke premie is het bedrag dat SPMS bij de deelnemer in rekening brengt. Als wettelijk ijkpunt bij de beoordeling van deze premie wordt de gedempte kostendeekkende premie gehanteerd. De verschillen tussen de zuivere kostendeekkende premie, de feitelijke premie en de gedempte kostendeekkende premie zijn het gevolg van verschillen in

gehanteerde rekenrente. Het Financieel Toetsingskader staat het toe om de kostendekkende premie te dempen. SPMS heeft gekozen voor een demping op basis van het verwacht rendement.

Premiebijdragen (x € 1.000)

	2024	2023
Feitelijke premie		
Normpensioen	97.588	100.041
3% onvoorwaardelijke toeslagverlening	123.606	129.379
Risicoregeling	2.695	3.787
Premieovername bij arbeidsongeschiktheid	10.076	9.913
Totaal	233.965	243.120
Zuivere kostendekkende premie	343.920	300.797
Gedempte kostendekkende premie	173.544	199.108
Feitelijke premie	233.965	243.120

In 2024 nam SPMS de volledige premiebetaling over voor 116 deelnemers (2023: 117) vanwege arbeidsongeschiktheid. Daarnaast werd de premiebetaling gedeeltelijk overgenomen voor 73 deelnemers (2023: 63). De daarbij horende premieovername bedroeg 4,5 miljoen euro in 2024 (2023: 4,5 miljoen euro).

De pensioenaanspraken van de belanghebbenden bestaan uit het normpensioen, inclusief aanpassingen op grond van (standaard)winstdeling, toegekende en toekomstige welvaartsvastheidsbescherming en toegekende extra verhogingen, waaronder de onvoorwaardelijke toeslag van 3%. Deze aanspraken omvatten zowel ouderdoms- als partnerpensioenrechten.

Om de toegezegde pensioenaanspraken van zowel huidige als toekomstige pensioengerechtigden te kunnen nakomen, heeft SPMS conform voorschrift een voorziening pensioenverplichtingen gevormd. Het belegd vermogen moet toereikend zijn om aan deze verplichtingen te voldoen. Aan het einde van ieder jaar toetst de certificerend actuaaris de toereikendheid van dit vermogen aan de op dat moment gefinancierde pensioenaanspraken. Hierbij wordt uitgegaan van de geldende pensioenregeling en de actuariële grondslagen.

De voorziening pensioenverplichtingen bestaat uit:

- normpensioenen (inclusief gerealiseerde welvaartsvastheidsbescherming, extra verhoging en 3% toekomstige verhogingen);
- premieovername bij arbeidsongeschiktheid en
- pensioenaanvulling vanuit de risicoregeling en tijdelijk partnerpensioen.

Voorziening pensioenverplichtingen (x € 1 miljoen)

	2024	2023	2022	2021	2020
Normpensioen (incl toeslagen)	8.787	8.057	7.357	10.195	10.811
Premieovername bij AO	69	66	60	72	71
Pensioenaanvulling vanuit risicoregeling en tijdelijk partnerpensioen	29	30	28	37	40
Totaal	8.885	8.153	7.445	10.304	10.922

Bij het vaststellen van de voorziening pensioenverplichtingen hanteert SPMS door het bestuur vastgestelde grondslagen. Hierbij houdt het fonds rekening met de verwachte trend in overlevingskansen en sterfte van de deelnemerspopulatie van het fonds. Per einde boekjaar 2024 wordt uitgegaan van de Prognosetafel AG 2024 en de fondsspecifieke ervaringssterfte (op basis van Demographic Horizons model van AON (Postcodemodel)).

De pensioenregeling van SPMS onderscheidt zich in de markt door de jaarlijkse onvoorwaardelijke toeslag van 3%. Slechts een beperkt aantal pensioenregelingen kent een dergelijke vaste, onvoorwaardelijke toeslag. Deze toeslag vormt een substantieel onderdeel van de voorziening en dus ook van de dekkingsgraad.

Ontwikkeling pensioenen

SPMS heeft de ambitie welvaartsvaste pensioenen uit te keren. Het fonds realiseert deze welvaartsvastheid als de pensioenrechten en -aanspraken gemiddeld genomen de loonontwikkeling volgen. Daartoe stelt het bestuur jaarlijks een aanpassingscoëfficiënt voor het normpensioen vast. Uitgangspunt bij de bepaling van de aanpassingscoëfficiënt is de index van de cao-lonen van ambtenaren, zoals het CBS die jaarlijks vaststelt. Afhankelijk van de financiële positie kan SPMS daarnaast een extra verhoging boven de 3% toekennen. Dat gebeurt dan in aanvulling op de wijziging van de aanpassingscoëfficiënt.

Pensioenverhogingen worden per 1 januari van het volgende jaar doorgevoerd. Sinds 1 juli 2007 garandeert de pensioenregeling een onvoorwaardelijke jaarlijkse verhoging van 3%. Eind 2024 besloot SPMS, conform deze toezegging, de pensioenen per 1 januari 2025 met 3% te verhogen. Daarnaast werd, gezien de financiële positie van het fonds, per 1 januari 2025 een extra verhoging van 2,639% toegekend bovenop de al toegekende 3%.

De onderstaande tabel toont de ontwikkeling van het normpensioen op basis van de wijzigingen in de aanpassingscoëfficiënt en de toegekende extra verhogingen per 1 januari 2025. Om toekomstbestendige indexering te waarborgen, kon de maximale ruimte op basis van de aanpassingscoëfficiënt niet volledig worden benut.

Ontwikkeling pensioen uit eigen premiebetaling per 1 januari in %

	2025	2024	2023	2022	2021
Wijziging aanpassingscoëfficiënt	6,918	5,977	4,121	1,537	2,809
3% onvoorwaardelijk minus wijziging aanpassingscoëfficiënt	-3,918	-2,977	-1,121	1,463	0,191
Voorwaardelijk	2,639	2,404	1,250	0,700	0,000
Totaal	5,639	5,404	4,250	3,700	3,000

Bij de inwerkingtreding van de pensioenregeling op 1 januari 1973 stelde SPMS de aanpassingscoëfficiënt vast op 1,000. Door de jaarlijkse wijziging van de aanpassingscoëfficiënt steeg deze factor tot 3,7359 per 1 januari 2025. Dit betekent dat een normpensioen van 228,71 euro dat een deelnemer op 1 januari 1973 inkocht, inmiddels is gegroeid tot een bedrag van 854,44 euro. Als rekening wordt gehouden met de toegekende extra verhogingen, steeg het ingekochte bedrag van 228,71 euro in de periode van 1973 tot en met 1 januari 2025 met een factor 18,4091 tot een totaalbedrag van 4.210,35 euro.

Standaardwinstdeling

Voor het bij SPMS opgebouwde normpensioen wordt boekhoudkundig een aparte dekkingsgraad bijgehouden. Als deze dekkingsgraad boven een bepaald niveau komt, wordt er winstdeling toegekend over het bij SPMS opgebouwde pensioen. Over de pensioenopbouw bij een keuzeverzekeraar wordt door SPMS geen winstdeling toegekend. Als er sprake is van winstdeling over de pensioenopbouw bij een keuzeverzekeraar wordt deze door de betreffende verzekeraar toegekend. De hoogte van de winstdeling over het normpensioen bij SPMS per 1 januari 2025 wordt vastgesteld op basis van de financiële positie per 30 september 2024. Op grond van de dekkingsraad op het normpensioen bij SPMS is de standaardwinstdeling per 1 januari 2025 bepaald op 1,04%.

2.3 Beleggingen

2.3.1 Macro-economische ontwikkelingen

De vooruitzichten voor 2024 werden in 2023 gekenmerkt door onzekerheid, met geopolitieke spanningen en de doorbraak van AI als belangrijke factoren. Opmerkelijk genoeg hebben de geopolitieke spanningen niet tot een dramatisch beursjaar geleid.

Beleggers richtten zich op megatrends zoals vergrijzing en de energietransitie, die de dynamiek van vraag en aanbod beïnvloedden. De wisselwerking tussen structurele en cyclische factoren zorgde voor volatiliteit. Grote veranderingen in de wereldeconomie, zoals immigratiegolven, handelsfricties en energietransformaties, verstoorde de relatieve economische stabiliteit van het pre-pandemische tijdperk. In de VS daalde de looninflatie naar het laagste tempo sinds 2020, mede door de afnemende groei van de vraag, aanhoudend herstel van de pandemie-aanbodschok en een aanzienlijke impuls van het arbeidsaanbod door immigratie. Groei daalde richting trend, maar bleef stabiel, wat ook wel een zachte landing wordt genoemd. Zowel bedrijven als consumenten hielden een gezonde balans en bleven uitgaven doen. Tegen het eind van het jaar zwengelde de verkiezing van Trump als nieuwe president de 'animal spirits' verder aan, met name omdat deregulering en belastingverlagingen de groei zouden ondersteunen. Toch heerst er bezorgdheid over de mogelijke impact van stijgende importtarieven op de Amerikaanse economie en haar handelspartners.

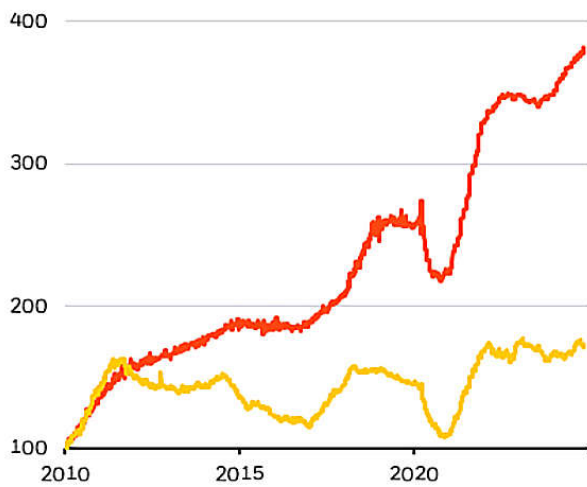
In Europa is de groei ongelijk geweest. In Duitsland stagneert de economie nog steeds in grote lijnen, met een bbp dat 8% onder de pre-pandemische trend ligt, terwijl landen in de periferie, met name Spanje en Griekenland, in een snel tempo groeien. De inflatie daalde richting de doelstelling van 2% van de ECB, wat ruimte bood voor versoepeling van het monetaire beleid. De daling van de beleidsrente kan de spaarneiging van Europese huishoudens verminderen en de consumentenbestedingen in de toekomst stimuleren, wat de Europese economie in 2025 in staat moeten stellen met ongeveer 1% te groeien.

Ook in China werd de economie gestimuleerd, maar blijft het kampen met structurele problemen. De verwachting is dat verdere stimuleringsmaatregelen nodig zijn, totdat de economie constructief sterker wordt. Op dit moment bekijken we de markten vanuit een tactisch perspectief. China's leiderschap op het gebied van groene technologieën, waaronder zonne-energie, batterijen en elektrische voertuigen, positioneert het als een wereldwijde krachtpatser, hoewel toenemende geopolitieke spanningen met de VS de ont koppeling in kritieke sectoren zoals halfgeleiders zouden kunnen versnellen. Japan profiteert van lopende structurele hervormingen, een terugkeer naar inflatie, verbeteringen in de corporate governance en zijn rol op het gebied van Artificial Intelligence (AI)-infrastructuur, gesteund door een zwakkere yen. Deze factoren dragen bij aan de verbeterde groeiachtergrond van Japan en maken het een aantrekkelijke markt voor investeerders.

2.3.2 Ontwikkelingen financiële markten

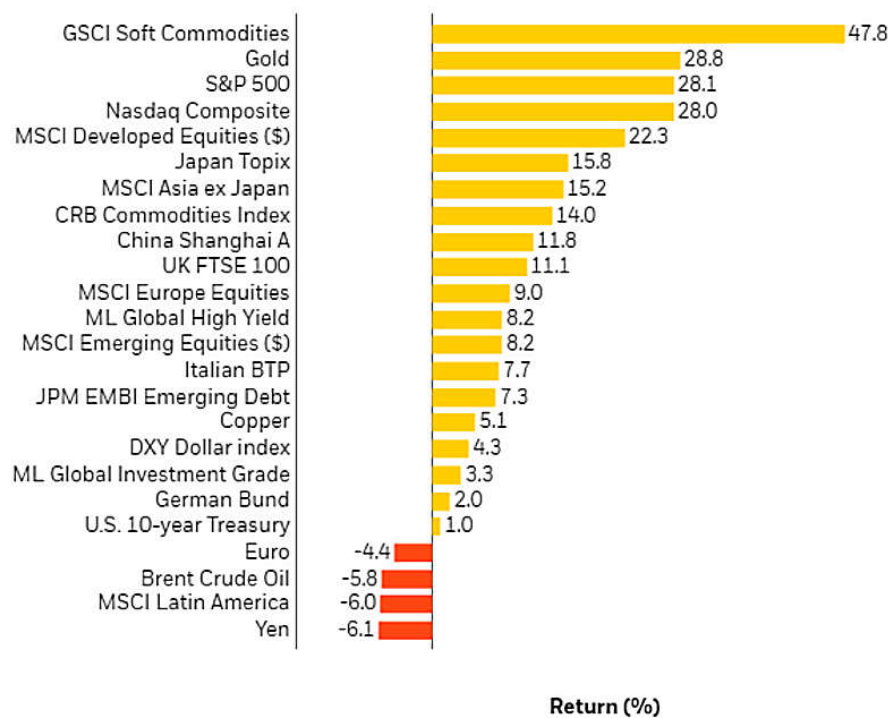
Het overheersende thema was de kracht van het Amerikaanse bedrijfsleven, gedreven door AI-geleide groei en robuuste winsten. Hierbij werd de nadruk gelegd op de rol van technologische innovatie en digitale transformatie bij het stimuleren van winstgroei. Voor de komende jaren is de verwachting dat niet alleen de inflatie, maar ook de rentes langer hoog zullen blijven. Dat geldt zowel voor beleidsrentes als staatsobligaties. Het laatste decennium was uniek en waarschijnlijk zullen die tijden niet terugkomen. Naar verwachting zullen centrale banken minder snel tot renteverlagingen overgaan. De ECB heeft wel iets meer ruimte dan de FED.

Winstgroei VS versus rest van de wereld

Bron: BlackRock Investment Institute, Rood is de VS, Geel is de rest van de wereld.

Asset performance - year to date

Source: LSEG Datastream, chart by BlackRock Investment Institute. Nov 29, 2024

Note: The bars show the total return in local currency terms, except for currencies, gold and copper, which are spot returns. Government bonds are 10-year benchmark issues. RO-191915

Bron: BlackRock Investment Institute.

2.3.3 Vooruitzichten

De wereldeconomie zal in 2025 naar verwachting (OECD) met 3,1% groeien, 0,2% lager door de handelonzekerheden in verband met de invoertarieven. Europa is ook naar beneden bijgesteld van 1,3% naar 1,0%. Dit komt doordat de onzekerheden in de wereld zullen leiden tot minder investeringen en afnemend consumenten vertrouwen. Canada en Mexico kennen de grootste daling in de verwachtingen met respectievelijk 1,3 en 2,5 procent punt dalingen. Het IMF gaat voor China uit van een groei van 4,0% en voor opkomende landen zelfs 4,2%. De groei blijft zwakker dan vóór de pandemie.

De verwachtingen voor de VS bedragen 2,1% en zijn iets naar boven bijgesteld. Het oplopend begrotingstekort samen met een eventuele montaire verkrapting kunnen nog een dempend effect hebben op deze groei.

De rentetarieven zullen waarschijnlijk hoger blijven, aangedreven door inflatie en een normalisatie van termijnpremies. Tegelijkertijd wordt verwacht dat de wereldwijde inflatie zal afnemen tot 4,3% in 2025 (IMF) en 3,5% in 2026. De ontwikkelde economieën komen zelfs uit op 2,0% en 5,5% in opkomende markten voor 2026.

Voor beleggers zijn deze specifieke groeicijfers van groot belang, net als hoe megatrends de wereldeconomie in de toekomst zullen blijven beïnvloeden. Dit zal naar verwachting leiden tot aanhoudende divergentie tussen regio's, landen en sectoren.

Beleggen in 2025

SPMS blijft bereid risico te nemen in de portefeuilles en ziet de VS als de voorkeursaandelenmarkt, ondanks de hoge waarderingen en de grote mate van beleidsonzekerheid. De megatrends zoals AI zullen hier nog steeds door doorslag geven. Ook Japan heeft de voorkeur, waar inflatie na jaren van deflatie gunstig uitpakt en bedrijfsherstructureringen de winsten opdrijven.

Op de Europese aandelenmarkten zien we een gemengd beeld. De onderwaardering ten opzichte van de VS is nog nooit zo hoog geweest, wat suggereert dat veel pessimisme al is verdisconteerd. Een opleving van de groei en renteverlagingen door de ECB ondersteunen een bescheiden winstherstel. Katalysatoren voor outperformance lijken nog niet reëel, terwijl beleggers door aanhoudende geopolitieke onzekerheid en mogelijke handelstarieven terughoudend kunnen zijn. Amerikaanse heffingen op Europese export kunnen bepaalde landen onevenredig zwaar treffen, zoals Duitsland, Italië en Ierland die goed zijn voor 100% van het handelsoverschot van de EU aan goederen met de VS.

Beleggers die bereid zijn om risico te nemen, lijken wereldwijd daarvoor beloond te worden. Daarbij heeft het fonds een sterke voorkeur voor de VS en in mindere mate Japan en China. Binnen Europa zijn in het bijzonder de 3 volgende aandelensectoren aantrekkelijk: financiële sector, industrie en nutsbedrijven. De voorkeur voor de financiële sector komt omdat de balans van de sector gezond is. Daarbij is het de verwachting dat de versterkte fee-activiteiten de lagere rentemarges, als gevolg van de renteverlagingen door de ECB, compenseren. De industrie speelt een indirecte rol in de wereldwijde ontwikkeling van AI en profiteert van de trend in veel ontwikkelde markten om bepaalde activiteiten weer dichterbij huis te laten uitvoeren (het zogenaamde re-shoring). Daarnaast kunnen nutsbedrijven voordeel halen uit de toegenomen vraag naar energie door de AI-gerelateerde uitbouw van datacenters in heel Europa.

Europa profiteert in mindere mate van verschillende langetermijn trends. Ondanks de lage waarderingen blijft een tactische onderweging gehandhaafd. Daarbij blijven Europese hoogrentende obligaties aantrekkelijk terwijl de houding ten opzichte van zowel investment grade als staatsobligaties uit het eurogebied neutraal blijft.

De macro- en beleidsvooruitzichten vertalen zich in een algemene voorkeur voor vastrentende activa in Europa ten opzichte van andere regio's. Het fonds verwacht een opwaartse druk op de rente op Amerikaanse en Japanse

staatsobligaties als gevolg van een verdere stijging van de termijnpremies in de VS en een normalisatie van het beleid in Japan. In een wereld met een hogere rente is het een logische keuze te kiezen voor regio's waar centrale banken meer ruimte hebben om te versoepelen dan verwacht. Dit geldt ook voor de EU en het VK.

Europa is neutraal op de richting van de kapitaalmarktrentes. Aangezien de periferie in Europa betere groei- en credit ratingvooruitzichten heeft is dat op dit moment aantrekkelijker. Europese staatsobligaties blijven aantrekkelijk voor beleggers, omdat de economische groei structureel wordt beperkt en de regels binnen de eurozone ervoor zorgen dat landen mogelijk langdurige begrotingstekorten hebben.

Dankzij de kredietblootstelling in Europa zijn bedrijfsobligaties nog steeds aantrekkelijker dan in de VS, met name wanneer er rekening wordt gehouden met de verschillende kwaliteitsniveaus van de emittenten (Europese bedrijfsindices hebben doorgaans een betere rating dan Amerikaanse equivalenten). Vooral in het high yield-segment zijn er mogelijkheden.

2.3.4 Beleggingsresultaten

De beleggingsportefeuille presteerde in 2024 met een rendement van 8,41% iets beter dan het langjarig gemiddelde en in lijn met het rendement van 8,78% in 2023. Met uitzondering van niet-beursgenoteerd vastgoed (-1,1% rendement) droegen alle categorieën positief bij aan het rendement. Het rendement van aandelen was daarbij het hoogst, 23,1%, gevolgd door hedgefondsen (15,4%). Binnen de categorie aandelen rendeerden Amerikaanse aandelen met 31,4%, opnieuw gedreven door de Magnificent Seven (Apple, NVIDIA, Tesla, Alphabet, Amazon, Meta en Microsoft). De Europese aandelen bleven met een plus van 8% het meest achter. Aandelen uit opkomende landen en de regio Asia-Pacific, waaronder Japan en Australië, rendeerden achtereenvolgens 17,2% en 12,7%.

Ook de vastrentende waarden lieten een goed rendement zien, met 11,4% voor infrastructuurleningen en 9,5% voor obligaties. Ook hier presteerden, in tegenstelling tot 2023, de Amerikaanse obligaties beter dan Europese obligaties, respectievelijk 10-11% en 6%. De categorie niet-beursgenoteerd vastgoed laat in navolging van 2023 (-11,2%) nog steeds negatieve rendementen zien, maar de bodem lijkt met -1,1% rendement wel in zicht te komen. Beursgenoteerd vastgoed liet daarentegen een plus zien van 9,7%, in lijn met 2023 (8,4%).

Ten opzichte van het benchmark-rendement presteerde de categorie hedgefondsen met een alpha van 12,3% het beste, gevolgd door het aandelenmandaat opkomende markten. De manager van het European Small cap equity mandaat en van het Emerging Market Debt mandaat in lokale valuta lieten met achtereenvolgens met -6,0% en -0,60 de slechte alpha zien. Dit wordt meegenomen bij de jaarlijkse Annual Manager Review.

De rendementen voor een aantal hedgefondsen en Amerikaanse obligatiemandaat werden ook geholpen door de appreciërende dollar. Na correctie van dit effect blijven de rendementen echter goed.

Rendementen per beleggingscategorie afgezet tegen de benchmark (in %)

	SPMS	Benchmark	Vershil
Liquide beleggingen (incl. valuta-afdekking)¹	10,8	9,7	1,1
- Aandelen (excl. valuta-afdekking)	23,1	24,3	-1,2
- Vastrentende waarden (excl. valuta-afdekking)	9,5	8,4	1,1
- Contributie valuta-afdekking	-5,2		
Illiquide beleggingen (excl. valuta-afdekking)²	8,1	6,0	2,1
- Onroerend goed (excl. valuta-afdekking) ³	0,4	6,1	-5,7
- Alpha mandaat (excl. valuta-afdekking)	15,4	3,0	12,4
- Infrastructuur leningen (incl. valuta-afdekking)	11,4	11,4	-
- Contributie valuta-afdekking	-2,9		
Rente-afdekking	3,1	5,4	-2,3 ⁴
Totaal⁵	8,8	10,8	-2,0

1 Het tactisch allocatiebeleid heeft een positieve bijdrage van 0,58% gehad over het liquide deel van de portefeuille, dit kwam met name door een overweging in aandelen VS en Japan.

2 De illiquide categorieën zijn niet gehedged.

3 Opvallend is de "under performance" bij niet-beursgenoteerd vastgoed en daarmee ook bij illiquide beleggingen. SPMS hanteert een 5-jaars gemiddeld rendement van 5,5% als benchmark. Het jaarrendement afzetten tegen dit 5-jaars gemiddelde zegt niet zo veel. Het 5-jarig gemiddelde rendement bedraagt nog steeds meer dan 7% per jaar. Hiermee levert deze categorie nog steeds boven verwachting hoge rendementen voor SPMS.

4 Het negatieve actieve rendement bij de rente-afdekking is veroorzaakt doordat de rentes van staatsobligaties minder snel zijn gedaald dan swap-rentes. Met andere woorden de waarde van staatsobligaties in de portefeuille die gebruikt wordt om het renterisico af te dekken is minder hard gestegen dan de waarde van renteswaps in diezelfde portefeuille.

5 De rendementen zijn niet zomaar bij elkaar op te tellen of af te trekken. Daarvoor moeten zij gecorrigeerd worden voor de "gewichten" die ze in de portefeuille innemen. Deze fluctueren echter in de tijd, waardoor het onjuist is deze rendementen op te tellen.

2.3.5 Securities lending

In 2024 heeft SPMS geen aandelen of obligaties uitgeleend binnen de mandaten.

2.3.6 Maatschappelijk verantwoord beleggen

Governance

SPMS hecht eraan dat het beleid Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (MVB) wordt gedragen door de achterban. Om die reden heeft er in 2024 een deelnemersonderzoek plaatsgevonden naar de duurzaamheidsvoorkeuren van de deelnemers. De respons bedroeg 10%. De belangrijkste resultaten zijn:

- 69% vindt duurzaamheid (zeer) belangrijk; 62% wenst dat het pensioen duurzaam wordt belegd.
- 56% verwacht dat MVB een (zeer) negatief rendementseffect heeft. Toch is 75% van alle respondenten hiervoor bereid rendement op te geven; een rendementsverlies tussen 0,15% en 0,25% per jaar is voor de meesten acceptabel.
- 43% geeft prioriteit aan duurzaamheid en 31% aan rendement. Actieve deelnemers geven vaker prioriteit aan duurzaamheid dan gepensioneerden (47% versus 39%).
- Alle groepen verwachten een proactieve rol van SPMS bij duurzaam beleggen; bij actieve deelnemers wordt daarbij een voortrekkersrol verwacht, terwijl dit bij pensioengerechtigden niet het geval is.
- 61% wenst zowel het tegengaan van negatieve impact als het bevorderen van positieve impact; 20% ziet hierbij geen rol voor het pensioenfonds weggelegd.

- De maatschappelijke bijdrage is voor 51-65% de belangrijkste reden om duurzaam te beleggen; het financiële of persoonlijke motief speelt minder.
- Klimaatverandering, duurzame energie, biodiversiteit, gezondheidszorg en onderwijs zijn de belangrijkste thema's waarop SPMS zich zou moeten richten.
- De tabaksindustrie en bedrijven die betrokken zijn bij controversiële wapens, mensenrechten- en arbeidsrechtenschendingen en corruptie moeten volgens ruim 50% van de deelnemers worden uitgesloten. De animo voor uitsluiting van oliebedrijven en conventionele militaire wapens is met respectievelijk 22% en 15% gering.

SPMS streeft naar transparantie en toegankelijke verantwoording. In dat kader zijn het MVB-beleid en het MVB-jaarverslag besproken en toegelicht in de Vereniging van Afgevaardigden. Daarnaast is het MVB-jaarverslag onder de aandacht gebracht via Pensioen & Inzicht, LinkedIn en de digitale nieuwsbrief. Ook is de informatievoorziening over MVB op de website verbeterd.

Naast afstemming met de achterban wordt actief samenwerking gezocht, onder andere door deelname aan de ESG-werkgroep van de Pensioenfederatie en werkgroepen van de Net Zero Asset Owner Alliance (NZAOA). Ook worden de inzichten uit de jaarlijkse VBDO-benchmark gebruikt om verbeteringen te identificeren en vindt informeel overleg plaats met andere, vergelijkbare pensioenfondsen.

Tot slotte heeft SPMS in 2024 de risicoanalyse rondom ESG-risico's verder aangescherpt, met extra aandacht voor de meetbaarheid en rapportage rondom duurzaamheidsrisico's.

Instrumenten

SPMS hanteert diverse instrumenten om haar MVB-beleid concreet vorm te geven. Deze instrumenten zijn uitgebreid beschreven in het MVB-beleid van het fonds en kunnen als volgt worden samengevat:

- ESG-integratie door de beleggingsmanagers, waarbij milieu-, governance- en sociale factoren worden meegewogen bij de beleggingsbeslissingen. Het fonds toetst hierop jaarlijks bij de Annual Manager Review.
- Actieve dialoog voeren met bedrijven over duurzaamheid en verantwoord ondernemen.
- Stemmen op aandeelhoudersvergaderingen om invloed uit te oefenen op het beleid van bedrijven.
- Participatie in collectieve rechtszaken van beleggers (class actions) bij schade door onbehoorlijk ondernemingsbestuur.
- Hantering van een watchlist voor bedrijven die betrokken zijn bij controverses op het gebied van mensenrechtenschendingen of milieuvervuiling.
- Uitsluiting van bedrijven die niet voldoen aan de MVB-criteria.
- Impactbeleggingen, ofwel beleggingen gericht het realiseren van een positieve en meetbare maatschappelijke impact.

Bij deze instrumenten wordt een zogenaamde escalatieprocedure toegepast. Wanneer een bedrijf onvoldoende respondeert op de dialoog, kan SPMS een tegenstem uitbrengen of zich onthouden van stemming tijdens aandeelhoudersvergaderingen. Blijft verbetering uit, dan kan het bedrijf op de watchlist worden geplaatst. In het uiterste geval kan dit leiden tot uitsluiting van de beleggingsportefeuille.

Ontwikkelingen 2024

SPMS houdt in zijn beleggingsbeleid rekening met milieu en klimaat, mensenrechten en sociale verhoudingen. SPMS geeft daar als volgt invulling aan:

Milieu- en klimaat:

In 2023 heeft SPMS verdere stappen gezet richting een klimaatneutrale beleggingsportefeuille in 2050. In de passief beheerde aandelenportefeuilles voor Noord-Amerika en Asia-Pacific (inclusief Japan en Australië) is een Climate Transition Benchmark sindsdien als basis gehanteerd. Dit heeft geleid tot een aanzienlijke daling van de

broeikasgasuitstoot sinds het ijkjaar 2019. Zo ook in 2024; ieder jaar dient de CO₂-uitstoot van de benchmark met 7% af te nemen ten opzichte van het voorgaande jaar. Sinds 2019 is de CO₂-uitstoot met 39% in Noord-Amerika en 59% in Asia-Pacific afgenomen ten opzichte van een reguliere aandelenbenchmark. De verwachting is dat deze reductie in de komende jaren verder zal toenemen door de jaarlijkse veranderingen aan de benchmark. Deze wijziging heeft vooralsnog geen negatief effect gehad op het rendement. Over een periode van drie jaar bedraagt het rendementseffect 0,03%. Dit biedt echter geen garantie voor de toekomst, aangezien de meetperiode nog kort is. Daarnaast is in 2023 een CO₂-reductiedoelstelling toegevoegd aan het actief beheerde Europese aandelenmandaat, in navolging van de actief beheerde bedrijfsobligatie-mandaten in de VS en Europa.

Verder heeft SPMS een olie- en gasbeleid geformuleerd, wat inhoudt dat in de actief beheerde mandaten alleen nog belegd mag worden in olie- en gasbedrijven die door de ESG-adviseur zijn beoordeeld als 'Net Zero Aligned' of 'Net Zero Aligning'. Ontbreekt een dergelijke beoordeling, dan wordt alleen in een bedrijf belegd als het meer dan 20% van het jaarlijkse investeringsbudget in hernieuwbare energie investeert. De ESG-adviseur van het fonds baseert zijn oordeel op 7 objectieve meetbare criteria. Bij 5 criteria worden meerdere databronnen gebruikt om tot een meting te komen.

Sinds ultimo 2019 is de gefinancierde broeikasgasuitstoot van de gehele beleggingsportefeuille afgenomen met 43%. Daarmee is het doel om uiterlijk in 2025 tot een reductie van 25% te komen gehaald. Voor 2030 is een reductiedoel van 50% gesteld.

SPMS legt in haar MVB-beleid de nadruk op realiseren van (meetbare) maatschappelijke impact. Volgens het fonds kan een succesvolle energietransitie op meer manieren worden bereikt dan enkel het uitsluiten van bepaalde sectoren. In dat kader is in 2024 een selectietraject opgestart naar een infrastructure equity manager die zich toelegt op het ontwikkelen en beleggen in duurzame energie-infrastructuur, zoals wind- en zonneparken en batterijopslag. Dit selectietraject is in het eerste kwartaal van 2025 afgerond.

Daarnaast heeft het fonds besloten om de allocatie naar ESG-obligaties te vergroten van 10% naar 15% binnen het beleggingsmandaat dat wordt gebruikt om het renterisico af te dekken. Hierdoor wordt er meer belegd in obligaties waarvan de opbrengsten worden gebruikt om milieu- of sociale doelstellingen te behalen. Enkele voorbeelden zijn de financiering van subsidies op energiebesparende maatregelen en hernieuwbare energie, investeringen gericht op aanpassingsmaatregelen op klimaatverandering zoals betere dijken, waterkeringen en wateropvang. Deze obligaties worden uitgegeven door overheden, lagere overheden, agentschappen en internationale organisaties.

Ook plaatst SPMS bedrijven op een watch list indien is vastgesteld dat zij betrokken zijn bij milieu-controverses. Binnen een evaluatieperiode van 3 jaar wordt getracht de betreffende bedrijven via engagement tot verbeteringen te brengen.

Tot slot zijn de ontwikkelingen rondom het thema biodiversiteit nauwgezet gevolgd, nadat in 2023 is gekeken naar de belangrijkste maatschappelijke en financiële effecten van biodiversiteitsverlies. Zo zijn sectoren als mijnbouw, landbouw en chemie in hoge mate verantwoordelijk voor het verlies aan biodiversiteit en is tegelijkertijd een aantal sectoren voor hun inkomsten hier juist van afhankelijk (bestuiving in de landbouw en waterintensieve industrieën). SPMS wacht op meer meetbare indicatoren voor biodiversiteitsverlies om dit thema effectiever in de portefeuille te implementeren. Tot die tijd worden de verkregen inzichten ingezet om biodiversiteitsverlies gerichter aan te kaarten in de dialoog met bedrijven. Dit gebeurt bijvoorbeeld door binnen hoog-risico sectoren te kijken welke bedrijven relatief goed en slecht presteren op dit vlak.

Mensenrechten en sociale verhoudingen:

SPMS houdt onder meer rekening met mensenrechten en sociale verhoudingen door een landen en/of bedrijven uit te sluiten of op een watch list te plaatsen indien zij gedragingen of acties vertonen die in strijd zijn met sanctieregeling

van Nederland, EU en de VN of strijdig zijn met de UN Global Compact. Bij plaatsing op de watch list hanteert SPMS (normatieve) engagement om landen en/of bedrijven tot verbeteringen te brengen. Daarbij wordt een evaluatieperiode van 3 jaar gehanteerd.

Binnen het domein van mensenrechten en sociale verhoudingen besteed SPMS veel tijd besteed aan de verkenning van het thema gezondheid. Toegang tot gezondheidszorg is een mensenrecht. Daarbij is onderzocht of screening van de beleggingsportefeuille aan de hand van diverse gezondheidsmaatstaven (zoals de Access to Nutrition index, Access to Medicine index en scores rondom productveiligheid) zinvol is. Uit het onderzoek kwam naar voren dat deze maatstaven een te kleine onderscheidende waarde hebben om beleggingsbeslissingen op te baseren. In 2025 zal verder worden onderzocht of binnen het domein infrastructuur ruimte is om te investeren in waterinfrastructuur; via het verschaffen van toegang tot schoon water kan bijvoorbeeld ook invulling worden gegeven aan het thema gezondheid.

Vooruitblik 2025

Vanaf begin 2025 zal een infrastructure equity manager zich toeleggen op de ontwikkeling en exploitatie van de energietransitie-infrastructuur. Op termijn zal de allocatie naar deze manager ongeveer 5% van de portefeuille bedragen.

Daarnaast zal SPMS in 2025 een nieuwe biodiversiteitsanalyse uitvoeren, waarbij de aanbevelingen van de Taskforce on Nature-related Disclosures (TFND) en de start van het engagement-collectief Nature Action 100+ worden meegenomen. De uitkomsten van deze analyse worden met de ESG-adviseur bekeken om – in navolging van het Net Zero-model voor olie- en gasbedrijven – te komen tot een Net Deforestation-model om individuele bedrijven op te beoordelen. Ontbossing speelt namelijk een cruciale rol in biodiversiteitsverlies en heeft bovendien een sterke wederzijdse invloed op klimaatverandering.

Verder zijn in 2025 de (gedetailleerde) uitkomsten bekend van de klimaatrisico-analyse in de vastgoedportefeuille van SPMS. Hierbij staat fysieke schade als gevolg van klimaatverandering centraal. Op basis van deze analyse kan het fonds beoordelen of er vanuit het risicoperspectief bijsturing nodig is zoals een gewijzigde regionale allocatie of het aandringen op het nemen van beschermende maatregelen door vastgoedfondsmanagers.

In algemene zin gaat SPMS in 2025 door met het verbeteren van duurzaamheidsdata. Hiermee kan beter invulling worden gegeven aan de transparantie-eisen rondom duurzaamheid van de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) en kan de kwaliteit van beleggingsbeslissingen worden verbeterd. Een betere datavoorziening door de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) helpt hierbij. Ook wil het fonds meer inzicht krijgen in de (meetbare) impact van duurzame beleggingen, bijvoorbeeld door het analyseren van zogenaamde use of proceeds-rapportages bij de uitgifte van ESG-obligaties.

Ten slotte blijft het fonds zich inspannen om een groter deel van de beleggingsportefeuille te classificeren als artikel 8 onder SFDR door meer rekening te houden met milieu- en sociale factoren. Op dit moment is zo'n 60% van de beleggingsportefeuille geclassificeerd als artikel 8. Dat betekent dat deze beleggingen veel informatie geven over ESG factoren. Niet alle beleggingscategorieën kunnen deze transparantie bieden, maar er zit wel een opgaande lijn in.

2.4 Financieel verslag

Overzicht

De UFR-rente is in 2024 gedaald van 2,29% naar 2,10%. Dit percentage is zodanig vastgesteld dat de voorziening pensioenverplichtingen op basis van deze vaste rente gelijk is aan de voorziening pensioenverplichtingen op basis van de rentetermijnstructuur. De dekkingsgraad aan het eind van het jaar (op basis van de jaarrekening) ontwikkelde zich de afgelopen jaren als volgt:

Dekkingsgraad einde jaar in %

	2024	2023	2022	2021	2020
	140,2	141,5	142,7	141,1	130,1

Uitkomst van de solvabiliteitstoets

Per 31 december 2024 bedraagt de actuele dekkingsgraad 140,2% en is de beleidsdekkingsgraad 143,8%. De vereiste dekkingsgraad, die voortvloeit uit de solvabiliteitsvoorschriften van de Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb), bedraagt 118,9%. Aangezien de beleidsdekkingsgraad hoger is dan deze vereiste dekkingsgraad, is er eind 2024 sprake van voldoende solvabiliteit.

Haalbaarheidstoets

In 2024 konden pensioenfondsen afzien van de verplichte jaarlijkse haalbaarheidstoets. De voorwaarden hiervoor waren dat het pensioenfonds verwacht volledig in te varen en na invaring geen flexibele premieregeling met een vastgestelde uitkering uitvoert. SPMS voldoet aan deze voorwaarden en heeft daarom in 2024 geen haalbaarheidstoets ingediend bij DNB.

2.5 Actuariel verslag

De actuariële analyse van het saldo van baten en lasten (x €1.000) ziet er als volgt uit:

	2024	2023
Resultaat op kosten		
Vrijval uit premie voor dekking kosten	2.575	3.145
Onttrekking uit voorziening pensioenverplichtingen	7.988	6.953
voor pensioenuitvoeringskosten		
Pensioenuitvoeringskosten	-12.026	-11.002
	-1.463	-904
Interestresultaat		
Beleggingsresultaten	946.459	898.971
Rentetoevoeging voorziening pensioenverplichtingen	-283.707	-245.028
Wijziging marktrente	-186.115	-228.386
	476.637	425.557
Overig resultaat		
Resultaat op waardeoverdrachten (saldo overdracht van rechten)	-18.956	-10.870
Technisch resultaat (resultaat op kanssystemen en mutaties)	7.636	11.772
Wijziging actuariële grondslagen	10.377	-25.060
Incidentele mutaties technische voorzieningen	-226.671	-189.880
Resultaat op premie	-56.078	-10.266
	-283.692	-224.304
Totaal saldo baten en lasten	191.482	200.349

De premie die SPMS bij de deelnemer in rekening brengt, de feitelijke premie, bedraagt 234 miljoen euro. Het resultaat op premie wordt bepaald als het verschil tussen de feitelijke premie, na aftrek van de opslag voor administratiekosten van 2,6 miljoen euro, en de actuarieel benodigde premie van 287,5 miljoen euro, inclusief risicokoopsommen (gebaseerd op de rentetermijnstructuur per begin 2024). De gedempte kostendekkende premie fungeert als wettelijk ijkpunt bij de beoordeling van de feitelijke premie. De verschillen tussen de kostendekkende premie, de feitelijke premie en de gedempte kostendekkende premie zijn het gevolg van verschillen in de gehanteerde rekenrente. In het Financieel Toetsingskader is het toegestaan om de kostendekkende premie te dempen, dit om fluctuaties bij de vaststelling van de premie te voorkomen. Het pensioenfonds heeft gekozen voor dempen op basis van het verwacht rendement. De feitelijke premie is hoger dan de gedempte kostendekkende premie (zie paragraaf 5.6.1 in de jaarrekening).

SPMS financiert de onvoorwaardelijke indexering van 3% volledig vanuit de voorziening voor toekomstige welvaartsvastheidsbescherming, die deel uitmaakt van de voorziening pensioenverplichtingen. Dit geeft daarom geen resultaat op indexering als alleen de 3% onvoorwaardelijke indexatie wordt gegeven. In 2024 is besloten dat het, gezien de financiële positie van het fonds, mogelijk is om per 1 januari 2025 een voorwaardelijke toeslag van 2,639% te geven. Hierdoor zijn de technische voorzieningen met 226,7 miljoen euro gestegen. Jaarlijks leidt de conversiekeuze van deelnemers in wisselende mate tot een resultaat voor het fonds. In 2024 was dit een positief resultaat van 6,1 miljoen euro.

2.6 Risicomanagement

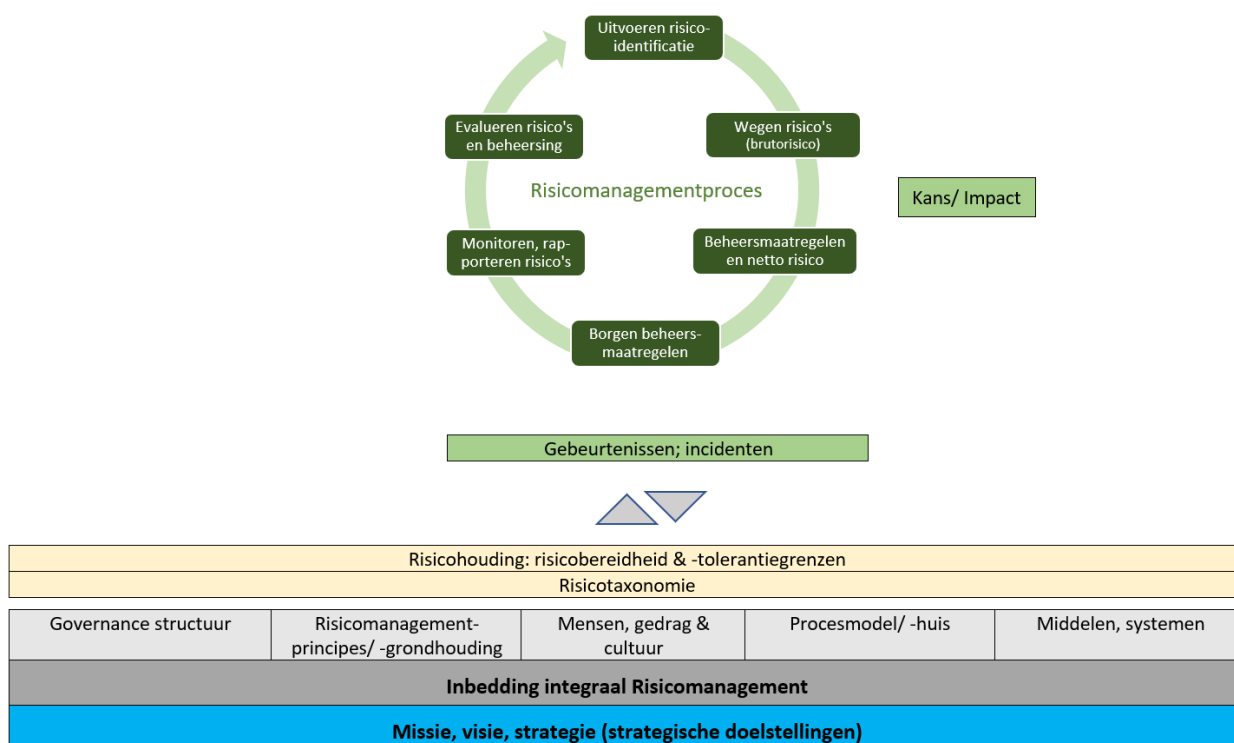
Het bestuur is verantwoordelijk voor het zodanig inrichten van processen en de organisatie dat een beheerste en integere bedrijfsvoering gewaarborgd blijft. Dit vereist voldoende inzicht in de mate waarin strategische en operationele doelstellingen worden gerealiseerd en hoe risico's worden onderkend en beheerst. Het ingerichte integraal risicomanagement speelt hierin een essentiële rol. Hiermee brengt het bestuur processen en samenhangende risico's in kaart en formuleert het beleid voor de beheersing ervan. In deze paragraaf wordt toegelicht hoe het bestuur het integraal risicomanagement heeft vormgegeven, wat de meest relevante risico's zijn en welke belangrijkste beheersmaatregelen hiervoor zijn genomen.

2.6.1 Risicobeheersing bij SPMS

De visie van SPMS is om met een adequaat en integraal risicomanagement een zo optimaal mogelijk pensioenresultaat te behalen binnen het vastgestelde risicoprofiel. Het beheersen en mitigeren van risico's staat hierbij centraal. Bij beleidsbepaling en belangrijke besluitvorming maakt het bestuur een afweging tussen rendement, risicobeheersing en kosten.

Voor risico's waar een verwacht rendement tegenover staat, zoals beleggingsrisico's, streeft SPMS ernaar om rendementen te realiseren tegen zo laag mogelijke risico's. Voor risico's zonder rendementperspectief, zoals integriteits- of IT-risico's, ligt de focus op grondige analyse en effectieve beheersing om ongewenste uitkomsten voor het fonds te voorkomen.

Het integraal risicomanagement van SPMS bestaat uit twee onderdelen. Het eerste onderdeel betreft de verankering van risicomanagement binnen de besluitvorming en organisatie. Het tweede betreft het risicomanagementproces, dat gericht is op continue identificatie, meting, monitoring, beheersing en rapportage van risico's waaraan SPMS blootstaat of kan worden blootgesteld. Onderstaand schema illustreert het raamwerk van integraal risicomanagement.

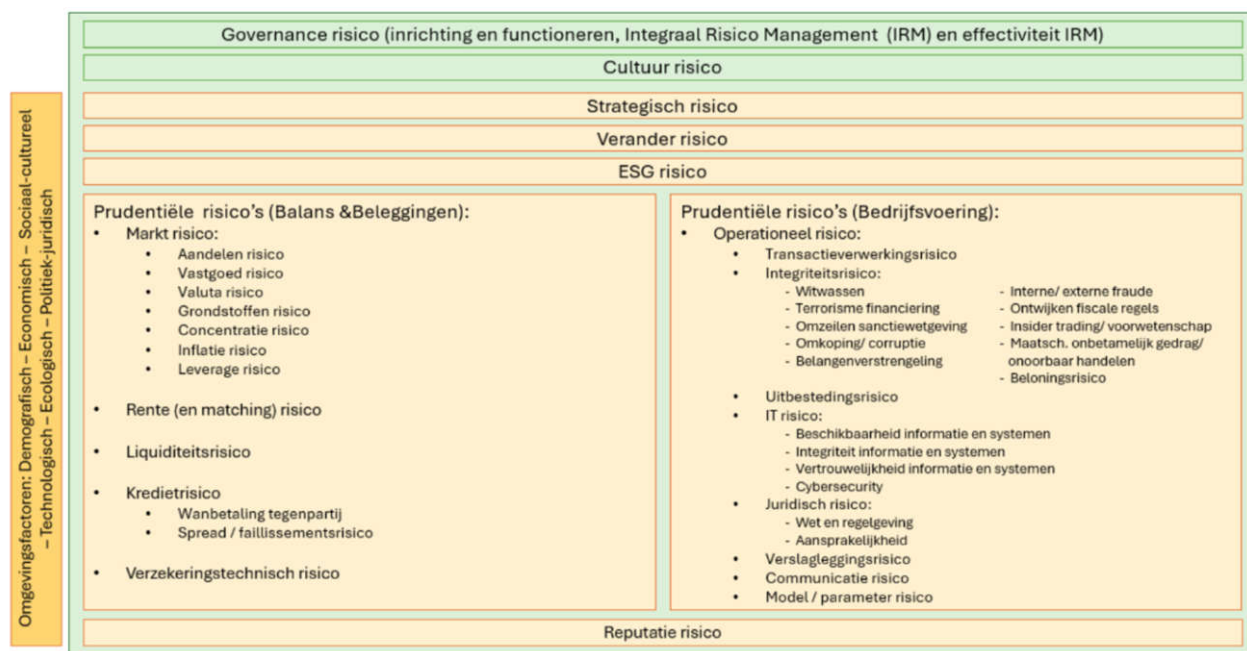

Inbedding integraal risicomanagement

- Een adequaat ingerichte governance vormt de basis voor een beheerste en integere bedrijfsvoering. Deze governance is gebaseerd op het 'Three Lines'-model, waarin een onderscheid wordt gemaakt tussen risico-eigenaren (eerste lijn), de ondersteunende en controlerende sleutelfuncties (tweede lijn) en de interne auditsleutelfunctie (derde lijn).
- De risicomanagementprincipes en risicogrondhoudingen vormen een leidraad voor een integrale sturing van de risico's waaraan het fonds in de bedrijfsvoering wordt blootgesteld.
- Mensen, gedrag en cultuur leveren een belangrijke bijdrage aan een effectieve inrichting van risicomanagement. Het is essentieel dat binnen het fonds voldoende aandacht en expertise aanwezig is op het gebied van integraal risicomanagement. Gedrag en naleving van afspraken kenmerken de cultuur binnen SPMS en bepalen mede de effectiviteit van het integraal risicomanagement.
- De bedrijfsvoering van SPMS is gestructureerd volgens een procesmodel of proceshuis. Hierdoor kan het integraal risicomanagement effectiever worden ingericht en kunnen risico's en beheersmaatregelen doelgericht aan de verschillende processen worden gekoppeld. Dit zorgt voor een volledig overzicht van waar de kritieke beheersingsmaatregelen zich bevinden.
- SPMS maakt gebruik van een Governance, Risk & Compliance (GRC) systeem om het integraal risicomanagement te verankeren in de dagelijkse bedrijfsvoering. Dit systeem verstrekt informatie over het integraal risicomanagement aan de verschillende stakeholders.

Risicotaxonomie

Om de risico's waaraan SPMS wordt blootgesteld inzichtelijk te maken, is onderstaande risicotaxonomie opgesteld.

Deze classificatie geeft definities voor de geïdentificeerde risico's, zodat verbonden personen/gremia en uitbestedings-/ketenpartijen dezelfde taal spreken. De risico's van SPMS zijn onderverdeeld in de volgende vier domeinen:

1. Governance, Gedrag, Cultuur en Risicomanagement
2. Bedrijfsmodel en Strategie
3. Prudentiële risico's - Balans & Beleggingen
4. Prudentiële risico's - Bedrijfsvoering.

Risicohouding en -bereidheid

Het bestuur stelt, met inachtneming van de risicopreferentie van de deelnemers en gepensioneerden én na overleg met de verschillende fondsgremia, vast hoeveel risico's SPMS wil nemen om de doelstellingen te realiseren. Dit heet de risicohouding. Volgens de wet moet de risicohouding tot uitdrukking komen in:

- Een kortetermijnrisicohouding, die door het bestuur wordt ingevuld via een bandbreedte om het Vereist Eigen Vermogen (VEV). Die bandbreedte is vastgesteld op +5,0 procentpunt en -6,9 procentpunt.
- Een langetermijnrisicohouding, die wordt vertaald naar toegestane (onder)grenswaarden voor het pensioenresultaat van de haalbaarheidstoets en inzicht geeft in de mate waarin het beleid van het fonds de pensioenambitie kan waarmaken. Het pensioenresultaat uit de haalbaarheidstoets moet, vanuit de actuele dekkingsgraad bezien en in het mediaanscenario over een periode van zestig jaar, minimaal 140% bedragen. De maximale afwijking mag maximaal 30% bedragen.

Bij de verdere concretisering van de risicohouding heeft het bestuur voor de individuele risico's, die zijn opgenomen in de risicotaxonomie, risicobereidheden en tolerantiegrenzen ('streefwaarde, aandacht, ondermaats') gedefinieerd om de beheersing van desbetreffende risico's vorm te geven. Bij overschrijding van een risicobereidheid worden additionele beheersmaatregelen genomen om de risico-exposure weer binnen de risicobereidheid te brengen.

Het risicomanagementproces

Het optreden van gebeurtenissen ('events') of incidenten kan wijzen op verhoogde risico's en de realisatie van de strategische doelstellingen van het fonds beïnvloeden. Daarom is het continu identificeren, meten, monitoren, beheersen

en rapporteren van risico's waaraan SPMS bloot staat of kan worden blootgesteld, een belangrijk onderdeel van het integraal risicomanagement.

Een essentieel onderdeel van het risicomanagementproces is de beoordeling van risico's op basis van hun waarschijnlijkheid (kans) en de impact daarvan op de doelstellingen van het fonds. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen bruto en netto risico's. Het netto risico is het risico dat overblijft na implementatie van beheersmaatregelen voor de bruto risico's. Het risicomanagementproces biedt een gestructureerde aanpak om deze noodzakelijke risicomanagementactiviteiten effectief uit te voeren.

De Eigenrisicobeoordeling (ERB)

IORP II introduceert een wettelijk verplichte variant op het reguliere risicomanagementproces: de eigenrisicobeoordeling. De beoordeling biedt het bestuur inzicht in de samenhang tussen de fondsstrategie en de materiële risico's die het fonds en de deelnemers kunnen beïnvloeden. Daarnaast geeft de ERB inzicht in de effectiviteit en doelmatigheid van het risicobeheer. Wanneer uit de ERB blijkt dat de strategie, risicobereidheid en materiële risico's op bepaalde onderdelen onvoldoende op elkaar aansluiten, vormt dit aanleiding voor bestuurlijke besluitvorming over mogelijke vervolgacties of beheersmaatregelen.

Het fonds is verplicht om ten minste eens per drie jaar een volledige ERB uit te voeren. Bij materiële wijzigingen binnen het fonds, moet echter eerder een (partiële) ERB worden opgesteld. Eind 2023 is een reguliere, volledige ERB bij de toezichthouder ingediend¹. Uit deze ERB kwam naar voren dat bij alle stress scenario's de doelmatigheid van het risicobeheer in principe als voldoende effectief en doelmatig is beoordeeld. Bij een aantal scenario's zijn wel vervolgacties dan wel een verdere aanscherping van de beheersmaatregelen geïdentificeerd, hetzij zonder een aanpassing van de huidige strategie en/ of risicohouding van het bestuur.

2.6.2 Risico's met mogelijke materiële impact en beheersing daarvan

Hieronder worden de risico's voor het fonds beschreven, die een materiële impact kunnen hebben op de continuïteit van het fonds in de nabije toekomst. Specifiek wordt hierbij ingegaan op:

- Hoe groot het bruto risico is;
- Wat de beheersmaatregelen zijn;
- Wat het resulterende netto risico is;
- Of het netto risico past binnen de risicobereidheid van het fonds.

1) Macro-economische ontwikkelingen en geopolitieke spanningen

De ontwikkeling van de dekkingsgraad van het fonds wordt in grote mate bepaald door de ontwikkelingen op de financiële markten. Macro-economische ontwikkelingen en geopolitieke spanningen kunnen leiden tot (tijdelijk of aanhoudende) verhoogde volatiliteit in de financiële markten. Momenteel betreffen dit de volgende ontwikkelingen:

- De voortdurende Russisch-Oekraïense oorlog (en de mogelijke bredere escalatie hiervan);
- De potentiële handelsoorlog, geïnitieerd door de regering Trump (en de mogelijke negatieve economische gevolgen hiervan).

Deze ontwikkelingen hebben hun weerslag op met name het markt- (waaronder aandelen) en renterisico van het fonds. Deze risico's worden als volgt beoordeeld²:

¹ In het eerste kwartaal van 2025 is er een partiële ERB uitgevoerd, die specifiek betrekking heeft op de transitie naar het nieuwe pensioencontract. Zie ook 2.6.2 Relevante ontwikkelingen/ aandachtspunten 2024 m.b.t. risicobeheersing t.a.v. domein Bedrijfsmodel & Strategie.

² Mocht zich een stress-scenario voordoen zoals in 2008/2009, dan zal dit een grote impact hebben op de dekkingsgraad en leiden tot een overschrijding van de risicobereidheid. Het bestuur erkent dit, maar accepteert dit restrisico, rekening houdend met het feit dat het beleggingsbeleid is gericht op de lange termijn en dat het nemen van marktrisico noodzakelijk is om de pensioendoelstellingen te realiseren.

	Bruto risico		Beheersmaatregelen	Netto risico		Binnen risico-bereidheid
	Kans	Impact		Kans	Impact	
Marktrisico	Hoog	Zeer Hoog	- Spreiding portefeuille naar regio, sectoren; - Diversificatie tussen beleggingscategorieën - Impact op dekkingsgraad inzichtelijk maken via stress analyses. - Aanwezige buffer mitigeert schokken.	Hoog	Matig	Ja ²
Renterisico	Hoog	Zeer hoog	- Afdekken 85% renterisico	Matig	Matig	Ja

Opgemerkt zij dat n.a.v. de geopolitieke ontwikkelingen de uitbesteding naar Amerikaanse partijen t.z.t. mogelijk in een ander context plaatst. Dit is voorlopig nog niet het geval, maar dit vraagstuk blijft wel (nauwlettend) onder de aandacht van het fonds.

2) De transitie naar het nieuwe pensioenstelsel

Het fonds dient de overgang naar de Wtp te realiseren binnen de transitieperiode (die – zoals het er nu naar uitziet – eindigt op 1 januari 2028). De realisatie is niet alleen afhankelijk van de beschikbare capaciteit binnen het fonds, maar wordt ook beïnvloed door mogelijke congestie en of capaciteit bij haar uitbestedings-/ketenpartijen.

Daarnaast is de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel mogelijk onderhevig aan nieuwe amendementen. Dit kan de transitie compliceren, waardoor de uitvoeringskosten onevenredig stijgen en mogelijk tot onvrede leiden onder deelnemers over het uitstel van de transitie.

Vanuit operationeel perspectief ziet het bestuur op dit moment nog geen praktische oplossing voor de aanpassing van de mate van de renteafdekking op de invaardatum (1 januari 2027). De financiële markten zijn op de invaardatum niet liquide genoeg om tegen acceptabele marktprijzen de beoogde renteafdekking aan te passen. Daarnaast valt de invaardatum van SPMS samen met die van ABP (en nog vele andere pensioenfondsen). Dit zorgt naar verwachting voor extra druk op de (illiquide) rentemarkten.

Bovenstaande ontwikkelingen hebben hun weerslag op met name het verander-, uitbestedings- en operationeel risico van het fonds. Deze risico's worden als volgt beoordeeld:

	Bruto risico		Beheersmaatregelen	Netto risico		Binnen risico-bereidheid
	Kans	Impact		Kans	Impact	
Verander risico	Hoog	Hoog	- Inrichten projectorganisatie, incl. periodieke voortgangs-rapportages - Uitvoeren Risk Self Assessments (RSA) - Uitvoeren partiële ERB - Partiële toetsing risicohouding en pensioenregeling - Monitoring politieke besluitvorming rond WtP	Laag	Laag	Ja
Uitbestedings-risico	Hoog	Hoog	- Beoordeling diverse project voortgangs-rapportages - Beoordelen RSA's m.b.t. IT onderuitbestedingen	Laag	Laag	Ja
Operationeel-risico	Zeer hoog	Hoog	- Extra capaciteit inhuren (intern en extern)	Laag	Laag	Ja

3) Ontwikkelingen op het gebied van cyber security

Verhoogde aandacht als gevolg van de geopolitieke ontwikkelingen en bijbehorende spanningen. Deze spanningen kunnen leiden tot een verhoogd risico ten aanzien van cyber security.

In 2024 is de cyber weerbaarheid vergoot door invulling van de DORA wetgeving. SPMS steunt in belangrijke mate op de getroffen beveiligingsmaatregelen bij uitbestede en ketenpartijen.

	Bruto risico		Beheersmaatregelen	Netto risico		Binnen risico-bereidheid
	Kans	Impact		Kans	Impact	
IT-risico	Ze er hoog	Hoog	- Monitoren van de getroffen weerbaarheidsmaatregelen bij uitbestede/ keten partijen. - Betrekken dienstverlening van bij ISAC (Information Sharing and Analysis Centre). Aangesloten partijen die als doel hebben de weerbaarheid van de vitale sectoren tegen cyberdreigingen te versterken.	Matig	Hoog	Nee (risico kan niet volledig worden uitgesloten, daarom verscherpte monitoring)

2.7 Verklaring Naleving Gedraglijn (AVG)

De wet- en regelgeving aangaande (verwerking van) persoonsgegevens voor pensioenfondsen is geregeld via de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), de Uitvoeringswet AVG en de Gedraglijn Verwerking persoonsgegevens pensioenfondsen. Op basis van de gedraglijn wordt in dit bestuursverslag verantwoording afgelegd.

SPMS verwerkt persoonsgegevens en hecht grote waarde aan een rechtmatige, behoorlijke en transparante verwerking en daarmee bescherming van persoonsgegevens. Om dit te bereiken stelt SPMS zich onder andere ten doel dat:

1. Pensioenuitvoerder APG ervoor zorgdraagt dat SPMS aantoonbaar de privacywet- en regelgeving, in het bijzonder de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en de Gedraglijn (AVG) van de Pensioenfederatie, naleeft.
2. Op het bestuursbureau de gegevens van deelnemers in het nieuwe CRM-systeem, waar zowel BPMS als de financieel planners gebruik van maken, met de grootste zorgvuldigheid worden verwerkt.

Om deze doelen te realiseren heeft SPMS een aantal maatregelen getroffen:

- Er zijn verwerkingsovereenkomsten met de verwerkers van SPMS gesloten, waarbij de verwerkers een verwerkingsregister bijhouden.
- SPMS heeft naar aanleiding van de AVG een gegevensbeschermingsbeleid opgesteld. Tevens beschikt het fonds over een privacyverklaring, te raadplegen via de homepage van de website van het pensioenfonds.
- De Functionarissen voor de Gegevensbescherming van APG en SPMS adviseren SPMS en monitoren de naleving van de Gedraglijn.
- Bij uitbestedingspartijen wordt gebruik gemaakt van bestaande interne controlemethodes, zoals de ISAE 3402 rapportage.
- De AVG Nalevingsverklaring FG van APG wordt elk kwartaal door de Functionaris Gegevensbescherming (FG) van APG opgesteld en besproken met de FG van SPMS.
- SPMS heeft een ICT roadmap waarin de relevante activiteiten zijn opgenomen en de voortgang wordt gevolgd.
- SPMS heeft een compliance jaarplan waarin het onderwerp privacy is verwerkt. De voortgang van het jaarplan wordt bewaakt door de compliance officer.

SPMS heeft een online awareness programma met maandelijkse modules, tevens gericht op de bescherming van persoonsgegevens.

Het bestuur verklaart ten aanzien van 2024 dat SPMS de Gedragslijn naleeft, zie ook onderstaande tabel met verplichtingen en de naleving van de verplichting:

GEDRAGSLIJN PENSIOENFEDERATIE SPMS 2024		
Verplichting Gedragslijn	Paragraaf Gedragslijn	Naleving
Beginnelen van verwerking van persoonsgegevens	4	
Rechtmatigheid van de verwerking	5	
Doeleinden voor de verwerking van persoonsgegevens	6	
Verwerking van bijzondere categorieën van en overige gevoelige persoonsgegevens	7	
Rechten van betrokkene	8	
Verwerkersovereenkomst, incl. contractmanagement	9.2	
Register van verwerkingen	9.3	
Beleid bewaartermijnen	9.4	
Beveiliging verwerking	9.5	
Datalekken	9.6	
Privacy by default en by design en Data Privacy impact Assessment	9.1 en 9.7	
Doorgifte van persoonsgegevens	9.9	
Beperkingen	10	
Totaal		

Legenda

	Naleven
	Ten dele naleven
	Niet naleven

Eén wijziging ten opzichte van 2023

De verplichting 'Register van verwerkingen' is gewijzigd van 'ten dele naleven' naar 'naleven'. In 2024 is het verwerkingsregister geactualiseerd.

2.8 Kosten

De kosten die SPMS maakt, kunnen worden onderverdeeld in drie categorieën: kosten pensioenbeheer, kosten vermogensbeheer en transactiekosten. Kosten pensioenbeheer zijn de kosten die gemaakt worden voor de pensioenadministratie en pensioencommunicatie. Kosten vermogensbeheer zijn de kosten die het fonds moet maken om het vermogen te kunnen beleggen. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om kosten van fiduciair beheer, kosten van advies, kosten van portefeuillebeheer en prestatieafhankelijke vergoedingen. Het derde onderdeel betreft de transactiekosten. Transactiekosten zijn de kosten die het fonds moet maken om een beleggingstransactie tot stand te brengen en uit te voeren. Dit zijn niet kosten die SPMS aan de vermogensbeheerder betaalt, maar de kosten die bijvoorbeeld aan de beurs of aan een broker betaald worden. Deze categorie kosten is moeilijk te verbijzonderen, omdat de kosten impliciet onderdeel uitmaken van een zogenaamde nettoprijs die bij een transactie overeengekomen is. Deze kosten zijn dus al verrekend met het rendement.

De toerekening van kosten aan pensioenbeheer of vermogensbeheer is gebaseerd op een bestuursbesluit. De hoofdregel is dat kosten die naar hun aard rechtstreeks toegerekend kunnen worden aan Pensioenuitvoering of Vermogensbeheer, daar ook aan worden doorbelast. Kosten met een gemengd of algemeen karakter ('overhead' zoals de directie en de controller, maar ook de huur van het gebouw) worden 50%-50% verdeeld over Pensioenuitvoering en Vermogensbeheer. Aan transactiekosten worden geen overhead-uitgaven toegerekend.

In de hierna volgende paragrafen komen de kosten van Pensioenuitvoering, Vermogensbeheer en Transactiekosten aan de orde. In de laatste subparagraaf wordt het benchmarkonderzoek besproken. In subparagraaf 2.8.6 komt het bestuurlijk oordeel over de kosten aan de orde.

Algemeen 2024

De kosten voor 2024 worden hierna beschreven. In deze kosten zijn btw-kosten inbegrepen. Voor de pensioenuitvoeringskosten bedragen deze 913 duizend euro en voor de direct in rekening gebrachte facturen inzake vermogensbeheer bedragen deze 2,3 miljoen euro.

2.8.1 Pensioenuitvoeringskosten

De pensioenuitvoeringskosten bedragen 12,0 miljoen euro (2023: 11,0), oftewel:

- 705 euro (2023: 658) per deelnemer (actieven plus gepensioneerden).
- 2,7% (2023: 2,4%) van de premie (actieven).

Exclusief de (project-)kosten voor het nieuwe pensioenstelsel zijn de kosten 9,8 miljoen euro, oftewel:

- 576 euro per deelnemer (actieven plus gepensioneerden).
- 2,24% van de premie (actieven).

In paragraaf 5.6.6 (jaarrekening) worden de kosten voor pensioenbeheer verder uitgesplitst. De kosten pensioenbeheer van SPMS vormen een relatief hoog bedrag per deelnemer vergeleken met veel fondsen van vergelijkbare grootte. Dit wordt enerzijds verklaard door het hoge serviceniveau voor de deelnemers. SPMS heeft bijvoorbeeld een aantal gecertificeerde Financieel planners in dienst om de deelnemer te informeren in persoonlijke gesprekken en met specifieke rapporten. Kosten gemaakt in het kader van controle en risicomanagement vertalen zich niet direct in extra opbrengsten, maar voorkomen mogelijk verliezen of toekomstige herstelkosten. Anderzijds zijn de kosten ook relatief hoog door de governancestructuur, die hoort bij een beroepspensioenfonds. De wetgever schrijft onder andere voor dat het fonds een eigen beroepspensioenvereniging dient te hebben. Daarnaast heeft een beroepspensioenfonds in tegenstelling tot een bedrijfstak- of ondernemingspensioenfonds rechtstreeks contact met alle individuele deelnemers (bijvoorbeeld rond incasso en voorlichting). Veel bedrijfstak- en ondernemingspensioenfondsen hoeven slechts contact

te onderhouden met een aantal of zelfs maar één werkgever(s). Daarbij verzorgt de personeelsafdeling bij die werkgever(s) meestal een deel van de pensioenvoorlichting.

Een oordeel over de hoogte van de kosten wordt grotendeels bepaald door de benchmark of de groep fondsen waarmee het fonds zich vergelijkt. Als SPMS zich vergelijkt met andere beroepspensioenfondsen, zijn de kosten bij SPMS hoger. Het actuarieel bureau Bell Pension Consultants & Actuaries (voorheen LCP) doet jaarlijks onderzoek naar de kosten van pensioenbeheer in Nederland. Over 2023 is op 10 oktober 2024 een rapport verschenen: 'Werk in uitvoering bij pensioenfondsen 2024'. Bell heeft voor de beroepspensioenfondsen separaat berekend wat het gemiddelde is voor de kosten van pensioenbeheer per deelnemer. Over 2023 was dat 447 euro (2022: 416 euro). De kosten uitgedrukt per deelnemer zijn bij SPMS in 2024 gestegen tot 705 euro (2023 : 658 euro). Exclusief de projectkosten van het nieuwe pensioenstelsel bedragen deze 576 euro per deelnemer. De kosten zijn gestegen van 11,0 miljoen euro (2023) naar 12,0 miljoen euro in 2024. Over de hele linie zijn de kosten toegenomen.

Het grootste deel van de stijging is gerelateerd aan de voorbereidingen op het nieuwe pensioenstelsel (NPS). De kosten van het project worden volgens de huidige regels verantwoord en gerubriceerd (verdeeld over alle bestaande categorieën). Dat heeft als nadeel dat de totale kosten van het project niet expliciet zichtbaar worden. De kosten van voor het NPS-project ingehuurde externe expertise worden onder projectkosten verantwoord. Deze bedroegen ruim 2,2 miljoen euro. Daarnaast besteden ook verschillende medewerkers van het bestuursbureau een (groot) deel van hun tijd aan het project. In sommige gevallen is ondersteuning ingehuurd om de dagelijkse werkzaamheden niet in de problemen te laten komen. In 2024 is hiervoor 587.000 euro toegerekend aan projectkosten. In algemene zin kan gesteld worden dat een deel van de stijging (van 11,0 miljoen euro naar 12,0 miljoen euro) samenhangt met algemene stijging van kosten en salarissen als gevolg van inflatie en CAO-stijgingen maar, zoals eerder benoemd, voor een groot deel samenhangt met het NPS-project. Dat ligt in de lijn van de verwachtingen die gepaard gaan met dit ingrijpende traject.

2.8.2 Kosten vermogensbeheer

Zoals zichtbaar is in de hierna weergegeven tabel bestaan de kosten voor vermogensbeheer uit twee componenten. Ten eerste bevat het kosten vermogensbeheer zoals deze ook zijn opgenomen in paragraaf 5.6.3 (jaarrekening). Dit zijn de (directe) kosten waarvoor het fonds in 2024 facturen heeft ontvangen en betaald. Het gaat om de kosten voor bewaarloon, beheerloon en advieskosten. Ook de kosten van het bestuursbureau zijn hierin gedeeltelijk meegenomen. Het andere deel van de kosten van het bestuursbureau is hierboven meegenomen onder de kosten pensioenbeheer.

	direct	indirect	totaal
Beheervergoeding	22,6	11,1	33,7
Vergoeding voor fiduciair beheer	3,0	-	3,0
Bewaarloon	2,0	-	2,0
Overige kosten	1,7	-	1,7
Totaal beheervergoedingen	29,3	11,1	40,4
Prestatievergoedingen	7,7	5,3	13,0
Totaal beleggingskosten 2024 (excl. Transactiekosten)	37,0	16,4	53,4
Totaal beleggingskosten 2023 (excl. Transactiekosten)	23,0	12,4	35,4

Bij de toename van de beheervergoedingen speelt de stijging van het gemiddeld belegd vermogen met 1,2 miljard euro de belangrijkste rol. De vermogensbeheervergoedingen worden in basispunten van het vermogen berekend. Het gemiddeld belegd vermogen is in 2024 (12,0 miljard euro) met ruim 10% gestegen (in 2023: 10,8 miljard euro). De beheervergoedingen zijn het resultaat van prijs maal hoeveelheid. Omdat de prijs (het afgesproken tarief met de vermogensbeheerder) op hoofdlijn hetzelfde is gebleven, is de beheervergoeding, in miljoenen uitgedrukt, ook gestegen. Op totaal portefeuilleniveau is de kostendruk gestegen. In 2024 waren de kosten 0,45% van het gemiddeld belegd vermogen ten opzichte van 0,33% in 2023.

Naast deze directe kosten heeft SPMS ook te maken met indirecte kosten. Indirecte kosten ontstaan bij beleggingen in fondsen, die op hun beurt ook weer in andere fondsen belegd (kunnen) zijn. Doordat hier meerdere lagen zijn, is het soms lastig om alle kosten inzichtelijk te krijgen. De indirecte kosten worden verrekend met het rendement. Voor het kwantificeren van deze kosten moest SPMS gebruikmaken van de geschatte opgaven van de onderliggende vermogensbeheerders.

In onderstaande tabel is de aansluiting tussen de jaarrekening en het bestuursverslag weergegeven.

Aansluiting kosten jaarrekening en kosten bestuursverslag (x € 1 miljoen)

	2024	2023
Jaarrekening		
Directe kosten, opgenomen in de jaarrekening:		
- Beheervergoedingen	22,5	21,4
- Vergoeding fiduciair beheer	3,0	2,9
- Bewaarloon	2,0	1,8
- Overige kosten	1,8	2,0
- Prestatievergoedingen	7,7	-5,2
Indirecte kosten, onderdeel van de waardeveranderingen van beleggingen:	34,5	27,6
Totale vermogensbeheerkosten en transactiekosten	71,5	50,5
Bestuursverslag		
- Beheervergoedingen	40,4	39,0
- Prestatievergoedingen	13,0	-3,7
- Transactiekosten	18,1	15,2
Totale vermogensbeheerkosten en transactiekosten bestuursverslag	71,5	50,5

SPMS heeft ervoor gekozen om een goed gespreide portefeuille aan te houden. Deze spreiding kenmerkt zich door een spreiding over meerdere beleggingscategorieën en een regionale spreiding binnen alle beleggingscategorieën. Er is ook gekozen voor een combinatie van actief beheer en passief beheer. Bij SPMS is de verhouding actief/passief beheer ongeveer 60%/40%. Dit sluit aan bij de investment beliefs van SPMS. Met name de verdeling over beleggingscategorieën heeft grote invloed op de hoogte van de kosten. Daarnaast heeft SPMS een relatief groot deel van de portefeuille via actieve strategieën belegd. Actief beheer is duurder dan passief beheer. Hier staat potentieel een outperformance tegenover. Over de afgelopen 5 jaar is er sprake van een outperformance ten opzichte van de benchmark. Er is over die periode een outperformance behaald van gemiddeld 0,2% per jaar. Opgemerkt moet worden dat SPMS (niet

beursgenoteerd vastgoed) geen benchmark gebruikt, maar een verwacht rendement over een periode van 5 jaar van 5,5% per jaar. De alpha wordt echter op jaarbasis berekend, In 2023 en 2024 is er sprake geweest van een forse afwaardering waardoor het jaarlijks relatieve rendement (-14,6% en -5,7%) een forse negatieve alpha tot gevolg heeft. Met een weging van 10% in de portefeuille heeft dit op totaal niveau ook een behoorlijk impact op de totale alpha. Vergeleken met de doelstelling van 5,5% heeft SPSM voor een periode van 5 jaar 5,1% rendement behaald. Hiermee zou de alpha nog steeds negatief zijn (-0,4%) maar veel minder negatief dan nu gerapporteerd wordt. De totale alpha zou daarmee positiever zijn. De kosten hebben niet alleen betrekking op actief beheer. Het grootste deel van de hogere kosten wordt veroorzaakt door beleggingen in hedgefondsen en onroerend goed, die als doel hebben een betere diversificatie te krijgen, maar wel duurder zijn dan bijvoorbeeld vastrentende waarden (obligaties). De samenstelling van de SPMS-portefeuille is voor het bestuur een afweging van risico, rendement, complexiteit en kosten. Kosten gaan voor de baat uit. Voor een deel staan die kosten vast, en de opbrengsten zijn onzeker. Door te spreiden in risico's en beleggingscategorieën verwacht SPMS ook in perioden waarin aandelen en/of obligaties het minder goed doen, een gunstig rendement te behalen. Een aantal van deze categorieën heeft hogere kosten, maar als de strategie werkt, betaalt dat zich terug. Alleen een kostenvergelijking is onvoldoende. Kosten moeten gerelateerd worden aan rendements- en risicoprofielen zo mogelijk een benchmark. Voor een verantwoording over de benchmark, zie paragraaf 2.8.5.

Beleggingskosten per categorie (x € 1 miljoen)

	2024	beheer vergoeding		performance		totaal 2024		transactie- kosten
	gemidd. belegd vermogen	€	%	€	%	€	%	€
Vastrentende waarden	6.183	15,4	0,25	4,6	0,07	20,0	0,32	13,3
Aandelen	2.997	7,3	0,24	-	-	7,3	0,24	2,5
Vastgoed	1.041	7,7	0,74	-	-	7,7	0,74	0,6
Alternatieve beleggingen (Hedgefondsen/Alpha- mandaat)	891	9,5	1,06	8,4	0,94	17,8	2,00	1,3
Overlay (derivaten / deposito's)	855	0,6	0,07	-	-	0,6	0,07	0,4
Totaal 2024	11.967	40,5	0,34	13,0	0,11	53,4	0,45	18,1
Totaal 2023						35,4	0,33	15,2

2.8.3 Transactiekosten

Evenals voor het boekjaar 2023 is het look through-principe ook voor de transactiekosten in beleggingsfondsen verplicht (comply or explain). Indien een pensioenfonds belegt middels beleggingsfondsen, worden de kosten van vermogensbeheer en transactiekosten van die beleggingsfondsen meegenomen in de totale kosten. De transactiekosten van SPMS bedroegen 18,1 miljoen euro (2023: 15,2 miljoen euro) of wel 0,15% (2023: 0,14%) van het gemiddeld belegd vermogen in 2024.

De transactiekosten zijn voor aandelen de feitelijke kosten en voor vastrentende waarden de waargenomen spreads in de markt. Door de wijze waarop bij vastrentende waarden met kosten wordt omgegaan als onderdeel van de spread is het lastig voor de pensioensector om dit volledig en correct weer te geven.

2.8.4. Totale kostenratio

De Pensioenfederatie beveelt aan om, naast de bestaande (wettelijke) kengetallen met betrekking tot de uitvoeringskosten, een zogenaamde “Totale kostenratio” op te nemen in het jaarverslag. Dit geeft een totaalinzicht in alle kosten van het beheer van een pensioenfonds, exclusief transactiekosten, als percentage van het belegd vermogen. Hiermee wordt duidelijk welke impact deze kosten hebben op het opgebouwde (pensioen)vermogen. Het kengetal dient als aanvullende, maar tevens als belangrijke graadmeter voor de beoordeling van de kosten van het pensioenfonds.

Na een aantal jaren gebruik van de kengetallen wordt zichtbaar dat er relatief veel aandacht is voor de *Kosten per deelnemer*, terwijl uit de praktijk blijkt dat juist aan dit kengetal een aantal nadelen kleven. Zo wekt het kengetal de indruk dat dit de kosten zijn die direct aan de deelnemer in rekening worden gebracht, hetgeen niet het geval is. De kosten komen ten laste van de jaarlijkse exploitatiekosten van een pensioenfonds. Ook is te zien dat de kosten voor de pensioenuitvoering slechts een beperkt deel uitmaken van de totale kosten. De kosten voor het vermogensbeheer zijn een veelvoud. Uiteraard dienen deze vermogensbeheerkosten wel in relatie tot (meer-jaren) rendement en risico te worden gezien. Bij het vergelijken van fondsen gaat de aandacht disproportioneel naar euro's per deelnemer.

De relatie tussen de verschillende kengetallen van SPMS in 2024 wordt in onderstaande tabel uitgewerkt:

	Bedrag (x € 1.000)	In % gemiddeld belegd vermogen
Pensioenbeheerkosten *)	12.025	0,10
Vermogensbeheerkosten (excl. transactiekosten)	53.400	0,45
Totale kosten	65.425	0,55
Transactiekosten	18.100	0,15
*) Uitgedrukt in euro's per deelnemer		705

Het verdient de aanbeveling om de focus voor de kosten te richten op de Totale kostenratio. Deze laatste ratio draagt ook bij aan een betere vergelijkbaarheid met verzekeraars, vermogensbeheerders en buitenlandse pensioenfondsen, waar de Totale kostenratio gemeengoed is.

In het nieuwe pensioencontract zijn er alleen nog maar premieregelingen. Dan moeten de kosten van zowel vermogensbeheer en als van pensioenbeheer mogelijk op dezelfde wijze worden gepresenteerd aan de deelnemer. Met de voorgestelde ratio wordt hierop ingespeeld.

Transactiekosten worden buiten beschouwing gelaten. Transactiekosten onderscheiden zich doordat ze afhankelijk zijn van (de aard, de omvang, de markt van) de beleggingshandeling. Ze zijn niet afhankelijk van het (gemiddeld) beheerd vermogen an sich. Ook verzekeraars, vermogensbeheerders en buitenlandse pensioenfondsen laten deze kosten vaak buiten beschouwing in de kostenratio. Hiermee wordt een gelijkwaardig speelveld gecreëerd.

2.8.5 Benchmarkonderzoek

Het is lastig om een fonds te vinden waarmee rendement en kosten goed vergeleken kunnen worden. Om een indruk te krijgen kan het kostenpercentage vergeleken worden met andere aanbieders. Het bestuur heeft er voor gekozen om deel te nemen aan het onderzoek 2024 van het Institutioneel Benchmarking Instituut (IBI).

Het IBI-rapport 2024 is begin 2025 ontvangen. Het rapport bevat een analyse van de gegevens van deelnemende fondsen over het boekjaar 2023.

In de analyse wordt gebruikgemaakt van een peergroep.

De peergroep voor vermogensbeheer bestaat uit 10 fondsen. Uit analyses blijkt dat er geen relatie bestaat tussen de omvang van het fonds, de vermogensbeheerkosten en de rendementen, daarom worden in de peergroep alle fondsen die deelnemen meegenomen.

De peergroep voor pensioenbeheer bestaat uit 5 fondsen van vergelijkbare samenstelling in de categorie "Bedrijfstaking-, beroeps- en ondernemingspensioenfondsen met aantal deelnemers minder dan 20 duizend".

Vermogensbeheer

SPMS heeft in vergelijking met de peergroep gekozen voor een licht minder actieve beleggingsstrategie. In 2023 wordt 59% van de portefeuille actief beheerd tegenover 62% van de peergroep. Het hiermee totaal behaalde rendement (10,8%) is hoger dan de peergroep (9,1%).

Overzicht vermogensbeheer: rendement verslagjaar 2023

	SPMS	IBI Peergroep
Rendement (%)		
- Rendement activamix	10,8	9,1
- Excess rendement	-2,1	-1,1
Totaal rendement	8,7	8,0
- Contributies mandaat exclusief rentehedge / valutahedge	9,1	5,1
- Contributie rentehedge	2,7	3,2
- Contributie currency overlay	-3,2	-0,3
Gemiddeld 10-jarig rendement (%)		
- Rendement activamix - 10-jarig gemiddelde	5,4	5,1
- Excess rendement - 10-jarig gemiddelde	0,4	0,1
- Totaal rendement - 10-jarig gemiddelde	5,8	5,2
Gemiddeld 5-jarig rendement (%)		
- Rendement activamix - 5-jarig gemiddelde	2,7	3,6
- Excess rendement - 5-jarig gemiddelde	1,8	-0,1
- Totaal rendement - 5-jarig gemiddelde	4,5	3,5
Risico (%)		
Afdekking renterisico	78	65
Afdekking valutarisico	84	49
Vereiste dekkingsgraad op basis van feitelijke mix	119,5	118,2

De gekozen beleggingsstrategie heeft in 2023 geleid tot een hoger rendement dan de peergroep; dit wordt vooral veroorzaakt door de hogere allocatie naar aandelen en hedgefondsen. In 2023 was het actieve rendement negatief,

vooral veroorzaakt door het negatieve actieve rendement binnen de vastgoedportefeuille. Op langere termijn is echter sprake van een hoger excess rendement dan dat bij de peergroep.

Vermogensbeheerkosten

SPMS heeft gekozen voor een gespreide beleggingsportefeuille met relatief veel actief beheerde mandaten. Dit heeft een hoger kostenniveau voor het beheer van de beleggingsportefeuille tot gevolg. Daar staat een relatief hoog excess rendement tegenover, zoals hierboven toegelicht. De vermogensbeheerkosten voor SPMS bedroegen in 2023 desondanks 0,33% tegenover 0,44% van de peergroep. De IBI Kostenbenchmark is een door het IBI berekende kostennorm voor vermogensbeheer en geeft aan wat de kosten voor SPMS zouden zijn geweest als de portefeuille zou zijn gemanaged tegen de gemiddelde kosten van de peergroep. De kosten zijn derhalve in lijn met de kostenbenchmark

Pensioenuitvoering

In het IBI-rapport worden meerdere aspecten van de pensioenuitvoering onderzocht. In deze paragraaf wordt aandacht geschonken aan de kosten en serviceniveau van de uitvoering.

Pensioenbeheerkosten (in EUR)

	SPMS	IBI Peergroep	IBI Universum
Kosten per deelnemer (volgens definitie van Pensioenfederatie)	658	460	306
Kosten per deelnemer (gemiddeld aantal deelnemers incl. slapers)	596	351	225
Kosten per deelnemer als % van gemiddelde uitkering	2,0	3,6	2,5

De kosten per deelnemer zijn bij SPMS hoger dan bij de peergroep (658 euro ten opzichte van 460 euro). De peergroep bestaat uit 5 pensioenfondsen met minder dan 20.000 deelnemers. Ook als daarbij de slapers betrokken worden, zijn de kosten per deelnemer hoger dan die van de peergroep en ruim boven die van het IBI Universum. Afgezet tegen de hoogte van de gemiddelde uitkering zijn de kosten per deelnemer met 2,0% lager dan het gemiddelde van 3,6% van de peergroep en lager dan de 2,5% van het universum.

Vanwege de invoering van WTP maken fondsen extra kosten, vaak opgenomen in de vorm van projectkosten. IBI constateert dat, in tegenstelling tot vorig jaar, bij SPMS de kosten per deelnemer voor projecten en BTW hoger ligt dan bij de peergroep. Bij SPMS is dat 135 euro, bij de peergroep is dat 66 euro en bij het IBI Universum 56 euro.

De IBI Service Index geeft het niveau van de service van SPMS ten opzichte van de peergroep en het universum weer. De IBI Service Index van SPMS bedraagt 114 tegenover 93 van de peergroep en 100 van het universum.

Service Index

	SPMS	IBI Peergroup	IBI Universum
Deelnemer transacties (max 76 pt.)	72,0	63,6	65,3
Communicatie (max 61 pt.)	41,0	30,8	34,4
- service center (max 19 pt.)	8,0	5,2	8,7
- voorlichting (max 20 pt.)	13,0	6,8	7,0
- deelnemerscontact (max 10 pt.)	10,0	9,8	9,8
- informatievoorziening (max 12 pt.)	10,0	9,0	8,9
Kwaliteit (max 18 pt.)	14,0	12,4	11,6
- klachten (max 10 pt.)	8,0	8,4	7,2
- kwaliteit (max 8 pt.)	6,0	4,0	4,4
Website (max 82 pt.)	60,0	44,8	52,5
Service index	114	93	100

Zowel voor de kosten van Vermogensbeheer als Pensioenbeheer geldt dat ze op een aanvaardbaar niveau liggen gegeven de geleverde prestaties.

2.8.6 Oordeel bestuur over kosten

Het bestuur is van oordeel dat het kostenniveau aanvaardbaar is, gezien de dienstverlening aan de belanghebbenden en het feit dat er extra kosten gemaakt moeten worden voor de implementatie van het nieuwe pensioenstelsel. De uitgebreide onderbouwing is te vinden onder Pensioenuitvoeringskosten en Kosten vermogensbeheer.

Dit rapport en interne analyses bevestigden het bestuursoordeel dat gegeven het beleggingsbeleid het kostenniveau aanvaardbaar is. De kosten van vermogensbeheer zijn acceptabel vanwege de kans op extra rendement en de voordelen van diversificatie (waarvoor in meerdere en ook duurdere beleggingscategorieën wordt belegd).

Ook de kosten van Pensioenuitvoering passen binnen het beleid. Samengevat komt het erop neer dat het hoge serviceniveau, de kosten voor WTP en de governance van een beroepspensioenfonds extra kosten met zich mee brengen.

2.9 Toekomst

2.9.1 Financiële positie

De UFR-dekkingsgraad bedroeg eind 2024 140,2%. Eind 2024 lag de beleidsdekkingsgraad (143,8%) van SPMS boven het vereist eigen vermogen (118,9%). De goede financiële positie biedt de mogelijkheid tot extra toeslag. Het bestuur heeft voor 2025 besloten tot een extra toeslag van 2,639%.

2.9.2 Economische en politieke ontwikkelingen

Voor het komende jaar houdt men nog een slag om de arm of centrale banken nu wel of niet erin zijn geslaagd om inflatie te temmen. De consensus-verwachting onder economen gaat in elk geval ervan uit dat inflatie naar verwachting pas aan het einde van 2025 met een percentage van 2,3% licht boven de gewenste 2% zal zweven. Deze verwachting is omlijst met de nodige mitsen en maren. Hierbij kan gedacht worden aan het al dan niet escaleren van handelsoorlogen of uitbreken van nieuwe gewapende conflicten. Ook het verdere verloop van de strijd in Oekraïne en een mogelijke vrede aldaar blijft een factor van betekenis. Vergrijzing, geopolitieke spanningen, de kosten voor de energietransitie en van investeringen in AI blijven een rol van betekenis spelen.

2.9.3 Ontwikkeling in de beroepsgroep

Er zijn geen opzienbarende ontwikkelingen in de beroepsgroep vrijgevestigde medisch specialisten. Het aantal parttime deelnemers in de pensioenregeling neemt de afgelopen jaren iets toe, evenals de instroom van vrouwelijke deelnemers. De discussie over een mogelijk verplicht dienstverband voor medisch specialisten woedt nog steeds. De Tweede Kamer heeft het kabinet verzocht om met een plan te komen waarbij de medisch specialisten in loondienst moeten. De Federatie Medisch Specialisten behartigt de belangen van de (vrijgevestigde) medisch specialisten waarbij men tracht het kabinet te overtuigen om de plannen niet door te zetten. De FMS staat voor behoud van het vrije beroep en de vrijheid voor medisch specialisten om zelf te kiezen hoe zij hun werk/beroep organiseren. De overgang naar dienstverband zou een forse impact hebben op het deelnemersbestand van SPMS. SPMS blijft de ontwikkelingen nauwgezet volgen. Er wordt ook in 2024 een lichte toename geconstateerd in het aantal gevallen van arbeidsongeschiktheid en de daaruit voortvloeiende premieovername.

2.9.4 Technologie

Digitale dienstverlening wordt steeds belangrijker. Steeds meer deelnemers maken gebruik van de SPMS QuickScan: een digitale scan die inzicht geeft in de financiële toekomst. In 2023 is een gebruikersonderzoek gestart om de gebruiksvriendelijkheid van de QuickScan te verbeteren en te optimaliseren. De uitkomsten zijn in 2024 verwerkt in het proces en dit wordt begin 2025 in gebruik genomen. Ook worden de functionaliteiten van de QuickScan verder uitgebreid. Zo kunnen we deelnemers meer handelingsperspectief bieden.

Om het proces rondom keuzebegeleiding beter te monitoren met als doel dit (doorlopend) te verbeteren is een CRM-pakket aangeschaft waarin de diverse klantreizen worden opgenomen. Ook is het aanmeldproces van nieuwe deelnemers geautomatiseerd. Ondanks de uitbreidende inzet van technologie blijft er veel behoefte aan persoonlijk contact. Bijna 70% van de nieuwe deelnemers kiest voor een persoonlijk welkomstgesprek met een financieel planner.

2.9.5 Datakwaliteit

Voor pensioenfondsen die invaren in het nieuwe pensioenstelsel is datakwaliteit van essentieel belang. Zonder voldoende inzicht hierin, voorafgaand aan het invaren, kan het fonds geen goed en evenwichtig invaarbesluit nemen en kunnen bovendien fouten ontstaan in de berekende individuele pensioenvermogens. Volgens wet- en regelgeving moeten pensioenfondsen daarom kunnen aantonen dat de datakwaliteit vóór de transitie (maar ook tijdens en erna) gewaarborgd is. Het is aan het pensioenfonds zelf om vast te stellen en te onderbouwen welke activiteiten nodig zijn om tot het oordeel te komen dat de data in de pensioenadministratie van voldoende kwaliteit is voor het invaren. Met het Kader Datakwaliteit - Wet toekomst pensioenen biedt de Pensioenfederatie een model om pensioenfondsen in een aantal scherp gedefinieerde stappen tot dat oordeel te kunnen laten komen. SPMS maakt gebruik van dat model.

Om de datakwaliteit aantoonbaar op het vereiste niveau te brengen en te houden, werkt SPMS nauw samen met de uitvoeringsorganisatie en externe consultants. Inmiddels heeft het fonds de fasen 1 en 2 van het kader datakwaliteit afgerond. Deze fasen behelzen het (her)formuleren van beleid voor datakwaliteit met onder meer de (minimaal) kwalitatieve risicobereidheid, het inventariseren van de kritieke data-elementen (KDE) en de risicoinventarisatie en -beoordeling. In het verslagjaar 2024 werd de derde fase al voor de helft opgeleverd, dit betreft de uitgevoerde data-analyses en deelwaarnemingen. Het kader datakwaliteit kent in totaal zes fasen. SPMS verwacht de laatste fase (het bestuursbesluit over de datakwaliteit voor invaren) in juni 2025 af te ronden.

2.9.6 Fiscale behandeling pensioenen

De overheid blijft meehelpen om via de belastingen een goed pensioen op te bouwen; in het nieuwe pensioenstelsel worden de belastingregels voor pensioen minder ingewikkeld. De belangrijkste wijziging voor het dan geldende kader is dat alleen nog de premie wordt begrensd en niet langer de opbouw en de uitkering. Dit betekent dat de te betalen

pensioenpremies binnen die nieuwe ruimte fiscaal aftrekbaar blijven en de toekomstige uitkeringen na pensionering belast blijven.

In de Wet toekomst pensioenen is de fiscaal aftrekbare premiegrens vooralsnog 30%. Deze premiegrens leidt ertoe dat het huidige premieniveau van de pensioenregeling bij benadering gehandhaafd kan blijven of zelfs kan toenemen zonder rekening te houden met inflatie.

2.9.7 Toekomst pensioenstelsel

SPMS en BPMS werken samen in een project om het fonds voor te bereiden op de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel. De Vergadering van Afgevaardigden (VvA) heeft de projectorganisatie gevraagd om voorbereidingen te treffen voor de benodigde besluitvorming, waaronder het besluit om al dan niet in te varen in het nieuwe stelsel en het ontwerpen van een nieuwe regeling. Onderdeel van de voorbereidingen zijn kennissessies voor de relevante gremia: de VvA, de besturen van BPMS en SPMS, de Raad van Toezicht en het Verantwoordingsorgaan. In deze kennissessies, waar mogelijk met meerdere gremia tegelijk, worden relevante onderwerpen toegelicht en besproken zodat hierover in een latere fase een gedegen besluit genomen kan worden.

In 2024 heeft de VvA het transitieplan, waarin de input van de achterban is verwerkt, geaccordeerd. In dit plan zijn de kenmerken van de nieuwe solidaire premieregeling opgenomen, alsmede het verzoek tot invaren. Verder is er in 2024 hard gewerkt aan de voorbereiding van de overgang naar de nieuwe pensioenregeling. Een belangrijk onderdeel hiervan is de datakwaliteit. Hiervoor is een aparte werkgroep binnen het project opgetuigd met vertegenwoordigers van SPMS en uitvoeringsorganisatie APG. Aan EY is gevraagd een oordeel te vormen over de binnen dit project overeengekomen procedures. Dankzij deze gerichte aanpak zal er voldoende zekerheid zijn dat de datakwaliteit op orde is en geen belemmering vormt voor het invaren.

Ook heeft SPMS gebruik gemaakt van de mogelijkheid partiële beoordelingen aan te vragen bij DNB. DNB biedt deze mogelijk teneinde de behandeling van de latere invaarmelding, op basis waarvan DNB toetst of het fonds mag invaren, te versoepelen. SPMS heeft partiële beoordelingen aangevraagd voor de risicohouding en de vormgeving van de regeling. Vooralsnog loopt de behandeling hiervan voorspoedig.

In het transitieschema van pensioenuitvoeringsorganisatie APG staat de transitie voor SPMS gepland op 1 januari 2027. In de communicatie aan de deelnemers hierover wordt veel aandacht besteed aan de inhoud van de regeling en de te nemen stappen.

Keuzeverzekeraars

Tot 2003 bestond de mogelijkheid om het normpensioen niet op te bouwen bij SPMS, maar bij een keuzeverzekeraar. Welvaartvastheid (dus toeslagen) werd wel altijd bij SPMS opgebouwd. Dit maakte de vaststelling van de grondslag voor de berekening van de toeslagen onnodig complex. In 2024 is dit met een reglementaire aanpassing, die een scherpere definitie inhoudt van de grondslag voor de welvaartvastheidsaanspraken, opgelost.

Per 1 januari 2003 werd de mogelijkheid van pensioenopbouw bij een keuzeverzekeraar beëindigd en werden alle op dat moment bestaande polissen bij keuzeverzekeraars premievrij gemaakt. De opbouw van het normpensioen was vanaf dat moment alleen nog mogelijk bij SPMS. Namens de keuzeverzekeraars verricht SPMS nog steeds de betalingen van de ingegane pensioenen en vermeldt de bij keuzeverzekeraars opgebouwde pensioenrechten op de pensioenoverzichten (UPO) van het fonds.

Omdat er na de Wtp-transitie geen toeslagverlening of indexatie meer zal worden verleend en de administratievoering, zoals die is ingericht voor het nieuwe pensioencontract, zich niet leent voor het verzorgen van pensioenbetalingen

op normpensioenpolissen van de keuzeverzekeraars, zullen deze verzekeraars de betalingen en pensioencommunicatie vanaf het moment van de overgang naar het nieuwe pensioencontract zelf gaan uitvoeren. SPMS heeft de betrokken verzekeraars daarover tijdig bericht en inmiddels zijn de voorbereidingen voor de overdracht van werkzaamheden in gang gezet. Dit betreft uitsluitend het verrichten van de pensioenuitkeringen op de polissen, het verzorgen van de UPO-documenten en overige pensioencommunicatie. Het heeft geen gevolgen voor de rechten die de deelnemers aan hun pensioenpolis(sen) bij de gekozen verzekeraars kunnen ontlelen.

2.10 Tot slot

In 2024 heeft Amber Goedkoop haar voorzittersrol in het bestuur overgedragen aan Bas Huisman.

Voor Marcel Vonk is eind 2024 een einde gekomen aan zijn zittingstermijn als bestuurder, wij danken hem voor zijn jarenlange inzet. Daarnaast heten we Ivar Lede en Karel Fasbender van harte welkom als nieuwe bestuurders. Met alle werkzaamheden rond de Wet toekomst pensioenen hebben we als fonds een roerig jaar achter de rug. De verwachting is dat dit ook de komende jaren het geval zal zijn, dat zien we met het volste vertrouwen tegemoet.

Ondertekening

Zeist, 17 juni 2025

Stichting Pensioenfonds Medisch Specialisten

Het bestuur,

drs. S.J. Huisman

dr. A.Y. Goedkoop MBA

drs. K. Fasbender

dr. M. Gamala

dr. P.M.N.Y.H. Go

drs. I.O. Lede Msc MBA

dr. ir. M.J. Stoutjesdijk MBA

dr. R. Wagenmakers MBA

3. Verslag Raad van Toezicht

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat het verslag van de Raad van Toezicht (RvT) van SPMS over het jaar 2024. In paragraaf 3.2 beschrijft de RvT zijn werkwijze. In paragraaf 3.3 doet de RvT verslag van zijn toezicht en zijn aanbevelingen. In de laatste paragrafen leest u over de verantwoording, permanente educatie en zelfevaluatie van de RvT en de geldende gedragscode.

3.2 Werkwijze

De RvT volgt de ontwikkelingen binnen SPMS en voert daartoe zowel formeel als informeel overleg:

- De RvT heeft in de verslagperiode vier keer vergaderd met een delegatie van het bestuur in aanwezigheid van de directeur van het bestuursbureau. De delegatie van het bestuur bestond ten minste uit de voorzitter van het bestuur en de voorzitters van de verschillende commissies. Afhankelijk van de agenda waren tevens de sleutelfunctiehouders, andere bestuursleden of functionarissen van het bestuursbureau aanwezig. Twee van deze vergaderingen kenden het karakter van een strategische gedachtenuitwisseling waarbij het hele bestuur aanwezig was.
- De RvT heeft in het kader van het jaarwerk gesprekken gevoerd met de externe accountant en certificerend actuaris buiten aanwezigheid van het bestuur en de directeur van het bestuursbureau. In die gesprekken is onder meer stilgestaan bij het opvolgen van bevindingen van de externe accountant en certificerend actuaris door het bestuur.
- De RvT heeft eenmaal vergaderd met het BPMS-bestuur. Daarin zijn de bevindingen van de RvT over het verslagjaar 2023 besproken.
- De RvT heeft eenmaal overleg gevoerd met het VO. In dit overleg is onder meer ingegaan op ieders rol en de relatie tussen VO en RvT en heeft de RvT verantwoording afgelegd aan het VO.
- De RvT voert maandelijks onderling overleg. Tijdens dat overleg wordt de stand van zaken van lopende onderwerpen besproken, zowel in relatie tot het bestuur als voor de RvT als zodanig en worden actuele ontwikkelingen belicht.
- In de periode tussen vergaderingen van de RvT met het bestuur informeerden de voorzitters van de RvT, het bestuur en het verantwoordingsorgaan elkaar over lopende kwesties. Deze gesprekken vormen input voor de maandelijkse onderlinge overleggen van de RvT.

3.3 Toezicht en raadgeving

De RvT houdt toezicht op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in het pensioenfonds. De RvT ziet toe op een adequate risicobeheersing en een evenwichtige belangenafweging door het bestuur. Ook staat de RvT het bestuur met raad ter zijde. Als uitvloeisel daarvan zijn in 2024 onderstaande onderwerpen en bevindingen met het bestuur besproken.

3.3.1. Beheerste en integere bedrijfsvoering

1. Ten aanzien van het functioneren van de governance concludeert de RvT dat het bestuur in het verslagjaar voldoende bemenst was en dat de bestuursleden zich allen bewust waren van hun rol. Het door het bestuur opgestelde opvolgingsschema geeft goed inzicht in de beoogde bemensing van bestuur en commissies voor de komende jaren.
2. De RvT is van mening dat in 2024 sprake was van goed voorbereide en ordentelijke vergaderingen, zorgvuldige onderbouwing en besluitvorming, vastlegging en opvolging.

3. Gedurende het verslagjaar heeft de RvT tweemaal overleg gevoerd met de sleutelfunctiehouders risicobeheer, interne audit en actuarieel. De RvT heeft hun onderzoeken, bevindingen en aanbevelingen besproken. De RvT hecht veel waarde aan deze overleggen en de rapportages van de sleutelfunctiehouders omdat het hem in staat stelt zijn toezichttaak beter te vervullen.
4. Ook in 2024 hebben bestuur en RvT intensief gesproken over de aanloop naar het nieuwe pensioenstelsel. Die gesprekken gingen onder meer over de planning, de procesvoortgang, de datakwaliteit en de beheersing van de risico's van de transitie. Ook de risicohouding- en maatstaven, de solidariteitsreserve, de collectieve uitkeringsfase, het beleggingsbeleid en de inflatiebescherming in het nieuwe stelsel zijn besproken evenals de communicatie over het nieuwe pensioenstelsel aan betrokkenen.
5. Per 1 januari 2024 is binnen SPMS het VO in een nieuwe samenstelling gestart. De RvT constateert dat het VO haar rol goed heeft opgepakt. Dit is van belang in het kader van de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel. Ook constateert de RvT dat het bestuur op zorgvuldige wijze omgaat met (adviezen van) het VO.
6. Per 17 januari 2025 moet de financiële sector, waaronder de pensioenfondsen, voldoen aan de Europese Digital Operational Resilience Act (DORA). Bestuur en RvT hebben hierover in 2024 meerdere keren gesproken. De RvT constateert dat SPMS al het mogelijke heeft gedaan om per 17 januari 2025 te voldoen aan de wettelijke vereisten.

In het kader van zijn wettelijke toezichttaak komt de RvT op basis van bovenstaande uiteenzetting tot de conclusie dat in het verslagjaar sprake was van een adequate risicobeheersing en een beheerste en integere bedrijfsvoering bij SPMS.

3.3.2. Evenwichtige belangenafweging

1. Evenwichtige belangenafweging door het bestuur is op grond van de wet een specifiek aandachtspunt voor het intern toezicht. De raad heeft een goedkeuringsrecht op het invaarbesluit en zal daarbij kritisch toezien op hoe het bestuur de evenwichtigheid heeft toegepast, en of de onderbouwing van de evenwichtigheid voldoende stevig is. De raad constateert dat evenwichtige belangenafweging een standaard aandachtspunt is in de besluitvormingsprocessen en door het bestuur concreet wordt ingevuld en zichtbaar gemaakt.
2. In de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel is het essentieel dat het invaren als evenwichtig kan worden ervaren door de deelnemers. De RvT zal in 2025 om goedkeuring worden gevraagd ten aanzien van dit invaarbesluit. Hierover hebben bestuur en RvT uitvoerig overlegd. Met name over de evenwichtigheidsafweging die wordt gehanteerd, op basis van de kaders die door BPMS zijn meegegeven in het transitieplan.
3. Evenwichtigheid speelt ook een belangrijke rol bij het beleggingsbeleid. Enerzijds het beleggingsbeleid tot aan de transitiedatum, in het bijzonder het afdekken van het renterisico en de reële bescherming van aanspraken en uitkeringen. Anderzijds het beleggingsbeleid na de transitiedatum in relatie tot de risicohouding per leeftijdscohort. De dialoog over het beleggingsbeleid zetten bestuur en RvT voort in 2025.
4. De RvT en het bestuur bespreken ieder jaar de voorgenomen besluitvorming omtrent premie, opbouw en (extra) indexatie. De RvT concludeert dat het bestuur hierin voor 2025 de belangen van de verschillende groepen deelnemers, waaronder de pensioengerechtigden, heeft betrokken en zorgvuldig heeft afgewogen. De RvT heeft gewezen op heldere communicatie hierover richting belanghebbenden, ook in het licht van de transitie naar de Wtp.
5. Het bestuur houdt bij het formuleren en implementeren van het ESG-beleid (Environmental, Social & Governance) rekening met de belangen en voorkeuren van de verschillende groepen deelnemers. De RvT heeft hierover in 2024 meerdere malen met het bestuur gesproken en constateert dat het bestuur in de besluitvorming ten aanzien van ESG de verschillende belangen meeweegt.

In het kader van zijn wettelijke toezichttaak komt de RvT op basis van bovenstaande uiteenzetting tot de conclusie dat in het verslagjaar sprake was van een evenwichtige belangenafweging door het bestuur.

3.3.3. Overige toezichtonderwerpen

Per 1 januari 2024 geldt een nieuwe Code Pensioenfondsen. De RvT ziet toe op de naleving van deze Code Pensioenfondsen door het fonds. De RvT hanteert de Code in de uitoefening van zijn eigen toezicht en advies. De RvT heeft bij de behandeling van de jaarstukken expliciet overleg gevoerd met het bestuur over de toepassing van de Code. De RvT is van mening dat SPMS de Code naar inhoud of strekking naleeft.

3.3.4 Aanbevelingen

Opvolging aanbevelingen vorig boekjaar (2023)

Over het boekjaar 2023 heeft de RvT aan het bestuur een aantal aanbevelingen gedaan die in 2024 met het bestuur zijn besproken. De aanbevelingen hadden onder meer betrekking op de voorbereiding op het nieuwe pensioenstelsel en het voorbereiden van de verschillende gremia op de nieuwe en gewijzigde taken. De RvT constateert dat het bestuur de diverse gremia binnen SPMS en BPMS in een vroeg stadium 'meeneemt' in beleidsvorming en de extra tijd die er is ontstaan door het verschuiven van de transitiedatum naar 1 januari 2027 goed benut.

Speciale aandacht werd gevraagd voor het beleggingsbeleid tot aan en na de transitie en met name de reële bescherming van aanspraken en uitkeringen. Ook vroeg de RvT tijdig betrokken te worden bij het invaarbesluit en de opdrachtaanvaarding. Hierbij vroeg de RvT om effectieve communicatie naar deelnemers. De RvT is van mening dat het bestuur deze aanbevelingen heeft betrokken in haar beleid en besluitvorming gedurende het boekjaar. Een laatste aanbeveling had betrekking op het evenwicht tussen het premiebeleid, de opbouw en indexatie. De RvT is van mening dat het bestuur hierin een weloverwogen beleid voert.

Aanbevelingen over het boekjaar 2024 met het oog op 2025

Naar aanleiding van het toezicht over het boekjaar 2024 en vooruitkijkend heeft de RvT de volgende aanbevelingen aan het bestuur:

- De RvT vraagt aandacht voor het tijdig betrekken van beide gremia en de communicatie naar de verschillende doelgroepen (zoals ook verwoord in het wettelijk communicatieplan dat in 2025 wordt vastgesteld door het bestuur). In 2025 zal de RvT deze dialoog voortzetten.
- Ook in 2025 zal SPMS besluiten over premie, opbouw en (extra) indexatie voor het volgende jaar. De afgelopen jaren heeft de RvT aandacht gevraagd voor het evenwicht tussen het premiebeleid, de opbouw en indexatie, rekening houdend met de beoogde transitie naar het nieuwe stelsel. Het bestuur heeft hier invulling aan gegeven. Desalniettemin achten wij het van belang hier nogmaals aandacht voor te vragen, temeer de besluitvorming over premie en opbouw voor 2026 vermoedelijke de laatste is voor de transitie naar de nieuwe pensioenregeling per 1 januari 2027.
- Om nog beter zijn rol te kunnen vervullen heeft de RvT gevraagd om een managementrapportage met de voortgang van de uitrol van de strategie, met daarin ook een weergave van de kostenontwikkeling. In 2025 zullen we hier samen met het bestuur invulling aan geven.
- In 2025 wil de RvT met het bestuur in gesprek over de governance, in het bijzonder na de transitie. De transitie leidt tot een verschuiving van verantwoordelijkheden en bovendien tot andere verantwoordelijkheden. De RvT acht het van belang hier tijdig de dialoog over te starten.

3.4 Verantwoording

De RvT legt verantwoording af over de uitvoering van zijn taken en de uitoefening van zijn bevoegdheden aan het verantwoordingsorgaan (VO). Dit gebeurt door dit jaarverslag en in een jaarlijks overleg met het VO.

3.5 Permanente educatie

De RvT bevordert geschiktheid, collegiaal toezicht en complementariteit. Daarbij houdt de RvT rekening met opleiding, achtergrond, persoonlijkheid, geslacht en leeftijd. Permanente educatie is een vast onderdeel van de werkring van elk van de leden van de RvT.

3.6 Zelfevaluatie

Het eigen functioneren is voor de RvT een continu aandachtspunt. Dit gebeurt jaarlijks. Hierbij betreft de RvT eens in de drie jaar een derde als begeleider. In 2023 heeft de RvT een externe begeleider ingeschakeld bij de evaluatie. Dit jaar heeft de evaluatie onderling plaatsgevonden.

Eind november 2024 heeft de RvT teruggekeken op zijn functioneren in het afgelopen jaar. Overall is de RvT tevreden over het eigen functioneren en de relatie met het bestuur en andere fondsorganen. Er zijn enkele punten gesignaleerd die kunnen bijdragen aan het verder verbeteren van het functioneren van de RvT.

Deze punten heeft de RvT ook gedeeld en besproken met het bestuur waarbij het bestuur de uitkomsten van zijn eigen evaluatie heeft ingebracht. De RvT zal zich ook de komende jaren inzetten voor een goede samenwerking met het bestuur, met respect voor ieders rol.

3.7 Gedragscode

De individuele leden van de RvT hebben de Gedragscode van SPMS ontvangen en daarvan kennisgenomen. Zij hebben allen verklaard dat zij in 2024 de Gedragscode hebben nageleefd.

3.8 Tot slot

In ons verslag over 2023 sloot de RvT af met de constatering dat SPMS opereert in een onzekere omgeving, onder meer onder invloed van de transitie van het Nederlandse pensioenstelsel en geopolitieke onrust. In dit verslag kunnen we niet anders constateren dan dat de onzekerheid alleen maar is toegenomen. Zowel de Nederlandse als wereldwijde politieke omgeving is sterk in beweging. Dit heeft of kan invloed hebben op de toekomstkeuzes van het fonds ten aanzien van onder meer de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel, het beleggingsbeleid en het duurzaamheidsbeleid. Hiervoor rust een grote verantwoordelijkheid op het bestuur en bestuursbureau. De RvT spreekt grote waardering uit voor de betrokkenheid en inzet van zowel het bestuur als het bestuursbureau. De RvT kijkt uit naar een verdere voortzetting van de prettige samenwerking in 2025 en daarna.

Tot slot gaat een woord van dank uit naar René Maatman. Helaas heeft hij om gezondheidsredenen eind 2024 het voorzitterschap en lidmaatschap van de RvT moeten beëindigen. René heeft zich in de ruim 6 jaar dat hij betrokken was bij de RvT van SPMS met volle toewijding ingezet voor SPMS en haar deelnemers. Zijn professionele en persoonlijke inbreng hebben bijgedragen aan het uitstekend functioneren van de RvT.

Stichting Pensioenfonds Medisch Specialisten
Raad van Toezicht,

dr. J.M.G. Frijns

drs. A.P. Mijer-Nienhuis AAG RBA

prof. mr. drs. M. Heemskerk

4. Verslag Verantwoordingsorgaan

Sinds 1 januari 2024 kent het Verantwoordingsorgaan van SPMS een nieuwe inrichting. Tot deze datum functioneerde de Vergadering van Afgevaardigden van de Beroepspensioenvereniging Medisch Specialisten tevens als verantwoordingsorgaan. Eind 2023 heeft SPMS verkiezingen georganiseerd en per 1 januari 2024 kent het fonds een separaat verantwoordingsorgaan bestaande uit 5 leden: 2 gekozen door pensioengerechtigden en 3 door de actieve deelnemers.

In dit verslag geeft het Verantwoordingsorgaan (hierna: VO) een oordeel over het handelen en beleid van het bestuur in 2024. Dit oordeel is gebaseerd op de dialoog die het VO in 2024 met het bestuur voerde, de in het boekjaar uitgewisselde informatie (waaronder adviesaanvragen), het SPMS-jaarverslag, de daarin opgenomen bevindingen van de Raad van Toezicht (en de bespreking hiervan met de Raad van Toezicht), de rapportage over de naleving van de Code Pensioenfondsen, het accountantsrapport en het rapport van de certificerend actuaaris.

Speerpunten 2024

In haar verslag over 2023 heeft het VO 4 speerpunten geformuleerd die het VO in 2024 hanteerde bij het uitvoeren van haar taken:

- De voortvarendheid van (de voorbereiding op) het invaarbesluit richting het nieuwe pensioenstelsel.
- Het beleggingsbeleid tot aan de transitie.
- Communicatie, met name rond het nieuwe stelsel (waaronder kosten).
- Het ESG-beleid.

Gedurende het verslagjaar heeft het VO op al deze punten uitgebreid de dialoog gezocht en gevoerd met het bestuur. Daarbij constateert het VO dat dit ook voor het bestuur belangrijke thema's zijn geweest.

Het VO is blij dat er geen sprake is van opnieuw uitstel van de transitiedatum en kijkt uit naar het voorgenomen invaarbesluit. Om hier advies over te kunnen geven wordt het VO goed betrokken bij alle afwegingen. Met name de voor het VO, vaak tezamen met de Raad van Toezicht, gehouden kennissessies stelt VO daarbij op prijs. Daarbij wordt het VO goed geïnformeerd over het beleid, waaronder het beleggingsbeleid, zowel na als tot aan de transitie.

Ten aanzien van het communicatiebeleid en de -plannen wordt het VO per kwartaal geïnformeerd. Aandachtspunten hierbij voor het VO zijn de effectiviteit van de activiteiten en het behaalde resultaat, met name ten aanzien van een heldere communicatie over de persoonlijke consequenties van de transitie voor deelnemers.

Tevens heeft het VO uitgebreid met het bestuur gesproken over het ESG-beleid, mede naar aanleiding van het onderzoek naar de voorkeuren van deelnemers ten aanzien van maatschappelijk verantwoord beleggen. Uit dit onderzoek blijkt dat er steun is voor het ESG-beleid van SPMS, maar ook dat de voorkeuren onder deelnemers uiteenlopen. Het is en blijft een uitdaging voor het bestuur om rekening houdend met deze voorkeuren een gedegen consequent beleid te formuleren. Het VO blijft hierover in 2025 graag in gesprek met het bestuur.

Overige punten

Naast deze speerpunten is er een drietal punten dat het VO expliciet heeft betrokken in het oordeel over 2024:

- Gemaakte uitvoeringskosten.
- Premiebeleid.
- Ziekenhuisbestuurders in het bestuur van het pensioenfonds.

De Wet verplichte beroepspensioenregeling vraagt het VO een oordeel te vormen over de gemaakte uitvoeringskosten. Hiertoe heeft het VO de rapporten van de certificerend actuaire en accountant beoordeeld en besproken met zowel de Raad van Toezicht als met het bestuur. Uit benchmarkonderzoek blijkt dat de kosten voor vermogensbeheer aan de lage kant zijn. De kosten voor pensioenbeheer zijn hoger dan de benchmark. Het VO heeft begrip voor de extra kosten die gepaard gaan met de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel. Ook het hogere serviceniveau dat SPMS nastreeft leidt tot hogere kosten voor pensioenbeheer dan bij andere pensioenfondsen. Het VO onderschrijft deze strategie en vindt de daarvoor benodigde investeringen acceptabel. Wel neemt het VO aan dat het bestuur blijft sturen op kostenreductie. Daarbij ligt in de lijn der verwachting voor het VO dat, zodra de transitie afgerond is, de kosten voor pensioenbeheer kunnen dalen aangezien de eenmalige transitiekosten dan wegvallen.

Zoals in ons oordeel over 2023 reeds beschreven heeft het VO met het bestuur gesproken over de evenwichtigheid van de besluitvorming rondom opbouw, premie en indexatie per 1 januari 2024. Ook voor de opbouw, premie en indexatie per 1 januari 2025 heeft het VO uitgebreid aandacht gehad in 2024. Het VO concludeert, evenals de Raad van Toezicht, dat het bestuur hierin voor 2025 de belangen van de verschillende groepen deelnemers heeft betrokken en afgewogen. Ook in 2025 zal het bestuur besluiten over premie, opbouw en (extra) indexatie voor het volgende jaar. Met het oog op de verwachte transitie naar het nieuwe pensioenstelsel per 1 januari 2027 vraagt het VO daarbij aandacht voor het mogelijke grote verschil tussen de premie in het huidige en nieuwe stelsel. Daarnaast geeft het VO het bestuur in overweging bij het vaststellen van de premie per 1 januari 2026 het cumulatieve effect van de premiebesluiten van de afgelopen jaren mee te wegen.

Het VO is in 2024 de dialoog met het bestuur aangegaan over de wenselijkheid van ziekenhuisbestuurders in het bestuur van het pensioenfonds van vrijgevestigd medisch specialisten. Het bestuur kent inmiddels twee zulke bestuurders, die hun baan als vrijgevestigd medisch specialist (grotendeels) hebben opgezegd om toe te treden tot de directie van een ziekenhuis. Aangezien de belangen van de directies van ziekenhuizen en vrijgevestigd medisch specialisten niet altijd gelijkgericht zijn, in het bijzonder ten aanzien van de discussie omtrent verplichte loondienst, is het VO van mening dat er terughoudendheid zou moeten worden betracht bij het toestaan van nevenfuncties als ziekenhuisdirecteur. Tegelijkertijd heeft het VO vertrouwen in de SPMS-bestuursleden in kwestie en begrip voor de wens van het bestuur om hen in het kader van de continuïteit van het fondsbestuur, zeker in de fase van transitie naar het nieuwe pensioenstelsel, thans tijdelijk in het bestuur te houden.

Conclusie

Op basis van de verkregen informatie, de gevoerde gesprekken en bovenstaande overwegingen komt het VO tot een positief oordeel over het handelen van het bestuur en het gevoerde beleid in 2024.

Speerpunten 2025

Op basis van ons oordeel over 2024 en met het oog op de ontwikkelingen in 2025 komt het VO tot de volgende speerpunten voor 2025 :

- Beoordeling evenwichtigheid van het verwacht voorgenomen invaarbesluit richting het nieuwe pensioenstelsel.
- Beoordeling evenwichtigheid van het besluit over premie, opbouw en (extra) indexatie per 1 januari 2026.
- Kosten (ook na de transitie).
- Communicatie, in het bijzonder met betrekking tot het nieuwe pensioenstelsel.
- Het ESG-beleid.

Tot slot

Het VO dankt het bestuur voor de toewijding en inzet in 2024, in het bijzonder gezien de grote druk en het vele extra werk dat gepaard gaat met de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel.

Reactie bestuur

Het bestuur dankt het VO voor haar inzet, de samenwerking in het afgelopen jaar en het over 2024 gegeven oordeel. De in het oordeel opgenomen punten en de speerpunten van het verantwoordingsorgaan zijn herkenbaar voor het bestuur. Zoals het VO constateert delen het bestuur en het VO de visie op welke thema's van belang zijn. Ten aanzien van de punten die gericht zijn op 2025 en de verdere toekomst blijven we graag met het VO in gesprek.

Het oordeel van het VO stelt, samen met de adviezen die het VO gedurende het jaar geeft, het bestuur in staat het beleid verder aan te scherpen en/of te verrijken. In het bijzonder kijken wij voor 2025 uit naar de gesprekken en/of advisering over de evenwichtigheid van het invaren en de premie, opbouw en indexatie. Uiteraard zijn ook de andere door het VO in haar oordeel genoemde onderwerpen van belang voor een goede besturing van het fonds. Het bestuur vertrouwt erop dat de goede samenwerking in 2025 en verder voortgezet zal worden.

5. Jaarrekening

5.1 Balans per 31 december

Balans per 31 december 2024, na voorgestelde bestemming saldo baten en lasten (bedragen in duizenden euro's).

5.1.1 Activa

	Toelichting	2024	2023
Beleggingen pensioenfonds	5.5.1	13.986.946	13.277.125
Materiële vaste activa	5.5.2	717	265
Vorderingen en overlopende activa	5.5.3	3.917	3.418
Overige activa	5.5.4	3.289	3.406
Totaal		13.994.869	13.284.214

5.1.2 Passiva

	Toelichting	2024	2023
Stichtingskapitaal en reserves	5.5.5		
Overige reserves		1.891.843	1.832.437
Solvabiliteitsreserve		1.682.180	1.550.104
Technische voorzieningen	5.5.6		
Voorziening pensioenverplichtingen		8.885.194	8.153.317
Overige schulden en overlopende passiva			
Derivaten	5.5.1	1.507.288	1.720.836
Overige schulden en overlopende passiva	5.5.7	28.364	27.520
Totaal		13.994.869	13.284.214
(Actuele) Dekkingsgraad (in %)		140,2	141,5

5.2 Staat van baten en lasten

Staat van baten en lasten over 2024 (bedragen in duizenden euro's).

5.2.1 Baten

	<i>Toelichting</i>	2024	2023
Beleggingsresultaten	5.6.3	946.459	898.971
Premiebijdragen	5.6.1	233.965	243.120
Saldo overdracht van rechten	5.6.2	24.486	33.884
Overige baten		1	642
Totaal van de baten		1.204.911	1.176.617

5.2.2 Lasten

	<i>Toelichting</i>	2024	2023
Pensioenuitkeringen en afkoop	5.6.4	269.477	256.633
Pensioenuitvoeringskosten	5.6.6	12.026	11.002
Mutaties in voorziening pensioenverplichtingen	5.6.5	731.877	708.633
Overige lasten	5.6.7	49	-
Totaal van de lasten		1.013.429	976.268
Saldo van baten en lasten		191.482	200.349
Resultaatbestemming (* € 1.000)			
Toevoeging aan overige reserves		191.482	200.349

5.3 Kasstroomoverzicht

(Bedragen in duizenden euro's)

	2024	2023
Kasstroom uit pensioenactiviteiten		
Ontvangen premies	234.952	242.615
Inkomende waardeoverdrachten	25.688	38.701
Betaalde pensioenuitkeringen	-269.541	-257.146
Ontvangen uitkeringen voor rekening en risico van keuzeverzekeraars	21.111	21.600
Betaalde uitkeringen voor rekening en risico van keuzeverzekeraars	-21.111	-21.600
Uitgaande waardeoverdrachten	-2.181	-2.231
Betaalde pensioenuitvoeringskosten	-13.103	-10.138
Overige baten / lasten	-500	684
Totaal kasstroom uit pensioenactiviteiten	-24.685	12.485
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten		
Verkopen en aflossingen van beleggingen	5.870.620	4.203.121
Ontvangen directe beleggingsopbrengsten	337.961	413.911
Aankopen beleggingen	-6.138.930	-4.625.926
Betaalde kosten van vermogensbeheer	-45.083	-14.278
Totaal kasstroom uit beleggingsactiviteiten	24.568	-23.172
Nettokasstroom	-117	-10.687
Stand geldmiddelen 1/1	3.406	14.093
Mutatie geldmiddelen	-117	-10.687
Stand geldmiddelen 31/12	3.289	3.406

De koers- en omrekeningsverschillen op liquide middelen in vreemde valuta worden verwerkt als valutakoersverschillen.

5.4 Toelichting op de jaarrekening

5.4.1 Inleiding

Het doel van Stichting Pensioenfonds Medisch Specialisten, statutair gevestigd te Zeist en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41177485 (hierna 'SPMS' of 'het fonds'), is het nu en in de toekomst verstrekken van uitkeringen aan gepensioneerden en nabestaanden ter zake van ouderdom en overlijden.

Overeenstemmingsverklaring

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals deze zijn opgenomen in Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (BW) en met inachtneming van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving. Het bestuur heeft op 17 juni 2025 de jaarrekening opgemaakt.

Stelselwijziging kasstroomoverzicht

Met ingang van 1 januari 2024 heeft de Raad voor de Jaarverslaggeving wijzigingen doorgevoerd in de definitie van liquide middelen in het kasstroomoverzicht (RJ 360 'Het kasstroomoverzicht'). De wijziging van de grondslagen legt de nadruk op een bredere definitie van "geldmiddelen", die nu niet alleen liquide middelen omvat, maar ook direct opeisbare deposito's en equivalenten van liquide middelen. Dit betekent dat alle middelen die snel kunnen worden omgezet in liquide middelen, zonder significante risico's van waardeverandering, nu worden meegenomen in het kasstroomoverzicht.

Impact van de wijziging

Deze wijziging heeft geen invloed op het resultaat van het jaar, noch op het eigen vermogen of het balanstotaal. Ook heeft de stelselwijziging geen effect op de vergelijkende cijfers omdat bij het fonds alle geldmiddelen ook in 2023 al beschouwd werden als integraal onderdeel van het kasbeheer en dus al meegenomen waren in het kasstroomoverzicht.

5.4.2 Grondslagen voor waardering

Algemeen

Alle bedragen in de jaarrekening zijn in euro's, tenzij dat anders is aangegeven. Beleggingen en pensioenverplichtingen waardeert SPMS tegen de marktwaarde/reële waarde. Overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, behalve als anders is vermeld. Baten en lasten rekent SPMS toe aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Consolidatie

Voor zover aandelenbelangen en/of deelnemingen individueel of gezamenlijk een niet te verwaarlozen betekenis representeren op het geheel van het pensioenvermogen vindt consolidatie plaats in de jaarrekening. Dit is voor 2024 niet het geval.

SPMS beschikt eind 2024 over een 100% dochteronderneming/ beleggingsfonds op de Kaaimaneilanden. Op grond daarvan moet in beginsel een geconsolideerde jaarrekening opgesteld worden. In de consolidatie worden conform Titel 9 BW2 art. 406 lid 1 groepsmaatschappijen betrokken en andere rechtspersonen waarop een overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend. Deze is opgericht om een gescheiden gemanagede account te krijgen voor het Fund of Hedgefonds. Het betreft de deelneming 'Prisma Martinatoren Fund Ltd'. Deze kapitaalbelangen worden in deze enkelvoudige jaarrekening niet als deelnemingen gerubriceerd, maar rechtstreeks in de beleggingscategorie waarin de kapitaalbelangen zelf beleggen. Aangezien de balansen van de kapitaalbelangen zelf nagenoeg geheel bestaan uit

beleggingen, wijkt de geconsolideerde jaarrekening slechts marginaal af van de enkelvoudige jaarrekening en geeft deze dus niet een ander of beter inzicht. Daarom is de geconsolideerde jaarrekening niet opgenomen in dit jaarverslag.

Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening volgens Titel 9 Boek 2 BW vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen baseert SPMS op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die het fonds gegeven de omstandigheden als redelijk beschouwt. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. SPMS beoordeelt de schattingen en onderliggende veronderstellingen voortdurend. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien, als de herziening alleen voor die periode gevolgen heeft. Ze worden in de periode van herziening en toekomstige perioden geplaatst, indien de herziening gevolgen heeft voor zowel de verslagperiode als toekomstige perioden.

Schattingswijzigingen overlevingstafels

In het boekjaar heeft een wijziging van overlevingstafels plaatsgevonden. Door de wijziging van Prognosetafel AG2022 naar Prognosetafel AG2024 is de voorziening pensioenverplichting met 0,2% afgenomen. Het effect van de wijziging van de fondsspecifieke ervaringssterfte 2022 naar de fondsspecifieke ervaringssterfte 2024 op de voorziening pensioenverplichtingen is afgerond 0,0%. Het effect op de dekkingsgraad is een stijging van 0,2%-punt.

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen.

Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengsten verwerkt in de beleggingsresultaten die in de staat van baten en lasten zijn opgenomen.

Vreemde valuta

Activa en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend naar euro's tegen de koers per balansdatum. Deze waardering is onderdeel van de waardering tegen reële waarde. Baten en lasten voortvloeiende uit transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per transactiedatum. Alle valutakoersverschillen zijn verwerkt in de staat van baten en lasten als indirecte beleggingsopbrengsten.

Vreemde valutakoers per balansdatum

	31-dec-24	Gemiddelde 2024	31-dec-23	Gemiddelde 2023
USD	1,0355	1,0798	1,1047	1,0828
GBP	0,8268	0,8447	0,8665	0,8678
JPN*	162,74	163,82	155,73	153,08
CHF	0,9384	0,9518	0,9297	0,9701
AUD	1,6725	1,6411	1,6189	1,6316
*) Euro per 10.000 eenheden Japanse yens.				

Beleggingen voor risico van het pensioenfonds

Algemeen

In overeenstemming met de Wet verplichte beroepspensioenregeling worden beleggingen gewaardeerd op marktwaarde/reële waarde. Slechts indien de actuele waarde van een belegging niet betrouwbaar kan worden vastgesteld, vindt waardering plaats op basis van geamortiseerde kostprijs. Participaties in beleggingsinstellingen, die gespecialiseerd zijn in een bepaald soort beleggingen, worden gerubriceerd en gewaardeerd op marktwaarde/reële waarde.

Vastgoedbeleggingen

Beursgenoteerde indirecte vastgoedbeleggingen worden gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende beurskoers. Niet-beursgenoteerde indirecte vastgoedbeleggingen worden gewaardeerd tegen de marktwaarde/reële waarde welke is bepaald op (verwachte) intrinsieke waarde op basis van laatst beschikbare jaarrekeningen, c.q. estimates door de fundmanager danwel gebaseerd op door onafhankelijke deskundigen verrichte taxaties. Indien daartoe aanleiding is, wordt bij de waardering rekening gehouden met de feitelijke verhuursituatie en/of renovatieactiviteiten. Resultaten door wijziging in reële waarde worden in de staat van baten en lasten verantwoord.

Aandelen

Beursgenoteerde aandelen en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende beurskoers. De reële waarde van niet-beursgenoteerde aandelen en participaties in beleggingsfondsen is bepaald op benaderde beurswaarde.

Vastrentende waarden

Beursgenoteerde vastrentende waarden en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd volgens de per balansdatum geldende beurskoersen. Indien vastrentende waarden of participaties in beleggingsinstellingen niet-beursgenoteerd zijn, vindt waardebepaling plaats op basis van de geschatte toekomstige netto kasstromen (rente en aflossingen) die uit de beleggingen zullen voortvloeien, contant gemaakt tegen de geldende markttrente en rekening houdend met het risicoprofiel (kredietrisico; oninbaarheid) en de looptijd.

Derivaten

Derivaten worden gewaardeerd op reële waarde, te weten de relevante marktnotering of, als die er niet is, de waarde die wordt bepaald met behulp van marktconforme en toetsbare waarderingsmodellen.

Indien een derivatenpositie negatief is, wordt het bedrag onder de schulden verantwoord.

Alternatieve beleggingen

Dit betreft beleggingen in hedgefondsen (alpha-mandaat) en commodities. Beursgenoteerde alternatieve beleggingen worden gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende beurskoers. Niet-beursgenoteerde alternatieve beleggingen worden gewaardeerd tegen de marktwaarde/reële waarde welke is bepaald op (verwachte) intrinsieke waarde op basis van laatst beschikbare jaarrekeningen, c.q. estimates door de fundmanager. Resultaten door wijziging in reële waarde worden in de staat van baten en lasten verantwoord.

Materiële vaste activa

De bedrijfsmiddelen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, onder aftrek van lineaire afschrijvingen die gebaseerd zijn op de verwachte economische levensduur van de desbetreffende activa, rekening houdend met de restwaarde. Activering en afschrijving vinden plaats vanaf het moment van ingebruikname.

Het betreft de inrichtingskosten van het bestuursbureau. De investeringen in inrichting worden in vijf jaar afgeschreven. Investeringskosten in automatisering worden in drie jaar afgeschreven.

Vorderingen en overlopende activa

Overige vorderingen en overlopende activa worden tegen reële waarde opgenomen. Na eerste verwerking worden de vorderingen en overlopende activa tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd.

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar. Voor zover noodzakelijk is een voorziening voor oninbaarheid in mindering gebracht. Hieronder zijn mede begrepen de belegde middelen uit hoofde van ontvangen contante zekerheden. Deze post is onder 'Beleggingsdebiteuren' gepresenteerd.

Overige reserves

Dit betreft het beschikbare vermogen voor toekomstige voorwaardelijke indexering boven de 3% en beschikbaar voor algemene risico's.

Solvabiliteitsreserve

Dit betreft een reserve bestemd voor het ondervangen van verzekerings- en beleggingsrisico's. Deze reserve is bepaald volgens een standaardmethode. Het vereist eigen vermogen uitgaande van de strategische beleggingsmix is dit jaar gebruikt als de toetswaarde solvabiliteit.

Technische voorzieningen

Voorziening pensioenverplichtingen

De voorziening pensioenverplichtingen wordt gewaardeerd op actuele waarde (marktwaaarde). De actuele waarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van de onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen. Onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen zijn de opgebouwde nominale aanspraken en de onvoorwaardelijke (toeslag)toezegging van 3%. De contante waarde wordt bepaald met gebruikmaking van de nominale rentetermijnstructuur (zero coupon) ultimo boekjaar zoals gepubliceerd door DNB.

Bij de bepaling van de actuariële uitgangspunten wordt uitgegaan van voor de toezichthouder acceptabele grondslagen, waarbij rekening wordt gehouden met de voorzienbare trend in overlevingskansen.

De berekeningen zijn in 2024 uitgevoerd op basis van de volgende actuariële grondslagen en veronderstellingen:

- rente: gebaseerd op de nominale rentetermijnstructuur (zero coupon) met toepassing van de Ultimate Forward Rate (UFR), zoals gepubliceerd door DNB (2023: idem);
- overlevingstafel Prognosetafel AG 2024 met de fondsspecifieke ervaringssterfte 2024 (2023: overlevingstafel Prognosetafel AG 2022 met de fondsspecifieke ervaringssterfte 2022);
- onbepaald partnersysteem voor actieve en gewezen deelnemers voor zover partnerpensioen is opgebouwd (2023: idem);
- voor partnerpensioen is aangenomen dat de partner drie jaar jonger is dan de verzekerde man en drie jaar ouder dan de verzekerde vrouw (2023: idem);
- het partnerpensioen is op opbouwbasis (2023: idem);
- opslag van 0,15% over de voorziening nog niet ingegaan ouderdomspensioen voor latent wezenpensioen (2023: idem);
- kostenopslag ter grootte van 2,75% van de netto voorziening voor pensioenverplichtingen in verband met toekomstige administratie- en excassokosten (2023: idem).

Bij de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen is uitgegaan van het op de balansdatum geldende pensioenreglement en van de over de verstreken deelnemersjaren verworven aanspraken. Jaarlijks wordt door het bestuur besloten of de opgebouwde pensioenaanspraken worden geïndexeerd boven de 3% onvoorwaardelijke toeslag. Het bestuur heeft in 2024 besloten om – naast de onvoorwaardelijk toeslag van 3% – per 1 januari 2025 een

voorwaardelijke toeslag toe te kennen van 2,639%. Alle per balansdatum bestaande toeslagbesluiten (ook voor toeslagbesluiten na balansdatum voor zover sprake is van ex-ante condities) zijn in de berekening begrepen.

Bij de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen wordt rekening gehouden met premievrije pensioenopbouw in verband met invaliditeit op basis van de contante waarde van premies waarvoor vrijstelling is verleend wegens arbeidsongeschiktheid vermeerderd met 2,5 keer de risicopremie premievrijstelling op basis van rente einde boekjaar ter dekking van de in het boekjaar ontstane, maar nog niet gemelde schaden (IBNR).

Voor iedereen wordt in de voorziening rekening gehouden met de uitkering van het pensioen tot het eind van de maand van overlijden. Voor de groep pensioengerechtigden die reeds voor 1 januari 2014 al een uitkering kregen, geldt echter nog uitkering tot eind van het kwartaal van overlijden.

Het tijdelijk partnerpensioen dat is ingegaan na 1 januari 2013 wordt uitgekeerd tot en met de AOW-leeftijd. Hierbij volgt de AOW-leeftijd de wet, ook als deze wordt verhoogd of verlaagd. Voor de reservering van de verwachte toekomstige ontwikkelingen van de AOW-leeftijd wordt er een voorziening aangehouden waarbij rekening wordt gehouden met de verwachte ontwikkeling van de AOW-leeftijd.

Overige schulden en overlopende passiva

Overige schulden en overlopende passiva worden bij eerste verwerking gewaardeerd op reële waarde. Na eerste verwerking worden schulden gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs. Hieronder zijn inbegrepen de beleggingscrediteuren (beheerfee en bewaarloon).

5.4.3 Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

Baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben. De in de staat van baten en lasten opgenomen posten zijn in belangrijke mate gerelateerd aan de in de balans gehanteerde waarderingsgrondslagen voor beleggingen en de voorzieningen pensioenverplichtingen. Zowel gerealiseerde als ongerealiseerde resultaten worden rechtstreeks verantwoord in het resultaat.

Premiebijdragen

Onder premiebijdragen wordt verstaan de aan deelnemers in rekening gebrachte bedragen voor de in het verslagjaar verzekerde pensioenen. Premies zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Waardeoverdrachten (inkomend/uitgaand)

De post 'waardeoverdrachten' bevat bedragen uit hoofde van overgenomen dan wel overgedragen pensioenverplichtingen.

Beleggingsresultaten risico pensioenfondsen

Indirecte beleggingsopbrengsten

Onder de indirecte beleggingsopbrengsten worden verstaan de gerealiseerde en ongerealiseerde waardewijzigingen en valutaresultaten. In de jaarrekening wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen. (In)directe beleggingsresultaten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Directe beleggingsopbrengsten

Onder de directe beleggingsopbrengsten wordt in dit verband verstaan rentebaten en -lasten, dividenden en soortgelijke opbrengsten. Dividend wordt verantwoord op het moment van betaalbaarstelling.

Kosten vermogensbeheer

Onder kosten vermogensbeheer worden zowel de externe als de daaraan toegerekende interne kosten verstaan. Het betreft de rechtstreeks aan het fonds gefactureerde kosten. De niet rechtstreeks aan het fonds gefactureerde kosten worden in mindering gebracht op het rendement en zijn inbegrepen in de indirecte beleggingsopbrengsten. De kosten van vermogensbeheer zijn toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Overige baten

De overige baten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Pensioenuitkeringen en afkoop

De pensioenuitkeringen betreffen de aan deelnemers uitgekeerde bedragen. De pensioenuitkeringen zijn berekend op actuariële grondslagen en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Pensioenuitvoeringskosten

De pensioenuitvoeringskosten zijn toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Wijziging in voorziening pensioenverplichtingen

Pensioenopbouw

De pensioenopbouw is de contante waarde van de pensioenaanspraken die toegekend zijn in het boekjaar.

Rentetoevoeging voorziening pensioenverplichtingen

Rentetoevoeging aan de voorziening pensioenverplichtingen vindt plaats op basis van een rente van 3,439% (2023: 3,264%). Dit is de éénjaarsrente uit de rentetermijnstructuur per 31 december 2023. De rentetoevoeging wordt berekend over de beginstand van de voorziening pensioenverplichtingen en de mutaties hierin gedurende het jaar.

Onttrekking uit voorziening pensioenverplichtingen voor pensioenuitkeringen

Verwachte toekomstige pensioenuitkeringen worden vooraf actuarieel berekend en opgenomen in de voorziening pensioenverplichtingen. De hier opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de uitbetaling van de pensioenen in de verslagperiode.

Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor pensioenuitvoeringskosten

Jaarlijks valt een percentage van de uitkeringen vrij uit de voorziening pensioenverplichtingen ten behoeve van pensioenuitvoeringskosten (excassokosten). Daarnaast wordt een percentage van de pensioenopbouw toegevoegd aan de technische voorziening ten behoeve van pensioenuitvoeringskosten.

Wijziging marktrente

Jaarlijks wordt per 31 december de marktwaarde van de technische voorzieningen herrekend door toepassing van de actuele rentetermijnstructuur. Het effect van de verandering van de rentetermijnstructuur wordt verantwoord onder 'Wijziging marktrente'.

Wijziging uit hoofde van waardeoverdrachten

Het saldo van de toevoeging of de onttrekking aan de technische voorziening uit hoofde van inkomende en uitgaande waardeoverdrachten en waardeoverdrachten die nog in behandeling zijn.

Wijziging actuariële grondslagen

Periodiek worden de actuariële grondslagen beoordeeld. Mutatie van de voorziening als gevolg van de aanpassing van actuariële grondslagen in verslagjaar wordt in de staat van baten en lasten opgenomen.

Indexering en overige toeslagen

SPMS streeft ernaar om de pensioenrechten en-aanspraken welvaartsvast te houden. De jaarlijkse procentuele aanpassing is niet lager dan 3% voor de rechten die altijd bij SPMS zijn ondergebracht. SPMS kan de indexering volledig financieren vanuit de 'voorziening voor toekomstige welvaartvastheidsbescherming'. Deze maakt onderdeel uit van de voorziening pensioenverplichtingen en heeft daarom geen impact op de dekkingsgraad. In 2024 is besloten dat – gezien de financiële positie van SPMS – het mogelijk is om per 1 januari 2025 een extra voorwaardelijke toeslag van 2,639% te geven. De voorwaardelijke toeslag wordt gefinancierd uit het eigen vermogen van SPMS. Dit heeft een negatief resultaat van 226,7 miljoen tot gevolg.

Wijzigingen overige mutaties

Jaarlijks worden de actuariële grondslagen en/of methoden beoordeeld en mogelijk herzien ten behoeve van de berekening van de actuele waarde van de pensioenverplichtingen. De resultaten die zijn ontstaan door afwijkingen ten opzichte van de veronderstellingen die gemaakt zijn, zoals langlevens, kortlevens en arbeidsongeschiktheid. Ook worden de resultaten van overige mutaties hier meegenomen.

Overige lasten

De overige lasten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

5.4.4 Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is conform de directe methode opgesteld. Dit houdt in dat alle ontvangsten en uitgaven ook als zodanig worden gepresenteerd. Onderscheid wordt gemaakt tussen kasstromen uit pensioenuitvoeringsactiviteiten en beleggingsactiviteiten.

Het kasstroomoverzicht geeft niet de mutatie weer in de liquiditeiten die onder de beleggingen zijn opgenomen.

5.5 Toelichting op de balans

5.5.1 Beleggingen voor risico van het pensioenfonds

Beleggingen onderscheiden naar beleggingscategorie (x € 1.000), verloop 2024

De overige beleggingen zijn in onderstaande tabel in twee subcategorieën (Alternatieve beleggingen en Deposito's/ Liquide middelen) gepresenteerd.

	Vastrentende waarden	Aandelen	Vastgoed- beleggingen	Derivaten	Alternatieve beleggingen (Hedgefondsen / Alpha- mandaat)	Deposito's / Liquide middelen	Totaal
Stand per							
31 december 2023	5.426.129	2.818.517	1.034.191	-568.668	839.963	2.006.157	11.556.289
Aankoop/verstrekkingen	4.382.436	1.403.089	152.968	196.414	4.022	-	6.138.929
Verkopen/aflossingen	-2.959.287	-1.698.951	-113.959	-34	-4.022	-1.094.368	-5.870.621
Overige mutaties ¹	36.049	2.635	-337	-152.431	-	2.278	-111.806
Waardeontwikkelingen	175.418	582.932	12.454	-180.098	123.815	52.346	766.867
Stand per							
31 december 2024	7.060.745	3.108.222	1.085.317	-704.817	963.778	966.413	12.479.658
Onder de overlopende schulden en overlopende passiva verantwoorde derivaten							1.507.288
Totaal beleggingen volgens de balans							13.986.946

¹ Dit betreft de mutaties in de vorderingen, schulden en liquide middelen.

Beleggingen onderscheiden naar beleggingscategorie (x € 1.000), verloop 2023

De overige beleggingen zijn in onderstaande tabel in twee subcategorieën (Alternatieve beleggingen en Deposito's/ Liquide middelen) gepresenteerd.

	Vastrentende waarden	Aandelen	Vastgoed- beleggingen	Derivaten	Alternatieve beleggingen (Hedgefondsen / Alpha- mandaat)	Deposito's / Liquide middelen	Totaal
Stand per 31 december 2022	4.710.710	2.352.666	1.155.105	-560.089	802.455	2.184.681	10.645.528
Aankoop/verstrekkingen	2.877.143	1.413.460	108.936	213.613	12.774	-	4.625.926
Verkopen/aflossingen	-2.411.238	-1.332.859	-94.126	-127.338	-	-237.561	-4.203.122
Overige mutaties ¹	21.476	-662	-1.440	-268.966	-	-469	-250.061
Waardeontwikkelingen	228.038	385.912	-134.284	174.112	24.734	59.506	738.018
Stand per 31 december 2023	5.426.129	2.818.517	1.034.191	-568.668	839.963	2.006.157	11.556.289
Onder de overlopende schulden en overlopende passiva verantwoorde derivaten							1.720.836
Totaal beleggingen volgens de balans							13.277.125

¹ Dit betreft de mutaties in de vorderingen, schulden en liquide middelen.

Actuele waarde schattingen en oordelen

Zoals vermeld in de toelichting zijn de beleggingen van het fonds nagenoeg allemaal gewaardeerd tegen actuele waarde per balansdatum en is het over het algemeen mogelijk en gebruikelijk om de actuele waarde binnen een aanvaardbare bandbreedte van schattingen vast te stellen. Voor sommige andere financiële instrumenten, zoals beleggingsvorderingen en -schulden, geldt dat de boekwaarde de actuele waarde benadert als gevolg van het korte termijnkarakter van de vorderingen en schulden. De boekwaarde van alle activa en de financiële verplichtingen op balansdatum benadert de actuele waarde. Voor de meerderheid van de financiële instrumenten van het fonds kan gebruik worden gemaakt van marktnoteringen. Echter, bepaalde financiële instrumenten zijn gewaardeerd door gebruik te maken van waarderingssystemen en -technieken, inclusief verwijzing naar de huidige reële waarde van vergelijkbare instrumenten. Wegens de hiermee gepaard gaande onzekerheden is specifiek voor niet-beursgenoteerde beleggingen aanvullend onderzoek verricht. Voor niet-beursgenoteerde beleggingsfondsen die onderdeel zijn van de beleggingscategorieën aandelen, vastgoedbeleggingen en alternatieve beleggingen (hedgefondsen/alpha-mandaat) zijn de waarderingen vastgesteld op basis van de 'beste inschatting'- opgaven per balansdatum van de fondsmanager en/of administrator van het beleggingsfonds, omdat een door een externe onafhankelijk accountant goedgekeurde jaarrekening nog niet beschikbaar was. Om een goede inschatting te kunnen maken van de juistheid van deze 'beste inschatting' is een vergelijking gemaakt tussen de 'beste inschatting'- opgave over 2023 en de jaarrekening 2023 van het betreffende fonds. Het hiermee verkregen inzicht heeft niet tot aanpassingen van de waarde ultimo 2024 geleid. Daarnaast zijn alle 'beste inschattingsopgaven' van de fondsmanager en/of administrator beoordeeld op de algemene marktontwikkelingen. Tot slot is de gebruikte waarderingssystematiek voor niet-beursgenoteerde derivaten (SWAPS) getoetst met vergelijkbare financiële instrumenten.

Op basis van de boekwaarde kan het volgende onderscheid worden gemaakt:

Wijze van waardebepaling (x € 1.000)

	Marktnoteringen	Afgeleide marktnoteringen	Waarderingsmodellen en - technieken niet gebaseerd op marktdata	Totaal
Per 31 december 2024				
Vastrentende waarden	5.835.512	717.826	507.407	7.060.745
Aandelen	3.107.898	-	324	3.108.222
Vastgoedbeleggingen	277.226	-	808.091	1.085.317
Derivaten	384.979	-1.089.796	-	-704.817
Alternatieve beleggingen (Hedgefondsen/Alpha- mandaat)	17	322.700	641.061	963.778
Deposito's/ liquide middelen	966.413	-	-	966.413
Totaal	10.572.045	-49.270	1.956.883	12.479.658

	Marktnoteringen	Afgeleide marktnoteringen	Waarderingsmodellen en - technieken niet gebaseerd op marktdata	Totaal
Per 31 december 2023				
Vastrentende waarden	4.447.995	501.722	476.412	5.426.129
Aandelen	2.817.983	-	534	2.818.517
Vastgoedbeleggingen	258.338	-	775.853	1.034.191
Derivaten	537.409	-1.106.077	-	-568.668
Alternatieve beleggingen (Hedgefondsen/Alpha- mandaat)	17	298.263	541.683	839.963
Deposito's/ liquide middelen	2.006.157	-	-	2.006.157
Totaal	10.067.899	-306.092	1.794.482	11.556.289

De verdeling in de drie rubrieken heeft op onderstaande wijze plaatsgevonden. Onder directe marktnoteringen zijn beleggingen opgenomen met een ISIN code, Liquiditeiten fondsen, Options, Cash en openstaande posten.

Onder afgeleide marktnoteringen is opgenomen FX-en, OTC (derivaten als bijvoorbeeld SWAP's), unlisted credits, hedge funds met ISIN.

Onder waarderingsmodellen en -technieken niet gebaseerd op marktdata is opgenomen unlisted vastgoed, unlisted equity, infra debt funds en hedge funds (alpha-mandaat) zonder ISIN.

Schattingen van de actuele waarde zijn een momentopname, gebaseerd op de marktomstandigheden en de beschikbare informatie over het financiële instrument. Deze schattingen zijn van nature subjectief en bevatten onzekerheden en een

significante oordeelsvorming (bijvoorbeeld rentestand, volatiliteit, schatting van kasstromen) en kunnen daarom niet met precisie worden vastgesteld.

Aanvullend wordt een analyse van de liquiditeit van vastrentende stukken door middel van een analysemethodiek van Bloomberg (BVAL) op de prijsvorming uitgevoerd. De uitkomsten worden door het bestuur gebruikt voor de validering van waardebepaling.

Vastrentende waarden (x € 1.000)

	31-12-2024	31-12-2023
Staatsobligaties	3.954.071	2.638.664
Credits	2.032.130	1.808.586
Index-linked	1.143	11.894
Mortgage Backed Securities	480.530	413.858
Infra debt funds	477.547	473.852
Subtotaal vastrentende waarden	6.945.421	5.346.854
Overlopende activa	52.309	52.763
Overlopende passiva	-1.571	-12.590
Liquide middelen	64.586	39.102
Stand per 31 december	7.060.745	5.426.129

De vastrentende waarden portefeuille (obligaties, credits en infra debt) naar regio verdeeld, ziet er als volgt uit:

Vastrentende waarden naar regio (x € 1.000)

	31-12-2024		31-12-2023	
Europa	3.903.357	56,2%	2.594.815	48,5%
Verenigde Staten	2.481.971	35,7%	2.331.185	43,6%
Overige	560.093	8,1%	420.854	7,9%
Stand per 31 december	6.945.421	100,0%	5.346.854	100,0%

Aandelen (x € 1.000)

	31-12-2024	31-12-2023
Aandelen	3.082.502	2.795.432
Overlopende activa	9.055	10.653
Overlopende passiva	-447	-491
Liquide middelen	17.112	12.923
Stand per 31 december	3.108.222	2.818.517

Vastgoed (x € 1.000)

	31-12-2024	31-12-2023
Indirect vastgoed beursgenoteerd	274.190	254.966
Indirect vastgoed niet beursgenoteerd (participaties in beleggingsfondsen)	808.091	775.853
Subtotaal vastgoed	1.082.281	1.030.819
Overlopende activa	764	1.027
Overlopende passiva	-237	-72
Liquide middelen	2.509	2.417
Stand per 31 december	1.085.317	1.034.191

Het indirecte niet-beursgenoteerde vastgoed betreft participaties in fondsen. Gezien de juridische vorm en het karakter van deze beleggingen gelden er beperkingen betreffende de vrije verhandelbaarheid.

Derivaten (x € 1.000)

	31-12-2024	31-12-2023
Valutaderivaten	-219.995	113.687
Rentederivaten	-987.349	-1.312.234
TBA's	117.549	92.469
Futures/Forwards/Options	-	-
Subtotaal Derivaten	-1.089.795	-1.106.078
Overlopende activa	41.900	17.008
Overlopende passiva	-119.053	-91.073
Liquide middelen	462.131	611.475
Stand per 31 december	-704.817	-568.668

Het valutarisico voor de Amerikaanse dollar wordt middels valutaderivaten afgedekt. De exposure naar de dollar voor de illiquide portefeuille wordt niet afgedekt. In de praktijk is hiermee de dollar voor ongeveer 80% (2023: 80%) afgedekt. Volgens het strategisch beleid worden de Britse pond en de Japanse yen niet afgedekt.

De rentederivaten worden aangewend om de duration van de activa en de passiva met elkaar in lijn te brengen ('balansbeheer').

Daarnaast wordt uit tactische en strategische overwegingen in futures belegd om de allocatie tussen aandelen en obligaties op korte termijn in lijn te brengen met de gewenste portefeuillevverdeling.

Alternatieve beleggingen (x € 1.000)

	31-12-2024	31-12-2023
Hedgefonds / Alpha-mandaat	963.761	839.946
Liquide middelen	17	17
Stand per 31 december	963.778	839.963

Deelnemingen

In het kader van de deelnemingen wordt voorts het volgende opgemerkt. SPMS heeft niet zozeer voor duurzame verbondenheid maar voor rendementsdoeleinden geïnvesteerd in CIM Fund III via SPMS SPH CF Invesco LLC. Hierin heeft SPMS een 49,995% belang. Het belang van SPMS SPH CF Invesco in CIM Fund III is 3,866%.

Het bestuur heeft ervoor gekozen om deze deelnemingen niet te verantwoorden onder deelnemingen maar ze in de jaarrekening te verantwoorden onder de desbetreffende beleggingscategorie (vastgoed). SPMS ziet deze fondsen als reguliere, extern gemanagede beleggingen.

5.5.2 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit huurdersinvesteringen van 615 duizend euro (2023: 206 duizend euro) en overige bedrijfsmiddelen van 102 duizend euro (2023: 59 duizend euro).

	Investeringskantoorpand	Overige bedrijfsmiddelen	Totaal
Stand per 1 januari 2024			
Kostprijs	334	176	510
Cumulatieve afschrijving	-128	-117	-245
Boekwaarden	206	59	265
Mutaties			
Investeringskantoorpand	627	99	726
Afschrijvingen	-218	-56	-274
Saldo mutaties	409	43	452
Stand per 31 december 2024	615	102	717
Afschrijvingspercentages	20% / 10%	33%	

5.5.3 Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen en overlopende activa (x € 1.000)

	31-12-2024	31-12-2023
Vordering op deelnemers	1.487	2.474
Overige vorderingen	2.430	944
Stand per 31 december	3.917	3.418

De vorderingen en overlopende activa hebben overwegend een resterende looptijd van korter dan één jaar. Er is geen voorziening voor oninbaarheid opgenomen.

5.5.4 Overige activa

Liquide middelen (x € 1.000)

	31-12-2024	31-12-2023
Liquide middelen per 31 december	3.289	3.406

Onder de liquide middelen worden tegoeden op bankrekeningen opgenomen, die onmiddellijk dan wel op korte termijn opeisbaar zijn. Liquide middelen die beschikbaar zijn voor beleggingen, zijn opgenomen onder de post 'Beleggingen' waar deze betrekking op hebben. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van het fonds.

Ultimo 2024 heeft SPMS bij ING Bank N.V. een kredietfaciliteit van 5 miljoen euro (2023: 5 miljoen euro). Hiervan is ultimo 2024 geen gebruik gemaakt.

5.5.5 Stichtingskapitaal en reserves

Overige reserves en solvabiliteitsreserve (x € 1.000)

	Overige reserves	Solvabiliteits-reserve	Totaal
Stand per 31 december 2023	1.832.437	1.550.104	3.382.541
Toevoeging uit resultaatbestemming	191.482	-	191.482
Dotatie solvabiliteitsreserve	-132.076	132.076	-
Stand per 31 december 2024	1.891.843	1.682.180	3.574.023

Krachtens het besluit van het bestuur in de vergadering van 17 juni 2025 is het saldo van baten en lasten toegevoegd aan de overige reserves.

Solvabiliteit

	31-12-2024	31-12-2023
Vereist eigen vermogen	18,9%	19,0%
Minimaal vereist eigen vermogen	4,3%	4,3%
Beschikbaar eigen vermogen (behorende bij de feitelijke dekkingsgraad)	40,2%	41,5%
Beschikbaar eigen vermogen (behorende bij de beleidsdekkingsgraad)	43,8%	45,7%

Voor de berekening van het vereist eigen vermogen wordt gebruik gemaakt van het standaard model. De huidige vermogenspositie van het pensioenfonds kan worden gekarakteriseerd als solvabel.

De dekkingsgraad van SPMS ultimo 2024 bedraagt 140,2%. De dekkingsgraad is als volgt berekend: Het totale bedrag aan activa, verminderd met de overige schulden en overlopende passiva, is gedeeld door het totale bedrag aan (technische) voorzieningen. Het minimaal vereist eigen vermogen (MVEV) bedraagt 4,3%. Het vereiste eigen vermogen uitgaande van de strategische beleggingsmix in de evenwichtssituatie bedraagt ultimo 2024 18,9%. De beleidsdekkingsgraad bedraagt

ultimo 2024 143,8%. Het beschikbaar eigen vermogen dat hierbij hoort, is dus hoger dan het vereist eigen vermogen. Er is daarom sprake van een toereikende solvabiliteit ultimo 2024.

5.5.6 Technische voorzieningen

Technische voorzieningen (x € 1.000)

	31-12-2024	31-12-2023
Voorziening pensioenverplichtingen	8.885.194	8.153.317
Totaal	8.885.194	8.153.317

Bij de bepaling van de technische voorzieningen wordt uitgegaan van door het bestuur vastgestelde grondslagen, waarbij rekening wordt gehouden met de voorzienbare trend in overlevingskansen.

Mutatieoverzicht technische voorzieningen (x € 1.000)

	2024	2023
Stand per 1 januari	8.153.317	7.444.684
Pensioenopbouw	287.468	250.241
Indexering en overige toeslagen	226.671	189.880
Rentetoevoeging voorziening pensioenverplichtingen	283.707	245.028
Onttrekking voor pensioenuitkeringen	-269.359	-256.537
Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten	-7.988	-6.953
Wijziging marktrente	186.115	228.386
Wijziging grondslag/overlevingstafels	-10.377	25.060
Mutatie waardeoverdrachten	43.442	44.754
Overige mutaties	-7.802	-11.226
Stand per 31 december	8.885.194	8.153.317

Pensioenopbouw

Onder pensioenopbouw is de actuarieel berekende waarde van de diensttijdopbouw opgenomen. Dit is het effect op de voorziening pensioenverplichtingen van de in het verslagjaar opgebouwde nominale rechten ouderdomspensioen en nabestaandenpensioen.

Indexering en overige toeslagen

SPMS streeft ernaar om de pensioenrechten en-aanspraken welvaartsvast te houden. De jaarlijkse procentuele aanpassing is niet lager dan 3% voor de rechten die altijd bij SPMS zijn ondergebracht. SPMS kan de indexering volledig financieren vanuit de 'voorziening voor toekomstige welvaartvastheidsbescherming'. Deze maakt onderdeel uit van de voorziening pensioenverplichtingen en heeft daarom geen impact op de dekkingsgraad. In 2024 is besloten dat – gezien de financiële positie van SPMS – het mogelijk is om per 1 januari 2025 een extra voorwaardelijke toeslag van 2,639% te geven. De voorwaardelijke toeslag wordt gefinancierd uit het eigen vermogen van SPMS. Dit heeft een negatief resultaat van 226,7 miljoen tot gevolg.

Rentetoevoeging voorziening pensioenverplichtingen

Rentetoevoeging aan de voorziening pensioenverplichtingen vindt plaats op basis van een rente van 3,439% (2023: 3,264%). Dit is de éénjaarsrente uit de rentetermijnstructuur per 31 december 2023. De rentetoevoeging wordt berekend over de beginstand van de voorziening pensioenverplichtingen en de mutaties hierin gedurende het jaar.

Onttrekking voor pensioenuitkeringen

Verwachte toekomstige pensioenuitkeringen worden vooraf actuarieel berekend en opgenomen in de voorziening pensioenverplichtingen. De hieronder opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de pensioenen in de verslagperiode.

Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten

Toekomstige pensioenuitvoeringskosten (in het bijzonder excassokosten) worden vooraf actuarieel berekend en opgenomen in de voorziening pensioenverplichtingen. De hieronder opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de kosten in de verslagperiode.

Wijziging marktrente

Onder de post 'wijziging marktrente' is de mutatie verantwoord als gevolg van de wijziging van de rentetermijnstructuur. De rentetermijnstructuur ultimo 2024, zoals gepubliceerd door DNB, correspondeert met een gemiddelde nominale rente van 2,10% (ultimo 2023: 2,29%). De wijziging van de rentetermijnstructuur ten opzichte van eind 2023 leidt tot een toename van de voorziening pensioenverplichtingen met 186,1 miljoen euro.

Wijziging grondslag/overlevingstafels

In het boekjaar heeft een wijziging van overlevingstafels plaatsgevonden. Door de wijziging van Prognosetafel AG2022 naar Prognosetafel AG2024 is de voorziening pensioenverplichting met 18,0 miljoen euro afgenomen. Door de wijziging van de fondsspecifieke 2022 naar de fondsspecifieke ervaringssterfte 2024 is de voorziening pensioenverplichting met 3,4 miljoen euro toegenomen. Daarnaast is de jaarlijkse terugkerende grondslag wijziging van de IBNR hier opgenomen, omdat de grondslag van de IBNR meebeweegt met de rentetermijnstructuur. Hierdoor neemt de voorziening toe met 4,2 miljoen euro. Per saldo is de voorziening derhalve met 10,4 miljoen euro afgenomen uit hoofde van wijziging grondslagen.

Mutatie waardeoverdrachten

Dit betreft de toevoeging aan de technische voorziening uit hoofde van inkomende en uitgaande waardeoverdrachten en waardeoverdrachten die nog in behandeling zijn.

Overige mutaties

Jaarlijks worden de actuariële grondslagen en/of methoden beoordeeld en mogelijk herzien ten behoeve van de berekening van de actuele waarde van de pensioenverplichtingen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van actuariële deskundigheid. Dit betreft onder meer de vergelijking van veronderstellingen ten aanzien van sterfte, langlevens en arbeidsongeschiktheid met werkelijke waarnemingen voor zowel de gehele bevolking als voor de populatie van het fonds. Dit is opgenomen onder overige mutaties. Daarnaast zijn de mutaties met betrekking tot pensioenkeuzes ook opgenomen onder deze post.

De voorziening pensioenverplichtingen is naar categorieën van deelnemers als volgt samengesteld:

Voorziening pensioenverplichtingen (x € 1.000)

	31-12-2024	31-12-2023
Actieve deelnemers	4.126.533	3.696.282
Gewezen deelnemers	727.953	652.636
Pensioengerechtigden	3.785.925	3.578.691
Netto pensioenverplichtingen	8.640.411	7.927.609
Toekomstige kosten uitvoering pensioenregeling	244.783	225.708
Totaal per 31 december	8.885.194	8.153.317

De methode voor de berekening van de pensioenverplichtingen is zodanig toegepast dat er geen sprake is van een financieringsachterstand. Naar hun aard hebben de technische voorzieningen in het algemeen een langlopend karakter.

Korte beschrijving van de pensioenregeling

De kenmerken van de regeling zijn als volgt:

- De pensioenregeling is een uitkeringsregeling waarbij jaarlijks een normpensioen wordt opgebouwd. De deelnemer ontvangt een uitkering vanaf de 65-jarige leeftijd. De pensioeningangsdatum kan maximaal vijf jaar worden vervroegd of uitgesteld.
- Per 1 januari 2024 bedraagt het normpensioen voor opting in 1.017,69 euro per jaar.
- Afhankelijk van de hoogte van de premiegrondslag wordt de pensioenopbouw bepaald volgens het zogenaamde trapcodesysteem waarbij er telkens een zesde deel minder pensioen wordt opgebouwd. De hiermee corresponderende premie wordt daardoor eveneens verlaagd. De parttime factor kan tot verlaging van de opbouw leiden.
- De premie komt 100% voor rekening van de deelnemer. Alleen in geval van blijvende arbeidsongeschiktheid kan SPMS onder voorwaarden de premie voor de opbouw van het pensioengeheel of gedeeltelijk overnemen.
- De regeling kent ook een partnerpensioen, tijdelijk partnerpensioen en wezenpensioen.
- Deelnemers die al voor 1 januari 2013 deelnemer waren hadden eenmalig de keus om niet mee te gaan met verhoging van de jaarlijkse opbouw met 1/3 (opting-out). Zij bouwen een lager pensioen op.

Toeslagbeleid

SPMS streeft ernaar de pensioenrechten en de pensioenaanspraken welvaartsvast te houden, dat wil zeggen aan te passen aan de loonontwikkeling. Hierbij wordt gekeken naar de stijging van het CBS-indexcijfer voor de ambtenaren, voor zover dit in lijn ligt met het honorarium van de medisch specialisten.

De jaarlijkse procentuele aanpassing is niet lager dan 3% voor de pensioenrechten en de pensioenaanspraken die altijd bij SPMS zijn ondergebracht. Dit is een onvoorwaardelijke toeslag. Hierop kan alleen een uitzondering worden gemaakt indien de slechte financiële positie van het fonds het nodig maakt om tot een korting als bedoeld in artikel 129 Wvb over te gaan. Indien de jaarlijkse procentuele aanpassing hoger is dan 3% kan het bestuur besluiten tot aanpassing met dit hogere percentage, als de middelen hiervoor toereikend zijn en voor zover dit past binnen de voorwaarde van het toekomstbestendig verlenen van toeslagen en zover dit past binnen het bestaande fiscale kader. Deze toeslag boven 3% is voorwaardelijk.

Boven op de ambitie kan het bestuur een extra toeslag verlenen als de middelen hiervoor beschikbaar zijn en voor zover dit past binnen de voorwaarde van het toekomstbestendig verlenen van toeslagen als bedoeld in artikel 132 Wet

¹ De jaarlijkse stijging kan afwijken, wanneer een deelnemer in het verleden een verzekering heeft afgesloten bij een keuzeverzekeraar.

verplichte beroepspensioenregeling en de fiscale maxima. Deze toeslag boven 3% is voorwaardelijk. Wanneer in het verleden een voorwaardelijke toeslag niet is toegekend, wordt die niet gecompenseerd.

5.5.7 Overige schulden en overlopende passiva

Overige schulden en overlopende passiva (x € 1.000)

	31-12-2024	31-12-2023
Nog te betalen beleggingskosten	15.229	5.688
Belastingen en premies sociale verzekeringen	6.332	6.397
Crediteuren	5.919	3.143
Nog te betalen bedragen overig	839	12.235
Voorziening personeelsbeloningen	45	57
Totaal	28.364	27.520

Voorziening personeelsbeloningen

De voorziening personeelsbeloningen betreft de verplichtingen ten aanzien van de jubileumuitkeringen en niet opgenomen vakantiedagen en heeft een looptijd van langer dan een jaar. Alle overige schulden hebben een resterende looptijd van korter dan een jaar.

Nog te betalen beleggingskosten (x € 1.000)

	31-12-2024	31-12-2023
Te betalen beheerloon (externe manager)	14.859	5.503
Te betalen bewaarloon (custodian)	370	185
Totaal per 31 december	15.229	5.688

Onder het te betalen beheerloon van 15 miljoen (2023: 6 miljoen) is een schatting opgenomen van circa 5,9 miljoen (2023: 2,3 miljoen) inzake prestatie afhankelijke beloningen.

5.5.8 Risicobeheer en derivaten

Solvabiliteitsrisico

Indien de solvabiliteit zich negatief ontwikkelt bestaat het risico dat er geen ruimte is voor een eventuele toeslagverlening voor opgebouwde pensioenrechten en -aanspraken.

De dekkingsgraad van SPMS ultimo 2024 bedraagt 140,2%. Het vereiste eigen vermogen uitgaande van de strategische beleggingsmix in de evenwichtssituatie bedraagt ultimo 2024 118,9%. De beleidsdekkingsgraad bedraagt ultimo 2024 143,8%. Het beschikbaar eigen vermogen dat hierbij hoort, is dus hoger dan het vereiste eigen vermogen. Er is daarom sprake van een toereikende solvabiliteit ultimo 2024.

De dekkingsgraad heeft zich als volgt ontwikkeld:

Ontwikkeling van de aanwezige dekkingsgraad (in percentages):

	2024	2023
Dekkingsgraad per 1 januari	141,5	142,7
Beleggingsresultaat	6,5	7,1
Wijziging marktrente	-3,2	-4,2
Indexatie	-3,8	-3,6
Premieresultaat	-2,1	-1,5
Uitkeringen	1,4	1,5
Wijziging overlevingstafel	0,2	-0,5
Overige	-0,3	-
Dekkingsgraad per 31 december	140,2	141,5

De reële dekkingsgraad

Met ingang van 2015 is het fonds verplicht een reële dekkingsgraad aan de toezichthouder te melden. Wettelijk is voorgeschreven dat bij de berekening van de reële dekkingsgraad moet worden uitgegaan van de verwachte prijsinflatie.

Een reële dekkingsgraad van 100% betekent dat naar verwachting de pensioenen in de toekomst volledig met prijsinflatie verhoogd kunnen worden. De reële dekkingsgraad wordt bepaald door de beleidsdekkingsgraad te delen door de TBI-grens. TBI staat voor toekomstbestendige indexatie. De TBI-grens is gelijk aan de dekkingsgraad waarboven de pensioenen, naar verwachting, volledig op basis van prijsinflatie geïndexeerd kunnen worden.

Voor een fonds met onvoorwaardelijke toeslagverlening moet een nominale beleidsdekkingsgraad bepaald worden waarbij de onvoorwaardelijke stijging van 3% buiten beschouwing wordt gelaten. De pensioenverplichtingen worden dan op dezelfde manier vastgesteld als voor een “doorsnee” pensioenfonds.

Eind 2024 bedraagt de nominale beleidsdekkingsgraad 244,3% en de TBI-grens 131,1%. De reële dekkingsgraad eind 2024 bedraagt derhalve $(244,3\% / 131,1\% =) 186,3\%$. De reële dekkingsgraad van SPMS is hoger dan de actuele dekkingsgraad. Dit is ook gerechtvaardigd omdat de actuele dekkingsgraad van SPMS een ‘welvaartsvaste’ dekkingsgraad en de reële dekkingsgraad een ‘waardevaste’ dekkingsgraad is.

Surplus/Tekort op FTK-grondslagen (x € 1 miljoen)

	31-12-2024	31-12-2023
Technische voorzieningen volgens jaarrekening	8.885	8.153
Buffers		
S1 Renterisico	147	220
S2 Risico zakelijke waarden	1.243	1.154
S3 Valutarisico	407	364
S4 Grondstoffenrisico	-	-
S5 Kredietrisico	482	373
S6 Verzekeringstechnisch risico	251	227
S7 Liquiditeitsrisico	-	-
S8 Concentratierisico	-	-
S9 Operationeel risico	-	-
S10 Actief beheer risico	34	31
Totaal S (vereiste buffers) bepaald op basis van standaardmethode	1.682	1.550
Vereist vermogen	10.567	9.703
Aanwezig vermogen (Totaal activa – schulden = pensioenvermogen)	12.459	11.536
Surplus	1.892	1.833

Bij de berekening van het vereist eigen vermogen in de evenwichtssituatie is uitgegaan van het strategische renteafdeckingspercentage van 85% op basis van de marktrente. Het strategische renteafdeckingspercentage van 85% geeft circa 84,3% afdekking van de schok van de verplichtingen. Door de toename van het vermogen stijgen ook de vereiste buffers. Uitgedrukt als percentage van de technische voorziening is het vereist eigen vermogen licht afgenomen. Dit komt met name door de daling van de rente, waardoor het renterisico is afgenomen.

Risicobeleid en -beheer

Voor de beschrijving van het risicobeleid en -beheer wordt verwezen naar paragraaf 2.6.

Valutarisico

Het totaalbedrag dat buiten de euro wordt belegd bedraagt ultimo 2024 62% (2023: 60%) van de beleggingsportefeuille en is voor 58% (2023: 62%) afgedekt naar de euro. Dit betreft de Amerikaanse dollar (USD). Het strategische beleid van het fonds is om de liquide dollar-assets volledig af te dekken en de illiquide niet. In praktijk zal dit leiden tot een afdekking van circa 80% op totaalniveau.

Valutapositie (x € 1.000)

	2024		
	Vóór afdekking	Valuta derivaten	Nettopositie (na)
GBP	140.361	-16.843	123.518
JPY	208.106	-2.801	205.305
USD	6.133.750	-4.505.857	1.627.893
Overige valuta	1.248.030	6.194	1.254.224
Totaal	7.730.247	-4.519.307	3.210.940

De tactische/feitelijke positie kan op 31 december 2024 afwijken van de strategische positie. Het afdekkingsbeleid is gericht op de strategische positie.

Renterisico

Het renterisico is het risico dat de waarde van de portefeuille vastrentende waarden, renteswaps en de pensioenverplichtingen verandert door ongunstige veranderingen in de marktrente. De rentegevoeligheid kan worden gemeten door middel van de duration. De duration is de gewogen gemiddelde resterende looptijd in jaren.

Duration ultimo jaar (x € 1.000)

	2024	2024 jaren	2023 Balanswaarde	2023 jaren
Duration van de vastrentende waarden (voor derivaten)	6.945.421	8,8	5.346.854	6,7
Duration van de portefeuille (na derivaten)	12.479.658	13,2	11.556.289	11,8
Duration van de pensioenverplichtingen	8.885.194	19,2	8.153.317	18,7

De duration van de totale beleggingen (inclusief vastgoed, hedge funds en aandelen) is korter dan de duration van de verplichtingen. De beleggingen in vastrentende waarden hebben tot gevolg dat de dekkingsgraad gevoelig is voor rentebewegingen. Bij een rentedaling zal de waarde van de beleggingen minder snel stijgen dan de waarde van de verplichtingen, waardoor de dekkingsgraad daalt. Andersom geldt dat bij een rentestijging de dekkingsgraad ook zal stijgen. Het beleid van het pensioenfonds is om een gedeelte van dit renterisico af te dekken. In 2024 is het strategische afdekkingpercentage 85% van de marktwaarde. Het afdekken van het renterisico gebeurt met renteswaps. Dit zijn derivaten waarmee de duration van de vastrentende beleggingen kan worden opgehoogd.

Vastrentende waarden naar looptijd ultimo jaar (x € 1.000)

	2024		2023	
Resterende looptijd <1 jaar	101.841	1,5%	106.713	2,0%
Resterende looptijd >1 en <5 jaar	927.196	13,3%	654.682	12,2%
Resterende looptijd >5 jaar	5.916.384	85,2%	4.585.459	85,8%
Totaal ¹	6.945.421	100,0%	5.346.854	100,0%

¹ Betreft de waarde van de vastrentende waarden exclusief overlopende activa, passiva en liquide middelen.

Bij het bepalen van het vereist eigen vermogen worden voor het bepalen van de rentegevoeligheid van de verplichtingen en de bezittingen de uitkeringenstromen gehanteerd.

Kredietrisico

Kredietrisico is het risico van financiële verliezen voor het pensioenfonds als gevolg van faillissement of betalingsonmacht van tegenpartijen waarop het fonds (potentiële) vorderingen heeft. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan partijen die obligatieleningen uitgeven, banken waar deposito's worden geplaatst en marktpartijen waarmee Over The Counter (OTC)-derivatenposities worden aangegaan. Beheersing vindt plaats door spreiding, het stellen van limieten aan tegenpartijen en of het vragen van (extra) zekerheden zoals onderpand. Met betrekking tot niet-beursgenoteerde beleggingen, vooral OTC-derivaten, wordt door het fonds enkel gewerkt met tegenpartijen waarmee ISDA/CSA-overeenkomsten zijn afgesloten, zodat posities van het fonds worden afgedekt door onderpand.

Ten aanzien van de kredietwaardigheid van de debiteuren van de vastrentende waarden portefeuille kunnen de volgende overzichten worden gegeven:

Staatsobligaties (x € 1.000)

	31-12-2024		31-12-2023	
AAA	2.564.557	64,9%	1.820.679	69,0%
AA	570.869	14,4%	130.658	5,0%
A	138.899	3,5%	107.659	4,1%
BBB	334.749	8,5%	288.505	10,9%
Lager dan BBB	336.353	8,5%	282.432	10,7%
Geen rating	8.645	0,2%	8.731	0,3%
Totaal	3.954.071	100,0%	2.638.664	100,0%

Credits (x € 1.000)

	31-12-2024		31-12-2023	
AAA	5.810	0,3%	6.455	0,4%
AA	61.630	3,0%	51.104	2,8%
A	554.322	27,3%	525.036	29,0%
BBB	995.575	49,0%	939.706	52,0%
Lager dan BBB	345.004	17,0%	242.425	13,4%
Geen rating	69.789	3,4%	43.860	2,4%
Totaal	2.032.130	100,0%	1.808.586	100,0%

Index Linked Bonds (x € 1.000)

	31-12-2024		31-12-2023	
AAA	-	0,0%	-	0,0%
AA	-	0,0%	5.157	43,4%
A	-	0,0%	-	0,0%
BBB	-	0,0%	-	0,0%
Lager dan BBB	-	0,0%	4.391	36,9%
Geen rating	1.143	100,0%	2.346	19,7%
Totaal	1.143	100,0%	11.894	100,0%

Mortgage Loans (x € 1.000)

	31-12-2024		31-12-2023	
AAA	16.230	3,4%	20.582	5,0%
AA	440.478	91,6%	371.395	89,7%
A	3.719	0,8%	3.136	0,8%
BBB	4.661	1,0%	4.716	1,1%
Lager dan BBB	1.988	0,4%	364	0,1%
Geen rating	13.454	2,8%	13.665	3,3%
Totaal	480.530	100,0%	413.858	100,0%

Infra debt funds (x € 1.000)

	31-12-2024		31-12-2023	
AAA	-	0,0%	-	0,0%
AA	-	0,0%	-	0,0%
A	-	0,0%	-	0,0%
BBB	477.547	100,0%	473.852	100,0%
Lager dan BBB	-	0,0%	-	0,0%
Geen rating	-	0,0%	-	0,0%
Totaal	477.547	100,0%	473.852	100,0%

Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat SPMS (in tijden van stress) niet over voldoende liquide financiële middelen beschikt om te voldoen aan de betalingsverplichtingen. Ten behoeve van de beheersing van het liquiditeitsrisico brengt SPMS aan de hand van stress-scenario's de omvang van het potentiële liquiditeitsrisico in kaart. Ook zijn grenzen vastgesteld waar het bestuur binnen wenst te blijven. Daarnaast heeft SPMS een actieplan dat voorziet in het beschikbaar maken van voldoende liquiditeiten.

Verzekeringstechnische risico's (actuariële risico's)

De belangrijkste actuariële risico's zijn de risico's van langlevens, overlijden en arbeidsongeschiktheid. Het langlevensrisico is het belangrijkste verzekeringstechnische risico. Langlevensrisico is het risico dat deelnemers langer blijven leven dan gemiddeld verondersteld wordt bij de bepaling van de voorziening pensioenverplichtingen. Als gevolg hiervan volstaat

de opbouw van het pensioenvermogen niet voor de uitkering van de pensioenverplichting. Bij de bepaling van de voorziening pensioenverplichtingen is ultimo 2024 overgegaan naar de prognosetafels AG 2024 met fondsspecifieke ervaringssterfte 2024.

Het arbeidsongeschiktheidsrisico betreft het risico dat het fonds voorzieningen moet treffen voor premievrijstelling bij invaliditeit. Voor dit risico wordt jaarlijks een risicopremie in rekening gebracht. Bij de berekening van de voorziening wordt rekening gehouden met premievrije pensioenopbouw in verband met invaliditeit. Deze voorziening is gelijk aan de contante waarde van premies waarvoor vrijstelling is verleend. Daarnaast wordt er gereserveerd voor in het boekjaar ontstane, maar nog niet gemelde schade (IBNR). Deze is gelijk aan 2,5 keer de risicopremie premievrijstelling op basis van rente einde boekjaar.

Toeslagrisico (actuariële risico's)

Het bestuur van het fonds heeft de ambitie om de pensioenen te verhogen. De mate waarin dit kan worden gerealiseerd is afhankelijk van de ontwikkelingen in de rente, het rendement, de looninflatie en de demografie. Er is sprake van een onvoorwaardelijke toeslagtoezegging van 3%.

Concentratierisico

Grote posten zijn aan te duiden als een vorm van concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen, moeten per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur worden gesommeerd. Als grote post wordt aangemerkt elke post die meer dan 2% van het balanstotaal uitmaakt.

Ultimo 2024 zijn in de beleggingsportefeuille de volgende posten met een omvang groter dan 2% van het balanstotaal aanwezig:

Posten met omvang groter dan 2%

	31-12-2024	31-12-2023
Bundesrepublik Deutschland	7,04%	4,21%
Nederlandse staat	10,58%	11,57%

Bundesrepublik Deutschland en Nederlandse Staat zijn Europese staatsobligaties met AAA rating die weinig of geen kredietrisico hebben. Daarnaast beslist het bestuur van SPMS over de gewichten en bandbreedtes per beleggingscategorie en deze worden continu gemonitord. Bij de bepaling van het vereiste eigen vermogen is de gevoeligheid van het eigen vermogen voor concentratierisico (S8) gelijkgesteld aan 0%.

Overige financiële risico's

Operationeel risico

De borging geschiedt onder meer door het analyseren en beoordelen van een actuele ISAE 3402 type II-rapportage ontvangen van met name APG, J.P. Morgan en BlackRock. De analyse en beoordeling houden in dat onder andere gekeken wordt of de scope van de rapportage overeenkomt met de dienstverlening die wordt afgenomen van deze partijen. Als blijkt dat de scope van de rapportage tekort schiet, dan zal met de betreffende partij contact worden opgenomen. Aanvullende vragen of verzoeken tot het leveren van documentatie worden uitgezet.

Systeemrisico

Systeemrisico betreft het risico dat het mondiale financiële systeem (de internationale markten) niet langer naar behoren functioneert, waardoor beleggingen van het fonds niet langer verhandelbaar zijn en zelfs, al dan niet tijdelijk, hun waarde kunnen verliezen. Net als voor andere marktpartijen geldt voor SPMS dat dit risico niet beheersbaar is.

Specifieke financiële instrumenten (derivaten)

Voor de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt tevens gebruikgemaakt van financiële derivaten. Als hoofdregel geldt dat derivaten uitsluitend worden gebruikt voor zover dit passend is binnen het algemene beleggingsbeleid. De portefeuillestructuur en het risicoprofiel, berekend inclusief de economische effecten van derivaten, dienen zich binnen de door het bestuur vastgestelde grenzen (limieten) te bevinden. Het fonds gebruikt derivaten hoofdzakelijk om de hiervoor vermelde vormen van marktrisico zo veel mogelijk af te dekken. Een van de belangrijkste risico's bij derivaten is het kredietrisico. Dit is het risico dat tegenpartijen niet aan hun betalingsverplichtingen kunnen voldoen. Hiervoor geldt dat wordt gewerkt met onderpand.

Er wordt gebruik gemaakt van onder meer de volgende instrumenten:

- Futures: dit zijn standaard beursgenoteerde instrumenten waarmee snel posities kunnen worden gewijzigd. Futures worden gebruikt voor het tactische beleggingsbeleid. Tactisch beleggingsbeleid is slechts zeer beperkt mogelijk binnen de grenzen van het strategische beleggingsbeleid.
- Forwards: forwards lijken veel op futures, maar worden over the counter (OTC, zie begrippenlijst) verhandeld in plaats van op een beurs. SPMS belegt in zogenaamde TBA's (to be announced) om zo te kunnen beleggen in Amerikaanse hypotheek.
- Currency forwards: dit zijn met individuele banken afgesloten contracten, waarbij de verplichting wordt aangegaan tot het verkopen van een valuta en de aankoop van een andere valuta, tegen een vooraf vastgestelde prijs en op een vooraf vastgestelde datum. Door middel van valutatermijncontracten worden valutarisico's afgedekt.
- Swaps: dit zijn met individuele banken afgesloten contracten, waarbij de verplichting wordt aangegaan tot het uitwisselen van geldstromen. SPMS maakt gebruik van interest rate swaps om het renterisico te beperken.
- Met behulp van credit default swaps worden crediteurenrisico's in de obligatieportefeuille tactisch gestuurd en met behulp van total return swaps is een deel van de beleggingen in opkomende markten gerealiseerd.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de derivatenposities ultimo jaar (x € 1.000):

Derivatenposities (*) ultimo jaar (x € 1.000)

	2024		2023	
Type contract	Onderliggende contracten	Marktwaaarde	Onderliggende contracten	Marktwaaarde
Futures/forwards	1.169.459	-	1.423.937	-
Currency forward	5.807.966	-219.995	4.945.888	113.687
TBA's	117.249	117.549	92.474	92.469
Interest rate swaps	10.979.805	-977.620	11.482.293	-1.304.064
Credit default swaps	238.020	-9.729	238.195	-8.170
Options	-	-	-	-
Totaal ¹		-1.089.795		-1.106.078

¹ Betreft de waarde van de derivaten exclusief overlopende activa, passiva en liquide middelen.

Positie zekerheden in miljoenen

	31-12-2024	31-12-2023
Derivatenpositie	-1.090	-1.106
TBA's (voor TBA's hoeft geen collateral te worden aangehouden)	-118	-92
Saldo te ontvangen onderpand / te verstrekken onderpand	-151	271
Saldo zekerheden	-1.359	-927

Dit bedrag (-1.359 miljoen) sluit aan met het saldo van de ontvangen (13 miljoen) en verstrekte zekerheden (1.372 miljoen) zoals vermeld in paragraaf 5.5.9 Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

5.5.9 Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

SPMS huurt haar kantoorruimte aan de Sparrenheuvel in Zeist. Op basis van het tot 31 augustus 2029 doorlopende huurcontract bedraagt de huurverplichting ultimo 2024 circa 975 duizend euro [circa 209 duizend euro per jaar] (2023: 188 duizend euro, locatie Driebergseweg in Zeist).

SPMS heeft aan twaalf functionarissen (2023: negen) auto's ter beschikking gesteld. Deze auto's worden geleased. De verplichting van SPMS op basis van de afgesloten contracten bedraagt ultimo 2024 circa 750 duizend euro (2023: 299 duizend euro).

Onderstaand zijn de looptijden van de leasecontracten opgenomen.

	31-12-2024	31-12-2023
Te betalen:		
Binnen één jaar	26.183	45
Tussen één en vijf jaar	541.567	254
Meer dan vijf jaar	181.841	-
Totaal	749.591	299

SPMS heeft met Yellowtail een licentieovereenkomst gesloten voor het gebruik van software ter ondersteuning van de financieel planners. Op basis van de tot 31 december 2027 doorlopende overeenkomst bedraagt de verplichting ultimo 2024 603 duizend euro [201 duizend euro per jaar] (2023: 804 duizend euro).

Voorwaardelijke verplichtingen

Er lopen tegen het pensioenfonds geen juridische procedures die zouden kunnen leiden tot een verplichting van materiële omvang.

Op grond van regelgeving dient SPMS inzicht te geven in de fiscale positie in de Verenigde Staten op het gebied van vastgoedbeleggingen. Doordat de Amerikaanse vastgoedportefeuille verder in waarde is gestegen en er reguliere fiscale afschrijvingen plaatsvinden, lopen de commerciële en fiscale waarden steeds verder uiteen. De ongerealiseerde vermogenswinsten, dat wil zeggen het verschil tussen de commerciële en fiscale waarden, kunnen in de toekomst in de aangiften van SPMS tot uiting komen.

De schatting van de belastinglatentie kent zowel een passieve positie (schuld) als een actieve positie (vordering). De passieve positie komt voort uit het scenario dat de onderliggende bezittingen direct verkocht worden door de fondsen waarin SPMS investeert. Uitgaande van het beleggingsbeleid van SPMS zullen deze vastgoedbeleggingen in portefeuille blijven en zou betoogd kunnen worden dat de schatting van de belastinglatentie aanzienlijk lager is. De actieve positie zal afhankelijk van de nog te realiseren resultaten in de betreffende beleggingen ook daadwerkelijk te vorderen zijn.

Echter gezien de onzekerheden die met deze schatting samen hangen, de keuzes die het fonds heeft inzake haar exitstrategie en de inherent grote onzekerheid over de waardeontwikkeling van het onroerend goed, voldoet deze post niet aan de opnamecriteria voor de jaarrekening.

Verstrekte zekerheden en garanties

Uit hoofde van derivaten-beleggingstransacties is door SPMS voor een bedrag van 1.378 miljoen euro aan zekerheden gesteld in de vorm van in onderpand gegeven obligaties en cash.

Betreffende de huur van de kantoorruimte aan de Sparrenheuvel is aan verhuurder een waarborgsom voor onbepaalde tijd ter waarde van 52.210 euro verstrekt.

Ontvangen zekerheden

Uit hoofde van derivaten-beleggingstransacties is door SPMS voor een bedrag van 13 miljoen euro aan zekerheden ontvangen in de vorm van in onderpand verkregen obligaties en cash.

Contractuele verplichtingen

SPMS besteedt de administratieve uitvoering uit aan APG DWS en Fondsenbedrijf NV. De totale verplichting voor 2025 bedraagt ongeveer 6,8 miljoen euro (exclusief BTW).

5.6 Toelichting op staat van baten en lasten

5.6.1 Premiebijdragen

Premiebijdragen (x € 1.000)

	2024	2023
Feitelijke premie		
Normpensioen	97.588	100.041
3% onvoorwaardelijke toeslagverlening	123.606	129.379
Risicoregeling	2.695	3.787
Premieovername bij arbeidsongeschiktheid	10.076	9.913
Totaal	233.965	243.120
Zuivere kostendeekkende premie	343.920	300.797
Gedempte kostendeekkende premie	173.544	199.108
Feitelijke premie	233.965	243.120

De verschillen tussen de zuivere kostendeekkende premie, de feitelijke premie en de gedempte premie zijn het gevolg van verschillen in gehanteerde rekenrente. De aan het boekjaar toe te rekenen feitelijke premie is als bate verantwoord.

De samenstelling van de zuivere kostendeekkende premie en de gedempte kostendeekkende premie is als volgt:

Zuivere kostendeekkende- en gedempte kostendeekkende premie (x € 1.000)

	Zuivere kostendeekkende premie	Gedempte kostendeekkende premie
Actuarieel benodigde premie	279.111	135.938
Opslag uitvoeringskosten	1.833	1.833
Opslag premievrijstelling arbeidsongeschiktheid	8.356	8.356
Opslag solvabiliteit	54.620	27.417
Totaal	343.920	173.544

5.6.2 Saldo overdracht van rechten

Waardeoverdrachten (x € 1.000)

	2024	2023
Waardeoverdrachten inkomend	26.667	36.115
Waardeoverdrachten uitgaand	-2.181	-2.231
Saldo	24.486	33.884

5.6.3 Beleggingsresultaten risico pensioenfonds

Beleggingsresultaten 2024 (x € 1.000)

	Directe beleggings- opbrengsten	Indirecte beleggings- opbrengsten	Kosten van vermogensbeheer	Totaal
Vastgoedbeleggingen	32.424	12.454	-2.337	42.541
Aandelen	55.312	582.932	-7.325	630.919
Vastrentende waarden	210.923	175.418	-18.239	368.102
Derivaten	-174.635	-180.098	-636	-355.369
Alternatieve beleggingen (Hedgefonds/Alpha-mandaat)	-	123.815	-8.486	115.329
Overige beleggingen	26.288	118.649	-	144.937
Totaal	150.312	833.170	-37.023	946.459

De indirecte beleggingsopbrengsten en de herwaardering in de tabel van paragraaf 5.5.1 Beleggingen voor risico van het pensioenfonds ad 833.170 vertonen een verschil van 66.303 (namelijk 833.170 ten opzichte van 766.867). Dit wordt veroorzaakt door gerealiseerd resultaat op futures (66.077) en valutakoersverschillen (226).

Beleggingsresultaten 2023 (x € 1.000)

	Directe beleggings- opbrengsten	Indirecte beleggings- opbrengsten	Kosten van vermogensbeheer	Totaal
Vastgoedbeleggingen	35.309	-134.284	-1.918	-100.893
Aandelen	51.889	385.913	-6.313	431.489
Vastrentende waarden	157.675	228.038	-7.255	378.458
Derivaten	-117.304	174.112	-591	56.217
Alternatieve beleggingen (Hedgefonds/Alpha-mandaat)	-	24.734	-6.898	17.836
Overige beleggingen	29.890	85.974	-	115.864
Totaal	157.459	764.487	-22.975	898.971

De indirecte beleggingsopbrengsten en de herwaardering in de tabel van paragraaf 5.5.1 Beleggingen voor risico van het pensioenfonds ad 738.018 vertonen een verschil van 26.468 (namelijk 738.018 ten opzichte van 764.486). Dit wordt veroorzaakt door gerealiseerd resultaat op futures (29.731) en valutakoersverschillen (-3.263).

Kosten vermogensbeheer (x € 1.000)

	2024	2023
Bewaarloon	1.962	1.778
Beheerloon externe managers	17.960	17.370
Kosten fiduciair management	3.011	2.941
Prestatie afhankelijke vergoedingen	7.680	-5.194
Overige kosten vermogensbeheer	1.764	2.030
Advieskosten vermogensbeheer	1.090	977
Aandeel kosten vermogensbeheer, bestuur en bestuursbureau	3.556	3.073
Totaal kosten vermogensbeheer	37.023	22.975

Naast de bovenvermelde kosten van vermogensbeheer worden voor de in de sectoren vastgoedbeleggingen, aandelen en alternatieve beleggingen (hedgefondsen/alpha-mandaat) opgenomen beleggingsfondsen, onderliggende kosten voor vermogensbeheer en custody direct in de waarde van het betreffende fonds verwerkt. De directe kosten ad 37.023 samen met de kosten die in de betreffende fondsen zijn verwerkt is het totaal dat in paragraaf 2.8.2 Kosten vermogensbeheer is toegelicht.

De transactiekosten worden direct ten laste van de beleggingsopbrengsten gebracht en zijn daarom in de jaarrekening niet zichtbaar. De transactiekosten bestaan uit in- en uitstapkosten bij beleggingsfondsen, aan- en verkoopkosten bij directe beleggingen in beleggingstitels en aankoopkosten. De geïdentificeerde transactiekosten over 2024 bedroegen 18,1 miljoen euro (2023: 15,2 miljoen euro).

Kosten van performance fees moeten worden verantwoord alsof het contract per einde boekjaar wordt afgewikkeld. Als het jaar erop blijkt dat er uiteindelijk geen outperformance was, kan (een deel van) de reservering vrijvallen. Wanneer blijkt dat te veel is gereserveerd kan het saldo zelfs negatief worden.

Voor nog te ontvangen facturen, per 31 december 2024, inzake beheerloon externe managers is een bedrag van 6,7 miljoen (2023: 3,4 miljoen) opgenomen. Voor nog te betalen performance fee is een schatting van 5,9 miljoen (2023: 2,3 miljoen) opgenomen.

5.6.4 Pensioenuitkeringen en afkoop

Pensioenuitkeringen en afkoop (x € 1.000)

	2024	2023
Ouderdomspensioen	205.929	196.829
Nabestaandenpensioen (partnerpensioen)	63.154	59.345
Wezenpensioen	394	459
Afkoop	-	-
Totaal	269.477	256.633

5.6.5 Mutaties in voorziening pensioenverplichtingen

Mutaties in voorziening pensioenverplichtingen (x € 1.000)

	2024	2023
Pensioenopbouw	287.468	250.241
Indexering en overige toeslagen	226.671	189.880
Rentetoevoeging voorziening pensioenverplichtingen	283.707	245.028
Onttrekking voor pensioenuitkeringen	-269.359	-256.537
Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten	-7.988	-6.953
Wijziging marktrente	186.115	228.386
Wijziging actuariële grondslagen	-10.377	25.060
Mutatie waardeoverdrachten	43.442	44.754
Overige mutaties	-7.802	-11.226
Totaal	731.877	708.633

Toelichting overige mutaties (x € 1.000)

	2024	2023
Sterfte	2.892	1.660
Arbeidsongeschiktheid	-3.319	-3.839
Pensioenkeuzes	-7.375	-9.047
Totaal	-7.802	-11.226

5.6.6 Pensioenuitvoeringskosten

Pensioenuitvoeringskosten (x € 1.000)

	2024	2023
Kosten bestuur	863	761
Kosten BPMS	332	325
Kosten bestuursbureau		
• Salarissen	2.732	2.813
• Sociale lasten	289	239
• Pensioenlasten	513	433
• Overige personeelskosten	833	598
• Huisvestings- en automatiseringskosten	1.259	986
Totale kosten bestuursbureau	5.626	5.069
Controlekosten	374	241
Toezichtkosten	740	834
Advieskosten	401	414
Overige kosten (m.n. communicatiekosten deelnemers)	-287	245
Totaal kosten bestuur en bestuursbureau	8.049	7.889
Waarvan kosten vermogensbeheer	-3.557	-3.073
Totaal pensioenuitvoeringskosten bestuur en bestuursbureau	4.492	4.816
Kosten uitvoeringsorganisatie	5.178	4.887
Projectkosten	2.356	1.299
Totaal	12.026	11.002

Onder de post controle- en toezichtskosten zijn de kosten van toezicht van DNB van 593 duizend euro (2023: 650 duizend euro) opgenomen. Het personeel van het bestuursbureau neemt deel aan de pensioenregeling van PFZW. Als werkgever heeft SPMS aan het fonds geen verplichting tot het doen van aanvullende bijdragen in het geval van tekorten, anders dan het voldoen van de jaarlijkse premiebijdragen. Uit dien hoofde kan worden volstaan met het verantwoorden van de premie als last.

De post “Kosten bestuur” bevat zowel de vaste vergoedingen van (aspirant) bestuursleden van 389 duizend euro (2023: 306 duizend euro) als vacatievergoedingen van 362 duizend euro (2023: 312 duizend euro) en reiskostenvergoedingen van 11 duizend euro (2023: 11 duizend euro). Daarnaast zijn ook overige (reis)kosten van bestuursleden van 16 duizend euro (2023: 9 duizend euro) en de vacatievergoedingen van de externe leden van verschillende commissies van 85 duizend euro (2023: 123 duizend euro) in deze post begrepen.

In het boekjaar zijn de volgende honoraria van externe accountantskantoren ten laste gebracht van het pensioenfonds:

Kosten accountants (x € 1.000)

	2024	2023
Onderzoek van de jaarekening en verslagstaten	199	169
Overige controleopdrachten	-	-
Fiscale adviesdiensten	-	-
Andere niet-controlediensten	27	-
Totaal Ernst & Young Accountants B.V.	226	169

5.6.7 Overige lasten

Overige lasten (x € 1.000)

	2024	2023
Diverse lasten	49	-
Totaal	49	-

De overige lasten bestaan voornamelijk uit belasting-valutaverschillen en diverse lasten.

Aantal personeelsleden en bezoldiging

Bij het fonds zijn ultimo 2024 22 (2023: 20) werknemers in dienst op het bestuursbureau. Omgerekend naar fulltime equivalenten bedraagt het aantal medewerkers 20,0 FTE (2023: 18,1 FTE). 1 FTE = 36 uur. Er zijn geen medewerkers werkzaam in het buitenland.

De bezoldiging voor de bestuurders samen bedraagt 751 duizend euro (2023: 618 duizend euro).

Verbonden partijen

Transacties met bestuurders

Inzake de beloning van bestuurders wordt verwezen naar de toelichting bij 'aantal personeelsleden'. Er zijn geen leningen verstrekt aan bestuurders, noch is er sprake van vorderingen op (voormalige) bestuurders. Evenmin zijn leningen verstrekt of is sprake van vorderingen op (voormalige) personeelsleden.

Belastingen

De activiteiten van het fonds zijn vrijgesteld van belastingheffing in het kader van de vennootschapsbelasting.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich na balansdatum geen gebeurtenissen voorgedaan die hier vermeld dienen te worden.

Ondertekening

Zeist, 17 juni 2025

Stichting Pensioenfonds Medisch Specialisten

Het bestuur,

drs. S.J. Huisman

dr. A.Y. Goedkoop MBA

drs. K. Fasbender

dr. M. Gamala

dr. P.M.N.Y.H. Go

drs. I.O. Lede Msc MBA

dr. ir. M.J. Stoutjesdijk MBA

dr. R. Wagenmakers MBA

6. Overige gegevens

6.1 Statutaire regeling over bestemming saldo van baten en lasten

Ten aanzien van de bestemming van het saldo van baten en lasten is geen bepaling opgenomen in de statuten van het fonds. De bestemming is nader uitgewerkt in de ABTN. De onderverdeling van de resultaatbestemming is als volgt:

	2024	2023
Toevoeging aan overige reserves	191.482	200.349

6.2 Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Pensioenfonds Medisch Specialisten te Zeist is aan Mercer (Nederland) B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Wet verplichte beroepspensioenregeling over het boekjaar 2024.

Onafhankelijkheid

Als waarmerkend actuaire ben ik onafhankelijk van Stichting Pensioenfonds Medisch Specialisten, zoals vereist conform artikel 143 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds, anders dan de werkzaamheden uit hoofde van de actuariële functie.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

Afstemming accountant

Op basis van de door mij en de accountant gehanteerde Handreiking heeft afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden en de verwachtingen bij de controle van het boekjaar. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie als geheel heb ik de materialiteit bepaald op € 17,8 miljoen. Met de accountant ben ik overeengekomen om geconstateerde afwijkingen boven € 5,75 miljoen te rapporteren. Deze afspraken zijn vastgelegd en de uitkomsten van mijn bevindingen zijn met de accountant besproken.

Ik heb voorts gebruikgemaakt van de door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeel van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 142 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 121 tot en met 135 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling. Op grond van overgangsrecht gelden genoemde artikelen, zoals deze tot de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen luiden. De door het pensioenfonds verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer onderzocht of:

- toereikende technische voorzieningen zijn vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen;
- het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen conform de wettelijke bepalingen zijn vastgesteld;
- de kostendekkende premie voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten;
- het beleggingsbeleid in overeenstemming is met de prudentpersonregel.

Voorts heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds. Daarbij heb ik mij gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen en is mede het financieel beleid van het pensioenfonds in aanmerking genomen.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken, en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

Overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten zijn toereikende technische voorzieningen vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen.

Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum hoger dan het wettelijk vereist eigen vermogen.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 121 tot en met 135 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling. Hierbij merk ik op dat op grond van overgangsrecht de artikelen 121 tot en met 135 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling gelden, zoals deze tot de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen luiden.

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds op balansdatum is hoger dan de dekkingsgraad bij het vereist eigen vermogen.

Mijn oordeel over de vermogenspositie van Stichting Pensioenfonds Medisch Specialisten is gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen. De vermogenspositie is naar mijn mening goed. Daarbij is in aanmerking genomen dat de mogelijkheden tot het realiseren van de beoogde toeslagen toereikend zijn.

Amstelveen, 17 juni 2025

ir. M.W. Heemskerk AAG

verbonden aan Mercer (Nederland) B.V.

6.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur en de Raad van Toezicht van Stichting Pensioenfonds Medisch Specialisten

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening voor het boekjaar geëindigd op 31 december 2024 van Stichting Pensioenfonds Medisch Specialisten te Zeist gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Pensioenfonds Medisch Specialisten per 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2024;
- de staat van baten en lasten over 2024;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie *Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening*.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Pensioenfonds Medisch Specialisten (hierna ook wel SPMS) zoals vereist in de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang, de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Ons inzicht in het pensioenfonds

Stichting Pensioenfonds Medisch Specialisten voert als beroepspensioenfonds de pensioenregeling uit voor alle vrijgevestigde medisch specialisten. Het vermogensbeheer en het pensioenbeheer zijn uitbesteed aan gespecialiseerde dienstverleners. Wij hebben bijzondere aandacht in onze controle besteed aan deze onderwerpen op basis van de activiteiten van het pensioenfonds en onze risicoanalyse.

Wij hebben de materialiteit bepaald en de risico's geïdentificeerd en ingeschat dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, om in reactie op deze risico's de controlewerkzaamheden te bepalen ter verkrijging van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Materialiteit	€124 miljoen (2023: €115 miljoen)
Toegepaste benchmark	1 % van het pensioenvermogen per 31 december 2024, zijnde het totaal van de technische voorzieningen en het stichtingskapitaal en reserves.
Nadere toelichting	Wij hebben voor deze grondslag gekozen omdat dit het vermogen betreft dat de basis vormt voor de berekening van de (beleids)dekkingsgraad. Voor het bepalen van het percentage hebben wij gelet op de financiële positie van het pensioenfonds en de mate waarin de beleidsdekkingsgraad zich rondom een kritieke grens bevindt. Gelet op het reserveoverschot hebben wij de materialiteit gesteld op 1,0% van het pensioenvermogen. De wijze waarop wij de materialiteit hebben bepaald, is niet gewijzigd ten opzichte van voorgaand boekjaar.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met de Raad van Toezicht en het bestuur overeengekomen dat wij aan de Raad van Toezicht en het bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 6 miljoen rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Opdrachtteam en gebruikmaken van het werk van specialisten

Wij hebben zorggedragen dat het opdrachtteam over de juiste kennis en vaardigheden beschikt die nodig zijn voor de controle van een beroepspensioenfonds. Wij hebben eigen deskundigen ingeschakeld voor de controle van de waardering van de derivaten en de voorziening pensioenverplichtingen.

Onze focus op fraude en het niet-naleven van wet- en regelgeving

Onze verantwoordelijkheid

Hoewel wij niet verantwoordelijk zijn voor het voorkomen van fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving en van ons niet verwacht kan worden dat wij het niet-naleven van alle wet- en regelgeving ontdekken, is het onze verantwoordelijkheid om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

Onze controleaanpak met betrekking tot frauderisico's

Wij hebben de risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in het pensioenfonds en diens omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de Raad van Toezicht het toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij verwijzen naar paragraaf 2.6 Risicomanagement van het jaarverslag, waarin het bestuur zijn (fraude)risicoanalyse heeft opgenomen.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd alsook bijvoorbeeld de gedragscode, klokkenluidersregeling en de incidentenregistratie. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico's, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Wij houden rekening met het risico dat het bestuur interne beheersmaatregelen kan doorbreken, aangezien dit risico in alle organisaties aanwezig is. Vanwege dit risico hebben wij onder meer schattingen beoordeeld op tendenties die mogelijk een risico vormen op een afwijking van materieel belang, met name gericht op belangrijke gebieden die oordeelsvorming vereisen en significante schattingsposten, zoals toegelicht in paragraaf 5.4.2 Grondslagen voor waardering in de jaarrekening, waaronder de subjectieve elementen in de waardering van de technische voorzieningen. Wij verwijzen in dit kader verder naar het kernpunt 'Waardering van en toelichting ten aanzien van de technische voorzieningen'.

Wij hebben geen frauderisico geïdentificeerd ten aanzien van de opbrengstenverantwoording.

Wij hebben kennisgenomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij leden van het bestuur, sleutelfunctionarissen (waaronder sleutelfunctiehouders, de compliance officer, medewerkers van het bestuursbureau en de uitvoeringsorganisaties) en de Raad van Toezicht.

Uit onze evaluatie van het risico op mogelijke doorbreking van interne beheersmaatregelen of andere ongeoorloofde vormen van beïnvloeding van het proces van financiële verslaggeving, ontvangen inlichtingen en andere beschikbare informatie volgen geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude met een mogelijk materieel belang voor het beeld van de jaarrekening.

Onze controleaanpak met betrekking tot het risico van niet voldoen aan wet- en regelgeving

Wij hebben passende controlewerkzaamheden verricht inzake de naleving van de bepalingen van de relevante wet- en regelgeving die van directe invloed zijn op de verantwoorde bedragen en toelichtingen in de jaarrekening. Daarnaast hebben wij de omstandigheden ingeschat met betrekking tot het risico van niet-naleven van wet- en regelgeving waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze van materiële invloed kunnen zijn op de jaarrekening. In lijn met NBA-handreiking 1144 Specifieke verplichtingen vanuit de toezichtwet- en regelgeving voor de interne auditor en de externe accountant bij pensioenfondsen, is onze inschatting gebaseerd op onze ervaring in de sector, afstemming met het bestuur, het kennis nemen van de systematische integriteitsrisicoanalyse (SIRA), het lezen van notulen, het kennisnemen van rapporten van de compliance afdeling en het uitvoeren van gegevensgerichte werkzaamheden gericht op transactiestromen, jaarrekeningposten en toelichtingen.

We hebben verder kennisgenomen van correspondentie met toezichthouders en zijn alert gebleven op indicaties voor een (mogelijke) niet-naleving gedurende de controle. Ten slotte hebben we schriftelijk de bevestiging ontvangen dat alle bekende gebeurtenissen van niet-naleving van wet- en regelgeving met ons zijn gedeeld.

Onze controleaanpak met betrekking tot de continuïteitsveronderstelling

Zoals toegelicht in het onderdeel “Continuïteit” in paragraaf 5.4.2 Grondslagen voor waardering van de jaarrekening, is de jaarrekening opgemaakt op basis van de continuïteitsveronderstelling. Bij het opmaken van de jaarrekening heeft het bestuur een specifieke beoordeling gemaakt van de mogelijkheid van het pensioenfonds om zijn continuïteit te handhaven en de activiteiten voort te zetten voor de voorzienbare toekomst.

Wij hebben de specifieke beoordeling met het bestuur besproken en professioneel-kritisch geëvalueerd. Wij hebben overwogen of de specifieke beoordeling van het bestuur op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, alle relevante gebeurtenissen en omstandigheden bevat waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of het pensioenfonds zijn activiteiten in continuïteit kan voortzetten en in hoeverre het pensioenfonds voldoet aan de vereisten rondom solvabiliteit en liquiditeit. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen.

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen materiële onzekerheden ten aanzien van de continuïteit geïdentificeerd. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een pensioenfonds zijn continuïteit niet langer kan handhaven.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met de Raad van Toezicht en het bestuur gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

In vergelijking met voorgaand jaar, hebben wij geen relevante wijzigingen aangebracht in de kernpunten van onze controle.

Ontwikkeling en toelichting van de (beleids)dekkingsgraad

Risico	De solvabiliteit van een pensioenfonds wordt gemeten aan de hand van de dekkingsgraad. De dekkingsgraad brengt de verhouding tussen de (netto) activa en pensioenverplichtingen tot uitdrukking en is daarmee een graadmeter voor de financiële positie van een pensioenfonds. De beleidsdekkingsgraad is de gemiddelde dekkingsgraad van de twaalf maanden voorafgaand aan het moment van vaststelling. Het pensioenfonds is wettelijk verplicht om de beleidsdekkingsgraad te hanteren als basis voor bepaalde beleidsbeslissingen, bijvoorbeeld inzake indexatie en kortingen. Daarnaast is de beleidsdekkingsgraad onder meer van belang om te bepalen of het pensioenfonds voldoende buffers heeft. De dekkingsgraad en de beleidsdekkingsgraad zijn toegelicht in toelichting Solvabiliteitsrisico in paragraaf 5.5.8 Risicobeheer en derivaten van de jaarrekening. Het in het kader van onze jaarrekeningcontrole in aanmerking genomen risico is dat de (beleids)dekkingsgraad niet juist wordt vastgesteld
Onze controleaanpak	Door controle van de balans onderzoeken wij de samenstellende delen van de dekkingsgraad. De balans en daarmee de dekkingsgraad per 31 december 2024 hebben wij mede met gebruikmaking van de werkzaamheden van de certificerend actuaris gecontroleerd. Wij hebben de ontwikkelingen in de financiële positie van het pensioenfonds beoordeeld op basis van het actuariële rapport van de certificerend actuaris en onze controle van de jaarcijfers. Vanwege de gevoeligheid van schattingselementen hebben wij specifiek aandacht besteed aan de waardering van de (illiquide) beleggingen en de waardering van de technische voorzieningen. De werkzaamheden die wij in dit kader hebben uitgevoerd zijn in de kernpunten hierna beschreven. Wij controleren geen andere maandelijkse dekkingsgraden dan de dekkingsgraad ultimo boekjaar. Ten aanzien van andere maandelijkse dekkingsgraden hebben wij de navolgende toetsingswerkzaamheden verricht, die minder zekerheid geven dan een controle van twaalf maands-dekkingsgraden: - Wij hebben de opzet van het totstandkomingsproces van de berekening van de maandelijkse dekkingsgraad onderzocht alsmede de juiste maandtoerekening van zogenaamde key items vastgesteld. Dit jaar betroffen key items de aanpassing van de Prognosetafel AG2024, de gewijzigde inschatting van de fondsspecifieke ervaringssterfte op de voorziening pensioenverplichtingen en de toeslagverlening. - Daarnaast heeft de certificerend actuaris een plausibiliteitstoets uitgevoerd op de ontwikkeling van de voorziening pensioenverplichtingen zoals gehanteerd in de bepaling van de dekkingsgraad gedurende het jaar in relatie tot de ontwikkelingen in de belangrijkste factoren, zoals de rentecurve. Wij hebben kennisgenomen van de uitkomst van deze werkzaamheden van de certificerend actuaris. Tevens hebben wij de toelichtingen met betrekking tot de (beleids)dekkingsgraad geëvalueerd
Belangrijke observaties	Wij hebben geen materiële afwijkingen geconstateerd in de vaststelling van de dekkingsgraad en de beleidsdekkingsgraad per 31 december 2024 en de gerelateerde toelichting in de jaarrekening.

Waardering en toelichting van beleggingen zonder genoteerde marktprijzen

Risico

De beleggingen zijn een significante post op de balans van het pensioenfonds. Alle beleggingen dienen krachtens de Pensioenwet te worden gewaardeerd op marktwaarde. De gerealiseerde en ongerealiseerde waardeontwikkeling van beleggingen dienen in de staat van baten en lasten te worden verwerkt als indirecte beleggingsopbrengsten. Voor een groot deel van de beleggingen is deze marktwaarde te verifiëren aan transacties die tot stand zijn gekomen op de financiële markten (marktprijzen). Er zijn ook beleggingen die worden gewaardeerd op basis van onafhankelijke taxaties, netto contante waardeberekeningen of een andere geschikte methode, waaronder de intrinsieke waarde per participatie voor posities in niet-(beurs)genoteerde fondsen.

De waarderingsonzekerheid neemt inherent toe bij (onafhankelijke) taxaties en netto contante waardeberekeningen en hangt samen met de beschikbaarheid en toepasbaarheid van marktgegevens. Bij het pensioenfonds betreffen dit de posities in derivaten en niet-(beurs)genoteerde fondsen. De posities in niet-(beurs)genoteerde fondsen, met name infra debt funds, hedgefunds/alpha-mandaat en indirect vastgoed, kennen inherent relatief veel waarderingsonzekerheid doordat de waarde wordt ontleend aan de meest recente rapportages van de fondsmanagers gecorrigeerd voor kasstromen tot aan balansdatum.

Het pensioenfonds heeft de waarderingsgrondslagen voor de beleggingen beschreven in paragraaf 5.4.2 en een nadere toelichting opgenomen in toelichting 5.5.1 Beleggingen voor risico van het pensioenfonds. Uit deze toelichting blijkt dat per 31 december 2024 € 705 miljoen negatief (gesaldeerd) is belegd in derivaten, € 478 miljoen in infra debt funds, € 964 miljoen in hedgefunds/alpha-mandaat en € 808 miljoen in indirect vastgoed.

Het in het kader van onze jaarrekeningcontrole in aanmerking genomen risico is dat de beleggingen zonder genoteerde marktprijzen niet juist gewaardeerd zijn en dat de toelichting niet voldoet aan relevante verslaggevingsvereisten.

Onze controleaanpak

Wij hebben de gehanteerde waarderingsgrondslagen geëvalueerd en controlewerkzaamheden, waaronder het evalueren van de juiste werking van de interne beheersmaatregelen, uitgevoerd op de waardering van de beleggingen per 31 december 2024.

- Voor de posities in niet-(beurs)genoteerde fondsen hebben wij de waardering gecontroleerd op basis van de gecontroleerde jaarrekeningen van de betreffende fondsen met daarin opgenomen de gecontroleerde waarde per aandeel of participatie per 31 december 2024. Verder hebben wij vastgesteld of de gekozen waarderingsgrondslagen en de belangrijkste uitgangspunten daarbij aansluiten op de grondslagen van het pensioenfonds. Voor zover wij geen zekerheid kunnen verkrijgen uit een jaarrekening per 31 december 2024, omdat deze niet tijdig beschikbaar is of omdat het boekjaar van de betreffende fondsen niet gelijk is aan het boekjaar van het pensioenfonds, hebben wij aanvullende werkzaamheden uitgevoerd. Deze werkzaamheden bestonden uit het onderzoeken van eerdere jaarrekeningen (back-testing) en het vaststellen van de aansluiting met de meeste recente (niet gecontroleerde) rapportages van de fondsmanagers, waar van toepassing gecorrigeerd voor kasstromen tot aan balansdatum. Als onderdeel van de genoemde werkzaamheden hebben wij de impact van nieuwe informatie tot de datum van onze controleverklaring gemonitord en vastgesteld dat significante ontwikkelingen op adequate wijze zijn verwerkt.
- Voor de waardering van de derivaten hebben wij een controle uitgevoerd op het gehanteerde waarderingsmodel en op de gehanteerde input waaronder de uit de markt afgeleide gegevens zoals valuta(termijn)koersen, rentevolatiliteit en rentecurves. Bij de uitvoering van deze werkzaamheden hebben wij eigen waarderingspecialisten betrokken.

	Tevens hebben wij de toelichtingen met betrekking tot de beleggingen geëvalueerd.
Belangrijke observaties	Wij hebben geen materiële afwijkingen geconstateerd ten aanzien van de waardering van de beleggingen zonder genoteerde marktprijzen per 31 december 2024, de indirecte beleggingsopbrengsten en de gerelateerde toelichting in de jaarrekening.

Waardering van en toelichting ten aanzien van de technische voorzieningen

Risico	De technische voorzieningen waaronder de voorziening pensioenverplichtingen betreffen een significante post in de balans van het pensioenfonds. De technische voorzieningen dienen krachtens de Pensioenwet te worden gewaardeerd op marktwaaarde. De waardering is gevoelig voor de gehanteerde (actuariële) veronderstellingen en schattingselementen. Hier ligt een aantal belangrijke conventies aan ten grondslag namelijk dat voor de waardering uitgegaan wordt van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur alsmede de meest recente informatie (tafels) omtrent de levensverwachting, zoals gepubliceerd door het Koninklijk Actuarieel Genootschap (AG). In aanvulling op de tafels wordt gecorrigeerd voor de ingeschatte ervaringssterfte bij het pensioenfonds, zijnde de fondsspecifieke ervaringssterfte. Deze veronderstellingen hebben tezamen met de hoogte van de kostenopslag, waaraan eveneens schattingen ten grondslag liggen, bijzondere aandacht gehad in onze controle. Wij hebben aan de subjectieve elementen ervaringssterfte en kostenopslag van de bepaling van de technische voorziening een frauderisico gekoppeld en de waardering en de toelichting daarop als kernpunt van onze controle aangemerkt. Het pensioenfonds heeft de waarderingsgrondslagen voor de voorziening pensioenverplichtingen beschreven in paragraaf 5.4.2 Grondslagen voor waardering en een nadere toelichting opgenomen in paragraaf 5.5.6 Technische voorzieningen. Uit deze toelichting blijkt dat (schattings)wijzigingen hebben plaatsgevonden door toepassing van de Prognosetafel AG2024 en de aanpassing van de fondsspecifieke ervaringssterfte. Volgens deze toelichting is de voorziening pensioenverplichtingen hierdoor per saldo € 10 miljoen lager uitgekomen. Het in het kader van onze jaarrekeningcontrole in aanmerking genomen risico is dat de technische voorzieningen niet toereikend gewaardeerd en toegelicht zijn.
Onze controleaanpak	Bij de controle van de technische voorzieningen hebben wij gebruikgemaakt van de werkzaamheden van een andere accountant. Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel, hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de technische voorzieningen en deze vastgelegd in instructies. Daarnaast hebben wij een kwaliteitsreview uitgevoerd met betrekking tot de uitgevoerde werkzaamheden en de uitkomsten daarvan. Door deze werkzaamheden, gecombineerd met de hierna beschreven werkzaamheden, hebben wij voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de technische voorzieningen verkregen om een oordeel te geven over de jaarrekening. Bij de controle van de technische voorzieningen hebben wij tevens gebruikgemaakt van de werkzaamheden van de certificerend actuaris van het pensioenfonds. De certificerend actuaris onderzoekt onder meer de toereikendheid van de technische voorzieningen en de naleving van een aantal specifieke wettelijke bepalingen. De certificerend actuaris heeft daarbij gebruikgemaakt van de door ons in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens, waaronder de pensioenaanspraken van

	deelnemers. Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel over de jaarrekening als geheel hebben wij met de certificerend actuaris onze planning, werkzaamheden, verwachtingen en uitkomsten afgestemd voor de controle van boekjaar 2024. Hierbij hebben wij specifiek aandacht gevraagd voor de toets van de ervaringssterfte op basis van de toegepaste prognosetafels en de effecten van de wijzigingen hierin, de toereikendheid van de kostenopslag alsmede de toepassing van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur. Wij hebben de gehanteerde waarderingsgrondslagen geëvalueerd en controlewerkzaamheden uitgevoerd op de waardering van de voorziening pensioenverplichtingen per 31 december 2024: • Daartoe hebben wij ons een beeld gevormd van de redelijkheid van de aannames en schattingen van het bestuur met betrekking tot de gekozen actuariële grondslagen, alsmede de uitkomsten van het actuariële grondslagenonderzoek en de gehanteerde waarderingsgrondslagen besproken met de certificerend actuaris. • Hierbij hebben wij met inachtneming van het oordeel van de certificerend actuaris en met gebruikmaking van onze eigen actuariële specialist gelet op de besluitvorming van het bestuur, de recentheid van beschikbaar grondslagenonderzoek, de toetsing op de onderbouwing van de daarin opgenomen veronderstellingen, de uitkomsten van beschikbare tussentijdse evaluaties, de uitkomsten van de actuariële analyse over meerdere jaren en de aanwezigheid van een consistente gedragslijn. Tevens hebben wij de toelichtingen ten aanzien van de technische voorzieningen geëvalueerd.
Belangrijke observaties	Wij hebben geen materiële afwijkingen geconstateerd ten aanzien van de waardering per 31 december 2024 of de toelichting van de technische voorzieningen.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Benoeming

Wij zijn door het bestuur en de Raad van Toezicht op 21 juni 2022 benoemd als accountant van Stichting Pensioenfonds Medisch Specialisten vanaf de controle van het boekjaar 2022 en zijn sinds dat boekjaar tot nu toe de externe accountant.

Geen verboden diensten

Wij hebben geen verboden diensten geleverd als bedoeld in artikel 5, lid 1 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang.

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de Raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of het pensioenfonds in staat is om zijn werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om het pensioenfonds te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het pensioenfonds zijn activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het besluit van het bestuur tot vaststelling van de jaarrekening is onderworpen aan de goedkeuring van de Raad van Toezicht.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. De sectie 'Informatie ter ondersteuning van ons oordeel' hierboven, bevat een informatieve samenvatting van onze verantwoordelijkheden en de uitgevoerde werkzaamheden als basis voor ons oordeel.

Onze controle bestond verder onder andere uit:

- het in reactie op de ingeschatte risico's uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van het pensioenfonds;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Communicatie

Wij communiceren met de Raad van Toezicht en het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

In dit kader geven wij ook een verklaring aan de auditcommissie op grond van artikel 11 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang. De in die aanvullende verklaring verstrekte informatie is consistent met ons oordeel in deze controleverklaring.

Wij bevestigen aan de Raad van Toezicht en het bestuur dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de Raad van Toezicht en het bestuur over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met de Raad van Toezicht en het bestuur hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Amsterdam, 17 juni 2025

EY Accountants B.V.

w.g. J.G. Kolsters RA ACA

Bijlagen

I - Nevenfuncties in 2024

Bestuur

Nevenfuncties Bestuur 2024

drs. S.J. Huisman (Bas), 22-03-1973

Voorzitter (vanaf 07-10-2024)

Vice-voorzitter (tot 07-10-2024)

Voorzitter Audit & Risk Committee (tot 07-10-2024)

Nevenfuncties

- Internist - nefroloog
- Bestuurslid Nederlandse Internisten Vereniging (NIV), inclusief voorzitter beroepsbelangen

dr. A.Y. Goedkoop MBA (Amber), 22-08-1973

Voorzitter (tot 07-10-2024)

Vice-voorzitter (vanaf 07-10-2024)

Voorzitter Audit & Risk Committee (vanaf 07-10-2024)

Nevenfuncties

- Dermatoloog
- COO St. Antonius Ziekenhuis
- Digitale consulten
- Lid beroepsgenoot Centraal Tuchtcollege

drs. K. Fasbender (Karel), 31-03-1988

Bestuurslid

Nevenfuncties

- Pijnspecialist Ikazia Ziekenhuis (inclusief Aanspreekpunt chronische pijn en pijn in de palliatieve fase)
- Anesthesioloog Ikazia Ziekenhuis (inclusief Aanspreekpunt kinderanesthesiologie en Gemandateerde ALV van het MSB)
- Anesthesioloog Equipe Zorgbedrijven
- Deelnemer Beroeps Belangen Commissie (BBC) van de Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA)

dr. M. Gamala (Mihaela), 03-09-1975

Bestuurslid

Lid Bestuurscommissie Pensioenen

Nevenfuncties

- Reumatoloog
- Lid dagelijks bestuur organisatorische eenheid reumatologie en financieel vertegenwoordiger reumatologie in het ziekenhuis en in het Medisch Specialistisch Bedrijf van Noordwest Ziekenhuisgroep
- Lid Financiële commissie Medisch Specialistisch Bedrijf van Noordwest Ziekenhuisgroep
- Vicevoorzitter bestuur Nederlandse Vereniging voor Reumatologie
- Voorzitter Beroepsbelangencommissie Nederlandse Vereniging voor Reumatologie
- Lid commissie verdeelmodel en normtijden en lid Raad Beroepsbelangen Federatie Medisch Specialisten
- Deelnemer Wetenschappelijke Adviesraad Reuma Nederland

Nevenfuncties Bestuur 2024

dr. P.M.N.Y.H. Go (Peter), 22-01-1956

Bestuurslid

Lid Bestuurscommissie Pensioenen

Nevenfuncties

· Kwartiermaker vaatchirurgie voor Nederlands Zorginstituut

drs. I.O. Lede Msc MBA (Ivar), 17-07-1978

Bestuurslid

Lid Audit & Risk Committee (vanaf 05-11-2024)

Nevenfuncties

· Arts-microbioloog Tergooi MC (inclusief lid kernteam kwaliteit)

dr. ir. M.J. Stoutjesdijk MBA (Mark), 25-10-1969

Bestuurslid

Lid Investment Committee

Nevenfuncties

· Radioloog Ikazia

· Voorzitter vakgroep

dr. C.G. Vermeij (Kees), 06-06-1962

Bestuurslid

Lid Audit & Risk Committee

Nevenfuncties

· Internist-nefroloog Deventer Ziekenhuis

drs. M.H.B. Vonk (Marcel), 20-08-1958

Bestuurslid (tot 22-12-2024)

Voorzitter Bestuurscommissie Pensioenen (tot 22-12-2024)

Nevenfuncties

· Psychiater 23 uur/week voor Reinier van Arkel, een GGZ-instelling in Den Bosch

· Psychiater gemiddeld 10 uur/maand voor de Pompestichting, een TBS-instelling te Nijmegen

dr. R. Wagenmakers MBA (Robert), 23-08-1968

Bestuurslid

Voorzitter Investment Committee

Nevenfuncties

· Orthopedisch Chirurg

· CEO Amphia Ziekenhuis

Nevenfuncties Bestuur 2024

mr. J.P. van Dijken (Jacques), 25-02-1962

Directeur

Nevenfuncties

- Oprichter en directeur bij Van Dijken Beheer
- Vice-voorzitter Raad van Toezicht bij Vrienden van het UMC Utrecht
- Bestuurder bij Pensioenfederatie
- Bestuurder bij Pensions Europe
- Voorzitter Stuurgroep Europa

Raad van Toezicht

Nevenfuncties Raad van Toezicht 2024

prof. mr. R.H. Maatman (René), 25-11-1960

Voorzitter (tot 30-09-2024)

Nevenfuncties

- Advocaat / partner Keijser Van der Velden Nijmegen
- Hoogleraar vermogensbeheer en pensioenvraagstukken, Radboud Universiteit Nijmegen
- Lid van de Stichtingsraad van Netspar, Netspar

dr. J.M.G. Frijns (Jean), 14-08-1947

Waarnemend voorzitter (vanaf 01-10-2024)

Lid (tot 01-10-2024)

Nevenfuncties

- Bestuurslid en penningmeester van de Vereniging Academisch Genootschap te Eindhoven. Het Academisch genootschap is een sociëteit; de functie is onbezoldigd en kost ca 1 dag per week (tot 31 mei 2024)

prof. mr. drs. M. Heemskerk, 22-07-1976

Lid (vanaf 01-02-2025)

Nevenfuncties

- Advocaat-partner held advocaten
- Hoogleraar pensioenrecht Radboud Universiteit Nijmegen
- Eigenaar De Pensioenexpert
- Commissie pensioen en governance Pensioenfonds Nederlandse Bisdommen

drs. A.P. Mijer-Nienhuis AAG RBA (Annemarie), 08-05-1970

Lid

Nevenfuncties

- Lid Raad van Bestuur Athora Netherlands, CRO
- Voorzitter Raad van Commissarissen Klaverblad verzekeringen
- Lid Raad van Advies Financial Assets Executive Search

II- Begrippenlijst

Aandeel

Eigendomsbewijs van een onderneming dat recht geeft op winstuitkering (dividend). Een aandeel kan zowel beursgenoteerd als niet-beursgenoteerd zijn.

Aanpassingscoëfficiënt

De aanpassingscoëfficiënt drukt de mate van loonontwikkeling uit. De loonindex die toegepast wordt bij ambtenaren gebruikt SPMS voor de verhoging van de pensioenen. Vanaf 1973 is de aanpassingscoëfficiënt gestegen van 1 tot 3,3552 op 1 januari 2023. Dit betekent dat een door een deelnemer in 1973 ingekocht nominaal pensioenbedrag van 228,71 euro gegroeid is tot 736,99 euro in 2023.

Actuaris

De actuaris verricht risicoanalyses en bepaalt welk bedrag voor toekomstige verplichtingen moet worden gereserveerd. Verder houdt de actuaris zich bezig met het samenstellen van modellen. Het gaat ten eerste om modellen om verplichtingen en beleggingen van het pensioenfonds optimaal op elkaar af te stemmen. Ten tweede maakt de actuaris modellen om de samenstelling van het beleggingspakket te optimaliseren.

Actuariële waarde

De contante waarde van een reeks toekomstige uitkeringen of bijdragen berekend op basis van actuariële grondslagen. Het gaat bij die grondslagen bijvoorbeeld om de rekenrente of de marktrente, de kansstelsels (sterftekansen, arbeidsongeschiktheids- en revalidatiekansen, frequenties van gehuwd zijn, etc.) en de kostenopslagen (bijvoorbeeld voor administratiekosten en/of uitbetalingskosten). Zie ook Contante waarde.

AFM

De Autoriteit Financiële Markten (toezichthouder).

ALM (Asset Liability Management)

Het gaat bij ALM om het afstemmen van de beleggingsmix op verplichtingen. Een ALM-studie is een integrale analyse van pensioen-, toeslag-, financierings- en beleggingsbeleid. Hierbij houdt de onderzoeker rekening met de risico's voor alle belanghebbenden. Dat doet hij zowel voor de korte als de lange termijn en in aansluiting op de verplichtingenstructuur. Een ALM-studie kan een pensioenfonds of verzekeringsmaatschappij ondersteunen bij het kiezen van de juiste beleggingsmix.

Alpha

Het extra rendement dat een belegger realiseert (of wil realiseren) boven de markt of een gekozen benchmark.

Alpha-mandaat (hedge funds)

Het alpha-mandaat (hedge funds) is een beleggingscategorie, waarin die beleggingssoorten zijn opgenomen die in hoge mate afhankelijk zijn van de vaardigheden van de managers. Daarbij streeft SPMS naar bètaneutraliteit. Dat is een lage gevoeligheid voor marktomstandigheden. Daarnaast is het behalen van een zo hoog mogelijke rendement per eenheid risico een doel bij het alpha-mandaat (hedge funds).

Assetmix/beleggingsmix

Verdeling van de beleggingsportefeuille over verschillende beleggingssoorten. Denk daarbij bijvoorbeeld aan aandelen, obligaties, vastgoed en liquide middelen.

Bandbreedte

Vastgelegde marge waarbinnen een positie mag fluctueren.

Beleidsdekkingsgraad

De beleidsdekkingsgraad is gedefinieerd als het gemiddelde van de laatste twaalf (actuele) maanddekkingsgraden.

Bepaald partnersysteem

Een bepaald partnersysteem is een systeem voor reservering voor partnerpensioenen. Hierbij reserveert een pensioenfonds alleen dan voor partnerpensioen als de deelnemer daadwerkelijk gehuwd is, een geregistreerd partnerschap is aangegaan of een vrijwillig verzekerde partner heeft.

Benchmark

Een benchmark is een maatstaf waartegen een pensioenfonds de rendementen van de beleggingen afzet. De maatstaf is vaak een marktindex.

Benchmarkportefeuille

De benchmarkportefeuille geeft de strategische langetermijnverdeling naar beleggingscategorieën of regio's/landen weer.

Beroepspensioenfonds

Bij een beroepspensioenfonds gaat het om een pensioenfonds voor vrije beroepsbeoefenaren, zoals notarissen of medisch specialisten. Als er een beroepspensioenfonds is voor een bepaald beroep, dan zijn alle beroepsgenoten verplicht om zich bij dat fonds aan te sluiten. Het is ook mogelijk dat er geen beroepspensioenfonds is opgericht, maar dat er een rechtspersoon in het leven is geroepen. Die rechtspersoon ziet er dan op toe dat beroepsgenoten een bepaalde basispensioenregeling voor zichzelf treffen bij een verzekeringsmaatschappij.

Beroepspensioenvereniging

Een beroepspensioenvereniging is een vereniging waarvan beroepsgenoten lid zijn en die volledige rechtsbevoegdheid bezit. Het statutaire doel omvat uitsluitend het verzorgen van een beroepspensioenregeling. Hierbij komt het lidmaatschap niet automatisch voort uit het lidmaatschap van enig andere organisatie. Het doel van de beroepspensioenvereniging is het behartigen van de belangen van de pensioenen van de beroepsgenoten.

Bestuursbureau

Het bestuursbureau ondersteunt het bestuur van het pensioenfonds. Het beoordeelt rapportages van de uitvoeringsorganisatie, initieert en begeleidt beleidsontwikkeling en ondersteunt het bestuur in zijn contact met adviseurs en omgeving.

Cap: large cap/small cap

Large cap-aandelen zijn aandelen met een hoge marktkapitalisatie of hoge beurswaarde. Small cap-aandelen zijn aandelen met een kleine marktkapitalisatie.

Collateral

Bij een collateral gaat het om een vorm van zekerheidsstelling (credit support) waarbij een belegger een bepaalde tegenwaarde in geld of effecten ontvangt. Hiermee kan de belegger een vordering op een tegenpartij verhalen als deze partij niet aan haar verplichtingen voldoet.

Commodities

Commodities zijn grondstoffen. Een onderverdeling van commodities is: energie, metalen en agrarische producten. Beleggingen in commodities vinden plaats met derivaten (zie verderop).

Continuïteitsanalyse

De continuïteitsanalyse is onderdeel van het FTK binnen de Pensioenwet. De analyse is een middel voor pensioenfondsen om inzicht in de financiële risico's op langere termijn en de sturingskracht van hun beleidsinstrumenten te verkrijgen, om keuzes ten aanzien van de feitelijke premie en toeslag te onderbouwen en indien van toepassing om als basis te dienen voor een langetermijnherstelplan.

Contante waarde

De huidige waarde van een bedrag waarover je pas na een bepaalde periode de beschikking hebt. Voor de hoogte van de contante waarde zijn de looptijd (periode) en de hoogte van de rente van belang.

Corporate governance

Bij corporate governance gaat het om goed ondernemerschap. Hierbij inbegrepen zijn integer en transparant handelen door het bestuur, goed toezicht op het handelen door het bestuur en het afleggen van verantwoording voor het uitgeoefende toezicht.

Credits

'Credits' staat voor een lening aan een bedrijf. Deze lening geeft recht op een rentevergoeding (coupon) en is ingedeeld in ratingklassen (mate van kredietwaardigheid).

Credit Default Swap (CDS)

Dit zijn dagelijks verhandelbare contracten, waarmee een marktpartij zich tegen een faillissement van een instelling/ tegenpartij kan verzekeren.

Custodian

Een custodian is een bewaarder van effecten. Bij SPMS is dat JPMorgan Chase. SPMS neemt ook andere producten af van JPMorgan Chase, waaronder de beleggingsadministratie.

Dekkingsgraad

De dekkingsgraad is het verhoudingsgetal tussen pensioenvermogen en pensioenverplichtingen. Dit verhoudingsgetal geeft weer in hoeverre het pensioenfonds kan voldoen aan zijn verplichtingen. Waar in het jaarverslag wordt gesproken over dekkingsgraad betreft dit de actuele nominale dekkingsgraad op basis van UFR-curve, tenzij anders aangeven.

Default

Met de term 'default' wordt de situatie aangeduid, waarin een schuldenaar zijn verplichtingen – bijvoorbeeld een afgesproken betaling – niet nakomt.

Derivaten

Bij derivaten gaat het om van effecten afgeleide beleggingsproducten, zoals futures, swaps en Total return swaps.

DNB

De Nederlandsche Bank (toezichthouder).

Duration

Bij duration gaat het om de gewogen gemiddelde looptijd van bijvoorbeeld een obligatie in jaren. Duration is een maatstaf voor de rentegevoeligheid van obligaties. Hoe langer de duration, hoe sterker obligatiekoersen reageren op een renteverandering.

Emerging markets

Emerging markets (opkomende markten) zijn de financiële markten van ontwikkelingslanden. Deze markten kenmerken zich vaak door een snelle, maar ook onstabiele economische groei. Beleggers beschouwen een belegging in een emerging market vaak als risicovol vanwege (mogelijke) politieke problemen en economische instabiliteit. Het risico van een dergelijke belegging is daarom gemiddeld hoger dan van een belegging in ontwikkelde landen. Het verwachte rendement is echter ook hoger dan dat van een belegging in ontwikkelde markten.

ESG

ESG staat voor Environmental, Social en Governance (Milieu, Maatschappij en Governance) en verwijst naar de drie centrale factoren in het meten van de duurzaamheid van een belegging.

Excassokosten

De administratiekosten voor de uitbetaling van pensioenen.

Financieel Toetsingskader (FTK)

Het Financiële Toetsingskader (FTK) is het onderdeel van de Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb) waarin de wettelijke financiële eisen aan pensioenfondsen zijn vastgelegd. Het is opgebouwd rond de principes van marktwaardering, risicogebaseerde financiële eisen en transparantie. De beleggingen en de pensioenverplichtingen worden op eenzelfde manier gewaardeerd. De bepaling van het vereiste eigen vermogen vindt risicogebaseerd plaats, zodat de eisen toe- of afnemen met de mate waarin het fonds aan risico's blootgesteld is. Met transparantie wordt beoogd op een zuivere en objectieve manier de financiële positie van het fonds in kaart te brengen en openbaar te maken.

Future

Een future is een termijncontract dat op de beurs is verhandeld, met verplichte levering van onderliggende waarden/goederen in de toekomst, tegen een vooraf vastgestelde prijs. De onderliggende waarde kan een obligatie zijn, een aandelenindex, een geldmarktrente of een commodity. Met futures kan een belegger beleggingsrisico's afdekken.

Gedempte kostendekkende premie

Het Financiële Toetsingskader staat het toe om de kostendekkende premie te dempen. Damping vindt plaats door de premie niet langer te baseren op de actuele rentetermijnstructuur, maar door hantering van een voortschrijdend gemiddelde rente over (maximaal) 10 jaar of door hantering van een verwacht rendement.

Governance

Het besturen van een onderneming of organisatie.

Hedge funds

Hedge funds (hedgefondsen) maken gebruik van een breed scala aan beleggingsstrategieën en -instrumenten om onder alle marktomstandigheden een absoluut (positief) rendement te halen.

Hedging

Hedging is het afdekken van het risico van een belegging met een andere belegging. Dit gebeurt doorgaans

met derivaten. Voorbeelden zijn het afdekken van het renterisico (rentehedge) en het afdekken van het valutarisico (valutahedge).

IORP II

In januari 2017 is de herziene Institutions for Occupational Retirement Provision Directive, kortweg IORP II, in werking getreden. IORP bevat bepalingen die in 2019 geïmplementeerd zijn in de Nederlandse wetgeving. Deze bepalingen hebben onder andere betrekking op communicatie aan de deelnemer, ESG-beleid, ERB (Eigen Risicobeoordeling) en een aantal Governance-bepalingen zoals de inrichting van sleutelfuncties. Voor pensioenfondsen geldt dat ze drie sleutelrolhouders moeten aanstellen. Dat zijn een houder (natuurlijk persoon) voor de actuariële functie, risico-beheerfunctie en de interne audit (IAF).

Inflation Linked Bond

Een inflation linked bond is een obligatie waarvan de hoofdsom en rente gekoppeld zijn aan de inflatie.

ISAE 3402 (International Standard on Assurance Engagements 3402)

Een ISAE 3402-rapport beschrijft hoe een serviceorganisatie processen beheerst. In het rapport staat een omschrijving van de beheersdoelstellingen van de organisatie. Ook bevat het rapport de controlemaatregelen die de serviceorganisatie neemt om deze doelstellingen te realiseren.

ISDA

International Swaps & Derivatives Association (wereldwijde financiële beroepsvereniging).

Marktwaarde

De waardering van activa tegen de verkoopwaarde.

Obligatie

Een obligatie is een bewijs van een geldlening aan een overheid, supranationale organisatie of bedrijf. Dit bewijs geeft recht op rentevergoeding (coupon) en aflossing van de hoofdsom aan het einde van de looptijd. Een obligatie is meestal beursgenoteerd.

Opting in/opting out

Per 1 januari 2012 is de pensioenopbouw voor nieuwe deelnemers verhoogd met een derde, evenals de premie. Bestaande deelnemers konden kiezen of ze wel (opting in) of niet (opting out) gebruik wilden maken van deze verhoging.

Outperformance/underperformance

Er is sprake van outperformance als het met een beleggingsportefeuille bereikte rendement hoger is dan het rendement van de benchmark. Underperformance betekent dat het rendement van de portefeuille lager is dan het rendement van de benchmark. Bij een negatief beleggingsrendement is sprake van outperformance als het rendement van de benchmark nog negatiever is.

Over the counter (OTC)

Over the counter-contracten zijn contracten die buiten de beurs verhandeld worden.

Overlay

Een strategie voor een beleggingsportefeuille waarbij de onderliggende beleggingen niet veranderen. Bijvoorbeeld door toepassing van derivaten.

Overlevingstafels

Zie prognosetafels.

Pensioenfederatie

De Pensioenfederatie behartigt de belangen van de Nederlandse pensioenfondsen en van het Nederlandse pensioenstelsel in het algemeen. De Pensioenfederatie is voortgekomen uit een samenwerking van de koepels voor ondernemings-, beroeps- en bedrijfstakpensioenfondsen.

Performance

Bij performance gaat het om het beleggingsresultaat. Performance is ook te omschrijven als het totaal van directe beleggingsopbrengsten of als de gerealiseerde en ongerealiseerde waardeinstijgingen of -dalingen.

Pensioenvermogen

Het pensioenvermogen is gelijk aan de totale activa minus de overige passiva en overlopende passiva.

Pensioenwet

In de Nederlandse Pensioenwet (Pw) wordt beschreven wat de taken en verantwoordelijkheden zijn van werkgever, werknemer en pensioenuitvoerder in relatie tot pensioen. De Pensioenwet is op 1 januari 2007 in werking getreden. De Pw verving de oudere Pensioen- en spaarfondsenwet (Psw).

Premieovername

Bij langdurige arbeidsongeschiktheid kan het pensioenfonds onder bepaalde voorwaarden de premiebetaling voor de pensioenopbouw overnemen. Hierdoor loopt de pensioenopbouw van de deelnemer geen schade op.

Premiedekkingsgraad (PDG)

Deze dekkingsgraad geeft aan of het eigen vermogen stijgt of daalt als gevolg van premiebetalingen. Bij een premiedekkingsgraad van 100% is de ontvangen premie gelijk aan de kosten van de inkoop van een jaar pensioenopbouw op basis van de rentetermijnstructuur (inclusief UFR) en wijzigt het eigen vermogen (in euro's) derhalve niet. Een premiedekkingsgraad hoger dan 100% betekent echter niet automatisch dat de dekkingsgraad stijgt als gevolg van premieontvangsten. Bij een dekkingsgraad van 120% en een premiedekkingsgraad van 105%, neemt het eigen vermogen weliswaar toe, maar daalt de aanwezige dekkingsgraad. Indien de premiedekkingsgraad lager is dan de actuele dekkingsgraad, neemt de dekkingsgraad af als gevolg van pensioenopbouw.

Prognosetafels

Prognosetafels zijn overlevingstafels die expliciet rekening houden met een voorzienbare trend in overlevingskansen. Deze trend heeft onder andere te maken met ontwikkelingen in de medische wetenschap, verandering van voedingspatronen en wijzigende leefomstandigheden. Het voorspellen van de trend gebeurt met hulp van ontwikkelingen in het verleden en van voorspellingen van diverse experts. In een prognosetafel is de overlevingskans in een bepaald jaar afhankelijk van het geslacht, de leeftijd en het berekeningsjaar.

Reële dekkingsgraad

De dekkingsgraad waarbij er rekening mee wordt gehouden dat de pensioenen in de toekomst worden verhoogd met de stijging van de prijzen (DNB-definitie) of de stijging van de lonen (SPMS-definitie).

Rendement

Bij rendement gaat het om het positieve of negatieve resultaat dat een pensioenfonds, vermogensbeheerder of verzekeringsmaatschappij behaalt door het beleggen van daarvoor beschikbare middelen.

Renteswap

Een renteswap of interest rate swap (IRS) is een afspraak tussen twee partijen om in een bepaalde periode vaste/variabele rentebetalingen over een bepaalde hoofdsom uit te wisselen.

Rentetermijnstructuur

Grafiek die het verband weergeeft tussen enerzijds de looptijd van een vastrentende belegging en anderzijds de daarop te ontvangen marktrente. Waar in dit jaarverslag wordt gesproken over de rentetermijnstructuur, wordt de rentetermijnstructuur bedoeld zoals deze maandelijks wordt gepubliceerd door DNB.

Reservetekort

Dit is een situatie waarin de beleidsdekkingsgraad lager is dan vereist.

Raad voor de Jaarverslaggeving

De Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ) heeft tot doel de kwaliteit van de externe verslaggeving te bevorderen en dan in het bijzonder de kwaliteit van de jaarrekening. Zij doet dit door aanbevelingen op te stellen. Deze aanbevelingen bevatten regels waaraan jaarverslagen, van bijvoorbeeld pensioenfondsen, moeten voldoen. Bijvoorbeeld in richtlijn 610 Pensioenfondsen – Bestuursverslag (RJ610).

Securities lending

Het voor een bepaalde periode uitlenen van effecten, waarbij de uitlener een leenvergoeding ontvangt van de lener.

Service Level Agreement (SLA)

Het pensioenfonds SPMS heeft SLA's afgesloten met de uitvoerders. In de SLA is afgesproken welke diensten de uitvoerder verricht voor SPMS. Ook staan in de SLA's afspraken over de kwaliteits- en tijdigheidseisen waaraan deze dienstverlening moet voldoen.

Solvabiliteit

Het vermogen van de pensioenuitvoerder om op langere termijn aan verzekerings- of pensioenverplichtingen te kunnen voldoen.

Sterftetafel

Zie prognosetafels.

Strategisch beleid

Het beleggingsbeleid voor de lange termijn. Dit omvat de beleggingsdoelstelling, de samenstelling van de beoogde beleggingsportefeuille op hoofdlijnen evenals de mate waarin hiervan mag worden afgeweken. Zie ook tactisch beleid.

Swap

Een swap is een derivaat waarbij een partij een bepaalde kasstroom of risico wisselt tegen dat van een andere partij. Swaps zijn derivaten, dat wil zeggen dat ze afgeleide producten zijn. Zie ook Renteswap en Total return swap.

Tactisch beleid

Besturen van pensioenfondsen kunnen om tactische redenen toestaan dat dat in een bepaalde mate wordt afgeweken van de strategische beleggingsmix. Reden voor een afwijking kan een tijdelijke (on)gunstige ontwikkeling in een bepaalde financiële markt zijn.

To Be Announced-contracten (TBA)

Mortgage Backed Securities zijn leningen met een hypotheek als onderpand. In de VS worden deze leningen verhandeld via To Be Announced-contracten. Dit zijn contracten die reeds verhandeld worden voordat de daadwerkelijke hypotheekverstrekking tot stand komt. Op deze wijze kan de verstrekker hypotheeken verstrekken zonder dat de rente voortdurend wijzigt. In een TBA-contract worden uitsluitend hypotheeken opgenomen die uitgegeven worden door expliciet of impliciet door de overheid gegarandeerde instanties (agencies zoals Fannie Mae en Freddy Mac). Het gaat altijd om een grote groep hypotheeken, waarvan een aantal gegevens reeds bekend zijn, zoals looptijd, rente en prijs. In het geval van SPMS betreft het een contract dat wordt gekocht om de mogelijkheid te hebben om uiteindelijk een pakketje hypotheeken met een zeer hoge kredietwaardigheid te kopen. De exacte details van het pakketje hypotheeken worden pas bekendgemaakt tegen de tijd dat het contract bijna afloopt. De looptijd van de TBA is normaal gesproken een paar maanden. Slechts een klein deel van de contracten wordt daadwerkelijk gebruikt om hypotheeken aan te kopen. Het grootste gedeelte van de contracten wordt verkocht voordat deze aflopen.

Technische voorzieningen

De technische voorzieningen bestaat uit de voorziening pensioenverplichtingen (inclusief voorziening langlevens) voor risico van het pensioenfonds.

Three lines (of Defence)

Uitgangspunt van het 'Three lines (of defence)'-model is dat het lijnmanagement (de business) verantwoordelijk is voor zijn eigen processen. Daarnaast moet er een functie (Risicobeheerfunctie) zijn die de eerste lijn ondersteunt, adviseert en coördineert, en bewaakt of het management zijn verantwoordelijkheden ook daadwerkelijk neemt. Dit is de tweede lijn. Ook bepaalde beleidsvoorbereidende taken en het organiseren van integrale risk assessments zijn taken van de tweede lijn. Ten slotte is het wenselijk dat er binnen de organisatie een functie (Interne Audit Functie, IAF) bestaat die controleert of het samenspel tussen de eerste en tweede lijn goed functioneert en die rapporteert aan het bestuur. In het kader van de interne auditfunctie wordt onder meer geëvalueerd of de interne controlemechanismen en andere procedures en maatregelen ter waarborging van de integere en beheerste bedrijfsvoering, in voorkomend geval met inbegrip van de uitbestede werkzaamheden, adequaat en doeltreffend zijn (artikel 22a van Besluit FTK). Deze IAF wordt vaak de derde lijn genoemd.

Tijdelijk partnerpensioen

Een deelnemer aan de SPMS-regeling heeft recht op een aanvullend tijdelijk partnerpensioen. Hij of zij kan hier aanspraak op maken bovenop het levenslange partnerpensioen, dat is afgeleid van het opgebouwde ouderdomspensioen. SPMS keert het aanvullend tijdelijk partnerpensioen alleen uit als de deelnemer overlijdt tijdens actief deelnemerschap. De uitkering van het tijdelijk partnerpensioen eindigt als de nabestaande partner 65 (vanaf 2013: 67) wordt. Ook stopt de uitkering als de nabestaande partner hertrouwt, een geregistreerd partnerschap aangaat, een gezamenlijke huishouding begint of overlijdt.

Toeslagverlening

Toeslagverlening is een verhoging van ingegane pensioenen en (premievrije) niet-ingegane aanspraken met een percentage dat het bestuur van jaar tot jaar vaststelt. Dit percentage is in beginsel niet lager dan 3% (zie de paragraaf 'Toeslagbeleid' in hoofdstuk 5.5.6 Technische voorzieningen (zie pagina 91)).

Total return swap

In een total return swap garandeert de ene partij de andere alle opbrengsten van een bepaalde asset. Deze partij krijgt in plaats hiervoor vaste, van tevoren afgesproken betalingen. Zie ook Swap en Renteswap.

Trapcode

Een deelnemer kan bij een lager inkomen dan het vastgestelde beroepsinkomen (151.020 euro in 2019) via trapcodes kiezen voor een lagere verplichte pensioenopbouw. Er zijn vier schalen van beroepsinkomens en hierbij horen zes trapcodes.

Ultimate Forward Rate (UFR)

De UFR is een risicovrije rekenrente voor langjarige contracten, waarin wegens de lange looptijd onvoldoende handel bestaat. Een Nederlandstalige benaming zou kunnen zijn: 'de langstetermijnrente'.

Uitruil(factor)

Uitruil is de mogelijkheid voor de deelnemer om het opgebouwde partnerpensioen om te zetten in extra ouderdomspensioen. Ook kan uitruil inhouden dat de deelnemer een deel van het ouderdomspensioen omzet in (extra) partnerpensioen. De uitruilfactor is de factor waarmee SPMS de ene pensioensoort vermenigvuldigt om deze om te zetten in de andere pensioensoort.

Outperformance/underperformance

Er is sprake van outperformance als het rendement dat met een beleggingsportefeuille bereikt is, hoger is dan het rendement van de benchmark. Underperformance betekent dat het rendement van de portefeuille lager is dan het rendement van de benchmark. Bij een negatief beleggingsrendement is sprake van outperformance als het rendement van de benchmark nog negatiever is.

Valutatermijntransactie

Bij een valutatermijntransactie gaat het om een overeenkomst om op een vastgestelde datum in de toekomst een bepaalde valuta te kopen of te verkopen. Dit gebeurt tegen een valutakoers die de betrokken partijen op het contractmoment vaststellen.

Vastgoedbelegging

Bij vastgoedbeleggingen gaat het om beleggingen in kantoren, woningen, winkels en bedrijfsruimten. Er bestaat zowel beursgenoteerd als niet-beursgenoteerd vastgoed.

Vastrentende waarden

Vastrentende waarden zijn bijvoorbeeld obligaties, hypotheeken en banktegoeden. Ze geven recht op een vaste rentevergoeding en aflossing aan het einde van de looptijd.

Verbonden personen

Verbonden personen zijn (Gedragscode, artikel 1.1):

1. leden van het Bestuur,
2. leden van de Raad van Toezicht en het Bestuur van Beroepspensioenvereniging Medisch Specialisten (BPMS),
3. externe leden (adviseurs) van commissies die zijn ingesteld ter ondersteuning van het bestuur,
4. medewerkers van het bestuursbureau, waaronder mensen die tijdelijk werken/inhuur,
5. sleutelfunctiehouders en -vervullers (actuariaat, risicobeheer en interne audit),
6. het bestuur kan andere (groepen van) mensen als verbonden persoon aanwijzen. Medewerkers van uitbestedingspartners zijn geen verbonden personen, tenzij deze op basis van lid e van dit artikel wel als zodanig door het bestuur zijn aangewezen.

Volatiliteit

Volatiliteit is een maatstaf voor de beweeglijkheid van de koers van een effect. Een hoge volatiliteit betekent dat de koers

van een fonds sterk stijgt en daalt in een relatief korte periode. De volatiliteit geeft mede aan welk risico een belegger loopt met een bepaald fonds.

Voorziening pensioenverplichtingen

De voorziening pensioenverplichtingen geeft de contante waarde weer van alle uitstaande pensioenverplichtingen van het fonds aan zijn (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden. Met andere woorden: het volledige bedrag aan pensioenen dat het fonds nu en in de toekomst moet uitbetalen.

Winstdeling

Bij winstdeling kent een pensioenfonds een procentuele pensioenverhoging toe op basis van de winst van het afgelopen jaar. Het gaat bij die winst om de actuariële veronderstellingen betreffende sterfte, rente en administratie- en excassokosten. Als de werkelijkheid afwijkt van de gehanteerde veronderstellingen, is er sprake van positieve of negatieve resultaten voor het pensioenfonds. Eventuele positieve resultaten op het verzekerde nominale normpensioen gaan via een winstdelingsregeling naar de normpensioenen van deelnemers, gewezen deelnemers, ex-partners met zelfstandig recht op ouderdomspensioen, en pensioengerechtigden.

Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb)

De Wvb geeft een wettelijk kader voor verplichte deelname aan een beroepspensioenregeling.

III- SFDR

Hierna volgt de wettelijk verplichte bijlage met betrekking tot de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) voor de pensioenregeling SPMS.

BIJLAGE IV

Template periodieke informatieverschaffing voor de financiële producten, bedoeld in artikel 8, leden 1, 2 en 2 bis, van Verordening (EU) 2019/2088 en artikel 6, lid 1, van Verordening (EU) 2020/852

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt bij het behalen van een milieudoelstelling of een sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan ecologische of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd, praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.	Productnaam: Stichting Pensioenfonds Medisch Specialisten	Identificatiecode juridische entiteiten (LEI): KYHI0ZH55WJMAGCUM377		
De EU-taxonomie is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van ecologisch duurzame economische activiteiten. Die verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten. Duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling kunnen wel of niet op de taxonomie zijn afgestemd.	Ecologische en/of sociale kenmerken (E/S-kenmerken) Heeft dit financieel product een duurzame beleggingsdoelstelling? <i>[aankruisen en invullen wat van toepassing is; het percentage geeft de duurzame beleggingen weer]</i> ☒ ☒ Ja ☒ ☐ ☒ Nee <table border="0" style="width: 100%; background-color: #fff9e6;"> <tr> <td style="width: 50%; vertical-align: top; padding: 10px;"> ☐ Dit product heeft de volgende duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling gedaan: ____% ☐ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden ☐ in economische activiteiten volgens EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden ☐ Dit product heeft de volgende duurzame beleggingen met een sociale doelstelling gedaan: ____% </td><td style="width: 50%; vertical-align: top; padding: 10px;"> ☐ Dit product promootte ecologische/sociale (E/S) kenmerken. Hoewel duurzaam beleggen niet het doel ervan was, had het een minimaal aandeel van ____% duurzame beleggingen ☐ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden ☐ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden ☐ met een sociale doelstelling ☒ Dit product promootte E/S-kenmerken, maar heeft niet duurzaam belegd. </td></tr> </table>		☐ Dit product heeft de volgende duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling gedaan: ____% ☐ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden ☐ in economische activiteiten volgens EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden ☐ Dit product heeft de volgende duurzame beleggingen met een sociale doelstelling gedaan: ____%	☐ Dit product promootte ecologische/sociale (E/S) kenmerken. Hoewel duurzaam beleggen niet het doel ervan was, had het een minimaal aandeel van ____% duurzame beleggingen ☐ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden ☐ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden ☐ met een sociale doelstelling ☒ Dit product promootte E/S-kenmerken, maar heeft niet duurzaam belegd.
☐ Dit product heeft de volgende duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling gedaan: ____% ☐ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden ☐ in economische activiteiten volgens EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden ☐ Dit product heeft de volgende duurzame beleggingen met een sociale doelstelling gedaan: ____%	☐ Dit product promootte ecologische/sociale (E/S) kenmerken. Hoewel duurzaam beleggen niet het doel ervan was, had het een minimaal aandeel van ____% duurzame beleggingen ☐ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden ☐ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden ☐ met een sociale doelstelling ☒ Dit product promootte E/S-kenmerken, maar heeft niet duurzaam belegd.			

Duurzaamheids-indicatoren meten hoe de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot, worden verwezenlijkt.

De belangrijkste ongunstige effecten zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

Stichting Pensioenfonds Medisch Specialisten (SPMS) draagt met een zorgvuldig gekozen beleggingsbeleid bij aan de doelstelling van een welvaartsvast pensioen bij een acceptabel risico. Het is daarbij voor onze deelnemers van belang dat dit pensioen in een leefbare wereld genoten kan worden. Daarnaast wordt het in toenemende mate duidelijk dat bepaalde duurzaamheidsrisico's ook potentiële financiële risico's kunnen veroorzaken. Systemische risico's zoals klimaatverandering en biodiversiteitsverlies zijn daarbij de belangrijkste voorbeelden.

SPMS ziet in groeiende mate dat zorg voor milieu, mens en samenleving past bij de identiteit van SPMS en haar deelnemers. Maatschappelijk verantwoord beleggen komt bij SPMS daarmee vanuit een intrinsieke motivatie. In het kader van maatschappelijk verantwoord beleggen worden de volgende ecologische en sociale kenmerken gepromoot:

1. Het verkleinen van de negatieve impact van de beleggingen op de maatschappij

Voor het verkleinen van de negatieve impact belegt SPMS niet in bepaalde activiteiten of sectoren. SPMS heeft een eigen beleid met betrekking tot het uitsluiten van bepaalde gedragingen van bedrijven, sectoren en landen. Hiermee willen wij negatieve impact op gezondheid, klimaat, mensenrechten en arbeidsrechten voorkomen of mitigeren.

Als ondertekenaar van de Net Zero Asset Owners Alliance streeft SPMS ook naar een klimaatneutrale portefeuille in 2050. Deze ambitie is voor het deel van de beursgenoteerde aandelenportefeuille dat passief beheerd wordt geconcretiseerd door middel van een benchmark CO2-reductie na te streven, en bij 2 actieve bedrijfsobligatiemandaten en 1 actief aandelenmandaat middels een expliciete CO2-reductiedoelstelling.

Daarnaast spoort SPMS ondernemingen waarin wordt belegd aan via een actieve, structurele en constructieve dialoog aan om waar nodig de negatieve gevolgen van hun handelen op mens en milieu te verminderen en te herstellen of compenseren en in hun bedrijfsvoering rekening te houden met maatschappelijke ontwikkelingen en milieueffecten die van invloed kunnen zijn op de lange termijn winstgevendheid.

2. Het vergroten van de positieve impact

Voor een positieve impact kiest SPMS voor beleggingen die naast een financieel rendement ook een intentioneel gunstige invloed op de maatschappij hebben. Met deze beleggingen houden we rekening met mens, milieu en maatschappij. De voornaamste middelen zijn het investeren in groene infrastructuurleningen en groene obligaties. Op het niveau van de gehele portefeuille van het pensioenfonds is geen referentiebenchmark aangewezen voor het monitoren van de verwezenlijking van de ecologische en/of sociale kenmerken die worden gepromoot. Voor een deel de beleggingsportefeuille is wel een referentiebenchmark met een CO2-reductiedoelstelling aangewezen, zijnde de Climate Transition Benchmark.

3. Bevorderen van goed ondernemingsbestuur

Alle ondernemingen waarin SPMS belegt dienen te voldoen aan minimale standaarden op het gebied van goed bestuur. Bedrijven met een score lager dan dit minimum worden uitgesloten van de beleggingsportefeuille. Deze minimale standaarden hebben onder meer betrekking op goede managementstructuren, betrekkingen met hun werknemers, beloning van het betrokken personeel en naleving van de belastingwetgeving.

● Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

1. Aantal beleggingen in ondernemingen en landen die uitgesloten zijn	Per einde jaar 2024 zijn in 0 ondernemingen en landen belegd die uitgesloten waren. Geen wijziging t.o.v. vorig jaar.																								
2. Aantal ondernemingen waarmee de vermogensbeheerders in een engagementtraject zitten	Gedurende het jaar is met 311 ondernemingen engagement gevoerd. Het aantal ondernemingen is afgenomen t.o.v. vorig jaar (711 in 2023) maar toegenomen t.o.v. 2022 (445 bedrijven) waarmee engagement is gevoerd.																								
3. Verdeling engagement activiteiten naar de volgende thema's: Klimaatverandering, Milieuzorg, Bedrijfsethiek, Mensenrechten, Arbeidsomstandigheden, Gezondheid, Corporate Governance	Dit zijn er meer dan 311 omdat sommige engagements meerdere topics raken. In totaal zijn er 440 engagement interacties geweest in 2024 tegen 1372 in 2023 en 1936 in 2022. Per einde jaar 2024 was de verdeling als volgt: <table><tr><td>Klimaatverandering</td><td>131</td><td>29,86%</td></tr><tr><td>Milieuzorg</td><td>60</td><td>13,72%</td></tr><tr><td>Bedrijfsethiek</td><td>16</td><td>3,68%</td></tr><tr><td>Mensenrechten</td><td>38</td><td>8,51%</td></tr><tr><td>Arbeidsomstandighede</td><td>67</td><td>15,12%</td></tr><tr><td>Gezondheid</td><td>11</td><td>2,54%</td></tr><tr><td>Corporate Governance</td><td>117</td><td>26,56%</td></tr><tr><td>Totaal</td><td>440</td><td>100%</td></tr></table> Activiteiten naar 'Gezondheidszorg, Arbeidsomstandigheden en Mensenrechten' zijn relatief afgenomen terwijl 'Klimaatverandering, Milieuzorg en Corporate Governance' zijn toegenomen in engagement activiteiten t.o.v. vorig jaar.	Klimaatverandering	131	29,86%	Milieuzorg	60	13,72%	Bedrijfsethiek	16	3,68%	Mensenrechten	38	8,51%	Arbeidsomstandighede	67	15,12%	Gezondheid	11	2,54%	Corporate Governance	117	26,56%	Totaal	440	100%
Klimaatverandering	131	29,86%																							
Milieuzorg	60	13,72%																							
Bedrijfsethiek	16	3,68%																							
Mensenrechten	38	8,51%																							
Arbeidsomstandighede	67	15,12%																							
Gezondheid	11	2,54%																							
Corporate Governance	117	26,56%																							
Totaal	440	100%																							
4. Verdeling resultaten engagement naar de volgende thema's: Klimaatverandering Milieuzorg, Bedrijfsethiek, Mensenrechten, Arbeidsomstandigheden, Gezondheid, Corporate Governance	Per einde jaar was de verdeling als volgt: <table><tr><td>Klimaatverandering</td><td>33</td><td>37,50%</td></tr><tr><td>Milieuzorg</td><td>14</td><td>15,91%</td></tr><tr><td>Bedrijfsethiek</td><td>1</td><td>1,14%</td></tr><tr><td>Mensenrechten</td><td>2</td><td>2,27%</td></tr><tr><td>Arbeidsomstandighede</td><td>10</td><td>11,36%</td></tr><tr><td>Gezondheid</td><td>1</td><td>1,14%</td></tr><tr><td>Corporate Governance</td><td>27</td><td>30,68%</td></tr><tr><td>Totaal</td><td>88</td><td>100%</td></tr></table>	Klimaatverandering	33	37,50%	Milieuzorg	14	15,91%	Bedrijfsethiek	1	1,14%	Mensenrechten	2	2,27%	Arbeidsomstandighede	10	11,36%	Gezondheid	1	1,14%	Corporate Governance	27	30,68%	Totaal	88	100%
Klimaatverandering	33	37,50%																							
Milieuzorg	14	15,91%																							
Bedrijfsethiek	1	1,14%																							
Mensenrechten	2	2,27%																							
Arbeidsomstandighede	10	11,36%																							
Gezondheid	1	1,14%																							
Corporate Governance	27	30,68%																							
Totaal	88	100%																							

		De totale verdeling van resultaten is ook afgenomen t.o.v. vorig jaar (158 resultaten in 2022). In de verdeling tussen de verschillende thema's zijn er ook wijzigingen. 'Arbeidsomstandigheden, Gezondheid en Mensenrechten' zijn sterk afgenomen in resultaten terwijl 'Corporate Governance, Milieuzorg en Klimaatverandering' zijn sterk toegenomen t.o.v. vorig jaar.
	5. CO ₂ -intensiteit van een deel van de portefeuille	Per einde jaar 2024 was de CO₂-intensiteit als volgt: • Aandelenportefeuille Azië: 54,32 • Aandelenportefeuille Noord-Amerika: 60,88 • Aandelenportefeuille Europe large cap: 52,57 (-52,4%) • Aandelenportefeuille Europe small cap: 65,33 (-14,5%) • Aandelenportefeuille Opkomende landen: 94,50 (-49,9%) • Credit portefeuille VS: 322,93 (-31%) • Credit portefeuille Europa: 62,32 (-48,4%) • US core plus 1: 157,83 (-70%) • US core plus 2: 251,65 (+8,6%) De procentuele verandering in CO₂-intensiteit versus ultimo 2019 is tussen haakjes getoond. Voor de aandelenportefeuille Noord-Amerika en Pacific kan dit niet getoond worden, omdat deze CTB mandaten in 2019 nog niet bestonden in zijn huidige vorm. In 2024 bedroeg de reductie in CO₂-intensiteit ten opzichte van reguliere (non-CTB) aandelenbenchmark in deze 2 regio's respectievelijk 39% en 46%. De procentuele verandering in CO₂-uitstoot in alle overige mandaten is sinds 2019 sterker dan die van de bijbehorende benchmarks, met uitzondering van de Europe small cap aandelenportefeuille en in US core plus 2 mandaat.
	6. Percentage green bonds in de staatsobligatieportefeuille	Per einde jaar was de allocatie green bonds in de staatsobligatieportefeuille 34,0%. Het percentage is sterk gestegen t.o.v. vorig jaar en het jaar ervoor (9,7% in 2023 en 9,2% in 2022). Per einde jaar was de allocatie in de PIMCO en Neuberger EMD portefeuilles respectievelijk 7,7% en 0,1% . Het percentage voor de EMD mandaten is ook relatief gelijk gebleven t.o.v. vorig jaar (6,6% en 0,2% in 2023).
	7. Percentage van de totale portefeuille die belegd wordt in hernieuwbare energie infrastructuur	Aan het einde van Q4 was de allocatie 1,09%; de afgegeven commitment bedraagt 2,5% van de portefeuille.
	8. Global Real Estate Sustainability Benchmark (GRESB) score van het vastgoedfonds waarin SPMS belegt	GRESB Score van 85 (Townsend mandaat), dit is ongeveer gelijk gebleven t.o.v. vorig jaar (82 in 2023 en 81 in 2022).

● **... en in vergelijking met voorafgaande perioden?**

Zie hierboven per item een vergelijk in tekst. De indicatoren zijn vergeleken met cijfers van 2022 voor consistentie.

● ***Wat waren de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan en hoe droeg de duurzame belegging bij tot die doelstellingen?***

Niet van toepassing, het product heeft geen duurzame beleggingsdoelstelling.

● ***Hoe hebben de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan geen ernstige afbreuk gedaan aan ecologische of sociale duurzame beleggingsdoelstellingen?***

Niet van toepassing, het product heeft geen duurzame beleggingsdoelstelling.

Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Het pensioenfonds heeft rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren. In het MVB-beleid zijn specifieke factoren, tolerantiegrenzen en beheersingsmaatregelen gedefinieerd. De belangrijkste ongunstige duurzaamheidsfactoren voor het pensioenfonds zijn opgenomen in de eerder besproken tabel met duurzaamheidsindicatoren.

Waren duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten? Details:

Niet van toepassing, het pensioenfonds heeft geen duurzame beleggingen gedaan volgens de definities van de SFDR of EU-taxonomie.

In de EU taxonomie is het beginsel “geen ernstige afbreuk doen” vastgesteld. Dit houdt in dat op de taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie, en dat een en ander vergezeld gaat van specifieke Uniecriteria.

Het beginsel “geen ernstige afbreuk doen” is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen evenmin ernstige afbreuk doen aan ecologische of sociale doelstellingen.

De lijst bevat de beleggingen die het **grootste aandeel** beleggingen van het financiële product vormen tijdens de referentieperiode, te weten: 1 januari 2023 t/m 31 december 2023.

Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

In de wetgeving zijn de belangrijkste ongunstige effecten vastgelegd en deze kunnen door pensioenfondsen zelf worden aangevuld. De belangrijkste ongunstige effecten bepaalt pensioenfonds SPMS op basis van de aard van onze beleggingen, de uitgevoerde risico due diligence, de belangen en voorkeuren van onze deelnemers en op basis van externe verdragen en gedragscode. Middels uitsluitingen, stemmen, engagement en ESG integratie wordt rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten met ingang van 2023.

Naast de wettelijke uitsluitingen (clustermunitie) belegt SPMS niet in:

- ondernemingen die betrokken zijn bij controversiële wapens (clusterbommen, landmijnen, kernwapens, handvuurwapens, biologische wapens, chemische wapens, witte fosfor en munitie met verarmd uranium). Betrokkenheid wordt geïnterpreteerd als het produceren van onderdelen die essentieel zijn voor de wapens en specifiek voor deze wapens gemaakt worden (key en dedicated);
- commerciële producenten van tabak en cannabis;
- Nederlandse ziekenhuizen (tegengaan schijn van belangenverstrengeling);
- thermische kolen en teerzanden (zowel mijnbouw als elektriciteitsopwekking);
- olie- en gasbedrijven indien zij niet 'Aligned' of 'Aligning' zijn met het Klimaatakkoord van Parijs; uitzonderingen worden gemaakt voor voorgaande bedrijven indien zij meer dan 20% van hun jaarlijkse kapitaalinvesteringen aan duurzame energie of energietransitie-technologie besteden
- ondernemingen met een slechte score op het gebied van ondernemingsbestuur;

Ondernemingen worden uitgesloten als de omzet uit deze activiteiten boven bepaalde drempelwaardes uitkomen. De gehanteerde drempelwaardes zijn op de website opgenomen.

Daarnaast sluit SPMS staatsobligaties uit die zijn uitgegeven door landen die onderworpen zijn aan sancties van de VN Veiligheidsraad, Nederland en de EU. De sancties vinden hun grondslag in internationale verdragen die in Nederland van toepassing zijn. Ter bepaling of sancties leiden tot uitsluiting dient daarnaast aan een of meer van de onderstaande criteria te zijn voldaan:

- De sancties omschrijven een wapenembargo dat betrekking heeft op het land als geheel;
- De sancties bevatten gerichte maatregelen betreffende reisverboden en het bevroren van tegoeden welke van toepassing zijn op de centrale overheid (waaronder de regeringsleider of het staatshoofd of de huidige machthebbers) –

Voor een deel van de developed markets aandelenportefeuille wordt middels een benchmark CO2-reductie nagestreefd. De basis voor CO2-reductie is 30% bij de start, gevolgd door 7% op jaarbasis om in 2050 op net-zero uit te komen. Deze benchmark is bindend en wordt gerepliceerd.

In het eerste jaarverslag van SPMS over het jaar 2023 zal informatie opgenomen worden over de mate en wijze waarop rekening is gehouden met de belangrijkste

ongunstige effecten. Daarnaast heeft SPMS een verklaring gepubliceerd op de website waarin meer informatie is over het beleid om ongunstige effecten in aanmerking te nemen

De belangrijkste ongunstige duurzaamheidsfactoren voor het pensioenfonds zijn opgenomen in de eerder besproken tabel met duurzaamheidsindicatoren.

SPMS houdt middels uitsluitingen, toepassing van een watch list, stemmen, engagement, ESG integratie en impact-beleggingen rekening met de belangrijkste ongunstige effecten met ingang van 2023. Op de website van SPMS is een verklaring gepubliceerd waarin meer informatie te vinden is over het beleid om rekening te houden met ongunstige effecten van beleggingen op duurzaamheidsfactoren. De rapportage over de PAI indicatoren over het jaar 2024 zal uiterlijk eind juni 2025 op de publieke website van SPMS worden gepubliceerd. In het kader van consistentie verwijzen wij daarom graag naar deze (te publiceren) informatie.

Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

Grootste beleggingen	Sector	% Activa	Land
Netherlands (Kingdom of) - Sov	Overheid	9,1%	Nederland
BLK ICS EUR Liquidity Fund Agen Acc T0	Cash	4,8%	Ierland
Germany (Federal Republic of)	Overheid	4,3%	Duitsland
Cash (euro)	Cash	3,1%	Europese Unie
Prisma 2	Overige	2,8%	Kaaimaneilanden
BLK FI Global Alpha - Eur Flex	Overige	2.6%	Ierland
BlackStone Strategic Opp F Private	Overige	2.2%	Verenigde Staten
Macquarie Global Infrastructure DE Private	Overige	2.0%	Verenigd Koninkrijk
GS Euro Liquid Res Inst Acc T	Cash	1,2%	Ierland
JP Morgan Liquidity Funds Euro Liquidity	Cash	1,2%	Luxemburg
European Union	Overheid	1,1%	Europese Unie
France (Republic of)	Overheid	1,1%	Frankrijk
Belgium (Kingdom of)	Overheid	1,1%	Belgie
Apple Inc	IT-bedrijf	1,1%	Verenigde Staten
BLK Euro Investment Grade Infra CL1 Private	Overige	1.0%	Luxemburg
BLK USD Investment Grade Infra CL1 Private	Overige	1.0%	Luxemburg

De activa-allocatie beschrijft het aandeel beleggingen in specifieke activa.

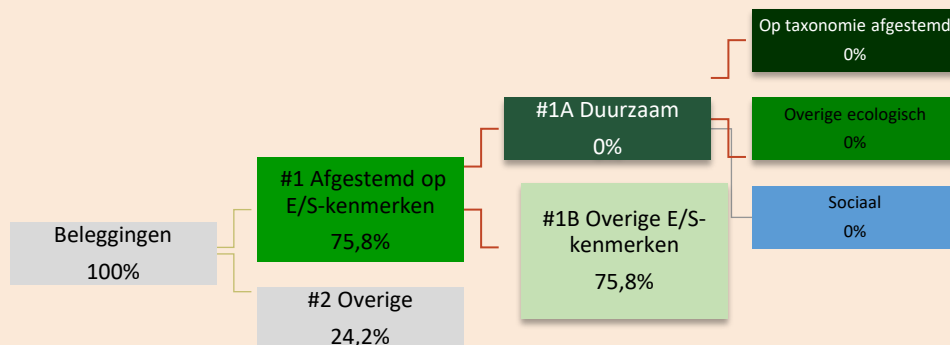
Om te bepalen of aan de EU-taxonomie wordt voldaan, bevatten de criteria voor **fossiel gas** emissiegrenswaarden en de omschakeling naar hernieuwbare energie of koolstofarme brandstoffen tegen eind 2035. Voor **kernenergie** bevatten de criteria uitgebreide regels inzake veiligheid en afvalbeheer

Faciliterende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage leveren aan een ecologische doelstelling.

Transitieactiviteiten zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissieniveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Hoe zag de activa-allocatie eruit?

#1 Afgestemd op E/S-kenmerken omvat de beleggingen van het financiële product die worden gebruikt om te voldoen aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot. Deze E/S kenmerken zijn vastgelegd in het MVB-beleid van het pensioenfonds. Bedrijfsgerelateerde beleggingen moeten daarbij voldoen aan praktijken van goed bestuur.

#2 Overige omvat de overige beleggingen van het financiële product die niet zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken en evenmin als duurzame belegging gelden, zoals liquiditeiten, derivaten, hedgefondsen en een aantal illiquide beleggingen waarvan de identificatie en/of toetsing aan de E/S kenmerken (momenteel) niet mogelijk is.

De categorie **#1 Afgestemd op E/S-kenmerken** omvat:

- De subcategorie **#1A Duurzaam** omvat duurzame beleggingen die bijdragen aan ecologische of sociale doelstellingen, geen ernstige afbreuk doen aan overige doelstellingen en praktijken van goed bestuur.
- Subcategorie **#1B Overige E/S-kenmerken** omvat beleggingen die op de ecologische of sociale kenmerken zijn afgestemd, maar niet als duurzame belegging gelden.

Afgestemd op de taxonomie omvat beleggingen die voldoen aan de criteria van de EU taxonomie. Deze vereisten zijn strikter dan voor SFDR. Overige ecologisch en sociaal omvat beleggingen die wel voldoen aan #1A duurzame beleggingen maar niet zijn afgestemd op de taxonomie.

SPMS promoot ecologische en sociale kenmerken zonder dat het een duurzame beleggingsdoelstelling nastreeft. SPMS hanteert geen minimumallocatie naar duurzame beleggingen in de zin van SFDR of beleggingen in ecologisch duurzame activiteiten in de zin van de Taxonomie Verordening. Een deel van de beleggingen van SPMS is afgestemd op de ecologische en of sociale kenmerken.

Deze beleggingen hebben betrekking op aandelen, bedrijfsobligaties, niet-beursgenoteerd vastgoed, beursgenoteerd vastgoed, infrastructuur die betrekking heeft op hernieuwbare energie en staatsobligaties. De overige beleggingen zijn niet afgestemd op deze kenmerken en betreft de beleggingen in hedge funds, overige infrastructuur, gesecuritizeerde beleggingen, derivaten of liquide middelen. Daarvoor gelden geen ecologische of sociale minimumwaarborgen.

● **In welke economische sectoren werd belegd?**

Sector	Som marktwaarde (%)
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	29,1%
Overige	19,9%
Financiële activiteiten en verzekeringen	19,8%
Industrie	11,4%
Informatie en communicatie	5,9%
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen	2,6%
Exploitatie van en handel in onroerend goed	2,4%
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht	1,7%
Winning van delfstoffen	1,6%
Vervoer en opslag	1,5%
Activiteiten van extraterritoriale organisaties	1,2%
Administratieve en ondersteunende diensten	0,9%
Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten	0,6%
Verschaffen van accommodatie en maaltijden	0,5%
Bouwnijverheid	0,3%
Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	0,3%
Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering	0,2%
Kunst, amusement en recreatie	0,1%
Onderwijs	0,1%
Overige diensten	0,1%

In hoeverre waren de duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

0%. SPMS committeert zich niet aan duurzame beleggingen met een milieudoelstelling die zijn afgestemd op de EU-taxonomie. Daarom is er op dit moment geen streven om meer dan 0% te beleggen in duurzame beleggingen met een milieudoelstelling afgestemd op de EU-taxonomie. Alhoewel het tegengaan van klimaatverandering een belangrijk onderwerp is voor Pensioenfonds SPMS heeft ze nog geen commitment op basis van de EU-taxonomie opgenomen in het beleid. SPMS stuurt momenteel op dit onderwerp o.a. door middel van een CO2-reductiedoelstelling voor aandelen en bedrijfsobligaties, uitsluitingen en engagement/stembeleid. Pensioenfonds SPMS houdt de ontwikkelingen ten aanzien van de EU taxonomie wel goed in de gaten en zal zijn aanpak heroverwegen zodra zij meent dat een commitment helpt bij het bereiken van zijn ambities op het gebied van het mitigeren van klimaatverandering

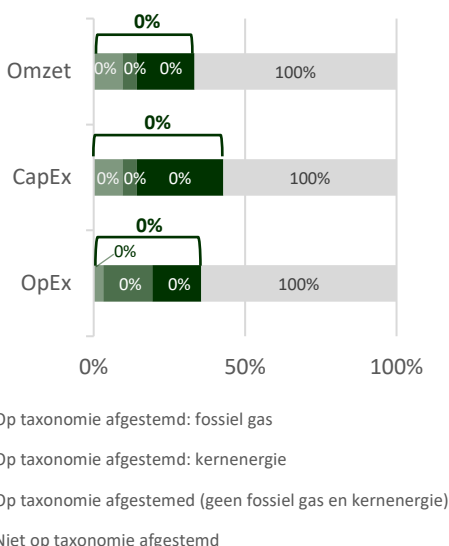
● **Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen¹?**

Ja: ☐ In fossiel gas ☐ In kernenergie

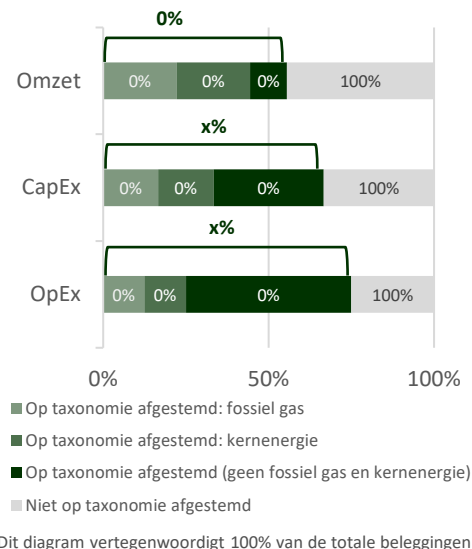
☒ Nee

De onderstaande diagrammen geven in het groen het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen. Er is geen geschikte methode om te bepalen in hoeverre staatsobligaties op de taxonomie zijn afgestemd. Daarom geeft het eerste diagram de mate van afstemming voor alle beleggingen van het financiële product inclusief staatsobligaties, terwijl het tweede diagram alleen voor de beleggingen van het financiële product in andere producten dan staatsobligaties aangeeft in hoeverre die op de taxonomie zijn afgestemd.*

1. Afstemming beleggingen op taxonomie inclusief staatsobligaties*

2. Afstemming beleggingen op taxonomie exclusief staatsobligaties*

* In deze diagrammen omvat 'staatsobligaties' alle blootstellingen aan overheden.

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

- de **omzet** die het aandeel van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd, weergeeft;
- de **kapitaaluitgaven** (CapEx) die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bv. voor een transitie naar een groene economie;
- de **operationele uitgaven** (OpEx) die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd, weergeven.

¹ Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering ("klimaatmitigatie") en geen ernstige afbreuk doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie – zie de toelichting in de linkermarge. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.

 zijn duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die geen rekening houden met de criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de Verordening (EU) 2020/852.		● Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten? 0%
		● Hoe verhiel het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen zich tot eerdere referentieperiodes Niet van toepassing
		Wat was het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die niet op de EU-taxonomie waren afgestemd? Niet van toepassing
		Wat was het aandeel sociaal duurzame beleggingen? Niet van toepassing
	 	Welke beleggingen zijn opgenomen in “overige”? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen? Het promoten van E/S kenmerken zoals vastgelegd in het MVB-beleid wordt gewaarborgd in het beleggingsproces. Dit is integraal onderdeel van het manager-selectieproces, de monitoring en de verantwoording. Onder “Overige” vallen beleggingen met een rode vlag op MSCI ESG controversies (uitgezonderd de aandelenregio Noord-Amerika en Asia-Pacific waarbij in dat geval sprake is van uitsluiting), cash en (illiquide) beleggingen waarvan de identificatie en/of toetsing aan de E/S kenmerken (voorlopig) niet mogelijk is. Liquiditeiten lenen zich in principe niet om ecologische en sociale kenmerken te promoten. In het geval van liquiditeiten zijn wel ecologische en sociale minimumwaarborgen geïntegreerd door uitsluitingen. Alle beleggingen van het pensioenfonds moeten voldoen aan het MVB-beleid, met uitzondering van de categorie derivaten en hedgefondsen.
		Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om aan de ecologische en/of sociale kenmerken te voldoen? De maatregelen om te voldoen aan de ecologische en sociale kenmerken komen voort uit het MVB-beleid. De toepassing in de afgelopen referentieperiode lichten wij kort toe: • Screening: onderzoek naar de belangrijkste duurzaamheidsindicatoren in de portefeuille. Daarvoor baseerde het pensioenfonds zich op ‘UN Global Compact’ principes en andere controversiële activiteiten. Daarnaast zijn alle beursgenoteerde deelnemingen gescreend op de vereisten van goed bestuur. • Uitsluiting: het pensioenfonds sloot bedrijven en landen uit die betrokken zijn bij ongewenste activiteiten zoals beschreven in het uitsluitingsbeleid. Dit waren onder andere bedrijven met een zeer hoge CO2-uitstoot uit of met

Referentie-benchmarks zijn indices waarmee wordt gemeten of het financiële product de ecologische of sociale kenmerken verwezenlijkt die dat product promoot.

betrokkenheid bij de productie of verkoop van controversiële wapens. In het overzicht van duurzaamheidsindicatoren is de betrokkenheid in bepaalde CO2-intensieve sectoren weergegeven.

- Watchlist: met deze bedrijven wordt dialoog gevoerd naar aanleiding van controverses (voornamelijk op het gebied van milieuvervuiling en mensenrechtenschendingen). Bij gebrek aan progressie kan uitsluiting volgen.
- ESG integratie: het pensioenfonds heeft via de fiduciair vermogensbeheerder beoordeeld hoe duurzaamheidsfactoren in het beleggingsproces van zijn externe vermogensbeheerders zijn geïntegreerd.
- Dialoog/Engagement: het pensioenfonds voert via zijn ESG adviseur de dialoog met een groot aantal bedrijven over specifieke zaken zoals klimaatverandering, biodiversiteitsverlies of de schending van arbeids- en mensenrechten. Voor sommige dialogen wordt via een collectieve initiatief met andere financiële instanties samengewerkt, bijvoorbeeld Climate Action 100+ s. Via uitoefening van het stemrecht was het pensioenfonds betrokken als aandeelhouder en heeft het pensioenfonds invloed uitgeoefend.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Niet van toepassing

- ***Waarin verschilt de referentiebenchmark van een brede marktindex?***

Niet van toepassing

- ***Hoe heeft dit financiële product gepresteerd wat betreft de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de gepromote ecologische en sociale kenmerken?***

Niet van toepassing

- ***Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?***

Niet van toepassing

- ***Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?***

Niet van toepassing

Referentie-benchmarks zijn indices waarmee wordt gemeten of het financiële product de ecologische of sociale kenmerken verwezenlijkt die dat product promoot.

betrokkenheid bij de productie of verkoop van controversiële wapens. In het overzicht van duurzaamheidsindicatoren is de betrokkenheid in bepaalde CO2-intensieve sectoren weergegeven.

- Watchlist: met deze bedrijven wordt dialoog gevoerd naar aanleiding van controverses (voornamelijk op het gebied van milieuvervuiling en mensenrechtenschendingen). Bij gebrek aan progressie kan uitsluiting volgen.
- ESG integratie: het pensioenfonds heeft via de fiduciair vermogensbeheerder beoordeeld hoe duurzaamheidsfactoren in het beleggingsproces van zijn externe vermogensbeheerders zijn geïntegreerd.
- Dialoog/Engagement: het pensioenfonds voert via zijn ESG adviseur de dialoog met een groot aantal bedrijven over specifieke zaken zoals klimaatverandering, biodiversiteitsverlies of de schending van arbeids- en mensenrechten. Voor sommige dialogen wordt via een collectieve initiatief met andere financiële instanties samengewerkt, bijvoorbeeld Climate Action 100+ s. Via uitoefening van het stemrecht was het pensioenfonds betrokken als aandeelhouder en heeft het pensioenfonds invloed uitgeoefend.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Niet van toepassing

- ***Waarin verschilt de referentiebenchmark van een brede marktindex?***

Niet van toepassing

- ***Hoe heeft dit financiële product gepresteerd wat betreft de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de gepromote ecologische en sociale kenmerken?***

Niet van toepassing

- ***Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?***

Niet van toepassing

- ***Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?***

Niet van toepassing